

Andra Moseboken

Andra Moseboken kallas också Exodus (grekiska-latin för "uttåget") och Shmot (hebreiska för "namnen", 1:1). Den fortsätter skildringen flera hundra år efter Josefs död i Första Moseboken. Israeliterna blir slavar (kap 1-2) men räddas genom Mose (3-11) och får tåga ut ur Egypten (12-15) enligt Guds löften till patriarkerna (se 1 Mos 15:14, 46:4, 50:24). De blir sedan ledda till berget Sinai (kap 16-19) där de får ta emot Guds bud och förbund (20-24) samt tabernaklet (25-40), platsen för Guds uppenbarelse och närvaro. Boken är rik på förebilder till Kristus och frälsningen från syndens slaveri.

Uttåget dateras ofta till ca 1446 f Kr (se 1 Kung 6:1 med not samt 2 Mos 12:40-41 och Dom 11:26). Fotnoterna utgår från detta år, även om andra teorier existerar. Det ges förslag på dåtida faraoner, med årtal enligt den gängse "låga" egyptiska kronologin, men alla identifikationer är osäkra på 20 år när eller mer i denna avlägsna tid i historien.

Israeliterna blir slavar i Egypten

¹ Detta är namnen på Israels söner. De kom till Egypten tillsammans med Jakob, var och en med sitt hus:

² Ruben, Simeon, Levi, Juda,

³ Isaskar, Sebulon, Benjamin,

⁴ Dan, Naftali, Gad och Asher.

1:1 1 Mos 46:8f. **1:1** kom till Egypten Dateras ofta till ca 1876 f Kr (men se not till 12:40).

⁵ De som härstammade från Jakob var sammanlagt sjuttio personer. Josef var redan i Egypten.

⁶ Sedan dog han och alla hans bröder, hela den generationen.

⁷ Men Israels barn var fruktsamma och blev fler, de förökade sig och blev mycket talrika så att landet blev uppfyllt av dem.

⁸ Och det kom en ny kung i Egypten, en som inte kände till Josef.

⁹ Han sade till sitt folk: ”Se, Israels barns folk har blivit för stort och mäktigt för oss.

¹⁰ Nu ska vi gå klokt till väga med dem. Annars kanske de förökar sig ännu mer, och om det blir krig kan de gå samman med våra fiender och föra krig mot oss och sedan ge sig av från landet.”

¹¹ Därför satte man arbetsledare över dem och plågade dem med tvångsarbete. De byggde

1:5 1 Mos 46:27, 5 Mos 10:22. **1:7** 1 Mos 12:2, 18:18, 35:11, 46:3, 47:27, Ps 105:24, Apg 7:17. **1:7** landet blev uppfyllt av dem Under århundradena efter Josef blev semitiska folk, dit israeliterna räknas, allt mer tongivande i norra Egypten. Till slut dominerades området av de krigiska hyksosfolken (”herdekungar” eller ”främmande kungar”), vars kungar bar namn som Jakob-Har och Jakbim. **1:8** en ny kung i Egypten, en som inte kände till Jose f kanske Ahmose (ca 1550-1525 f Kr), som fördrev hyksosfolken (”våra fiender”, vers 10) och återupprättade egyptiernas ära med stora byggprojekt (vers 11-14). Alternativt hans son Amenhotep I (ca 1525-1505 f Kr).

1:11 tvångsarbete En vanlig typ av skatt under antiken, att göra ett visst antal dagsverken på kungens projekt (se t ex 1 Kung 5:27, 9:15).

förrådsstäderna Pitom och Raamses åt farao.

¹² Men ju mer man plågade dem, desto mer förökade de sig och desto mer spred de ut sig, så att man kände fruktan för Israels barn.

¹³ Egyptierna tvingade israeliterna att arbeta som slavar.

¹⁴ De gjorde livet svårt för dem genom hårt arbete med murbruk och tegel och med allt arbete på fälten, med alla slags arbeten som de tvingade dem att utföra.

¹⁵ Kungen av Egypten talade med dem som förlöste de hebreiska kvinnorna. En av dem hette Shifra och den andra Pua,

¹⁶ och han sade: ”Se efter vad de hebreiska kvinnorna föder när ni förlöser dem: Om det är en son så döda honom, om det är en dotter så låt henne leva.”

¹⁷ Men barnmorskorna fruktade Gud och gjorde inte som den egyptiske kungen hade befallt dem utan lät barnen leva.

¹⁸ Då kallade kungen till sig barnmorskorna och sade till dem: ”Varför har ni gjort så här och låtit barnen leva?”

¹⁹ Barnmorskorna svarade farao: ”Hebreiska kvinnor är inte som egyptiska. De är livskraftiga, de har fött innan barnmorskan kommer till dem.”

1:11 Pitom Har identifierats med Pi-Atum (”guden Atums hus”) ca 10 mil nordost om Kairo. **1:11** Raamses Har identifierats med Tell ed-Daba ca 3 mil norr om Pitom. Staden byggdes senare om till Egyptens huvudstad under farao Ramses II på 1200-talet f Kr.

1:11 farao Egyptiska för ”stora huset”, härskaren i kungapalatset.

1:13 1 Mos 15:13, 4 Mos 20:15, 5 Mos 4:20. **1:14** tegel Lertegel var Egyptens vanligaste byggmaterial. Arbetet i lergroparna var smutsigt och illa ansett (se not till 5:16). **1:17** Apg 5:29.

²⁰ Och Gud lät det gå väl för barnmorskorna, och folket förökades och blev mycket talrikt.

²¹ Eftersom barnmorskorna fruktade Gud gav han dem egna familjer.

²² Då befalldes farao allt sitt folk: ”Alla nyfödda pojkar ska ni kasta i Nilen, men alla flickor ska ni låta leva.”

2

Moses födelse och räddning

¹ En man av Levi stam tog till hustru en levitisk kvinna.

² Hustrun blev havande och födde en son. Hon såg att det var ett vackert barn och höll honom gömd i tre månader.

³ Men när hon inte kunde gömma honom längre, tog hon en korg av papyrus. Hon strök på beck och tjära, lade barnet i korgen och satte den i vassen vid Nilens strand.

⁴ Hans syster ställde sig på avstånd för att se hur det skulle gå med honom.

⁵ Då kom faraos dotter ner till floden för att bada, och hennes unga hovdamer gick längs floden. När hon fick se korgen i vassen skickade hon dit sin slavinna för att hämta den.

1:22 Apg 7:19. **2:1** 2 Mos 6:16f, 4 Mos 26:59. **2:2** 1 Krön 6:3, Apg 7:20, Hebr 11:23. **2:2** födde en son Mose föddes kanske ca 1526 f Kr (jfr 5 Mos 1:3, 34:7). **2:2** såg att det var ett vackert barn Citeras i Hebr 11:23, kapitlet om trons hjältar. **2:3** korg Hebr. téva, samma ord som för Noas ark (1 Mos 6:14f). **2:4** 2 Mos 15:20, 4 Mos 26:59, 1 Krön 6:3. **2:4** hans syster Mirjam, som senare ledde kvinnorna som profetissa (15:20).

⁶ Hon öppnade den och fick syn på barnet – det var en pojke, och han grät. Hon kände medlidande med honom och sade: ”Det är ett av de hebreiska barnen.”

⁷ Men hans syster frågade faraos dotter: ”Ska jag gå och hämta en hebreisk amma som kan amma barnet åt dig?”

⁸ Faraos dotter svarade henne: ”Ja, gör det.” Då gick flickan och hämtade pojkens mor.

⁹ Och faraos dotter sade till henne: ”Ta med dig det här barnet och amma det åt mig, så ska jag ge dig lön för det.” Kvinnan tog då barnet och ammade det.

¹⁰ När pojken hade vuxit upp förde hon honom till faraos dotter, och han blev hennes son. Hon gav honom namnet Mose, ”för jag drog upp honom ur vattnet”, sade hon.

Mose flyr till Midjan

¹¹ En dag när Mose hade blivit vuxen, gick han ut till sina bröder och såg på deras slavarbete. Han fick se en egyptier som slog en hebreisk man, en av hans bröder.

¹² Då vände han sig åt alla håll, och när han såg att ingen annan var där slog han ihjäl egyptiern och gömde honom i sanden.

2:7 amm aRika kvinnor betalade gärna någon annan för att amma deras barn (jfr 1 Mos 24:59). **2:10** Apg 7:21. **2:10** vuxit upp Osäkert vilken ålder som avses. Amning fortsatte ofta till 3 års ålder eller längre. **2:10** Mose ... drog upp Hebr. Moshé betyder ”drar upp”. Det egyptiska ordet mose, ”född”, var ett vanligt efterled i faraonernas namn vid denna tid. **2:11** Apg 7:23f, Hebr 11:24f. **2:11** blivit vuxen Vid fyrtio års ålder enligt Stefanus (Apg 7:23), i så fall kanske 1486 f Kr. Fyrtio är dock en typiskt ungefärlig tidsangivelse.

¹³ Nästa dag gick han ut igen och fick då se två hebreiska män i slagsmål. Då sade han till den som var skyldig: "Varför slår du din landsman?"

¹⁴ Han svarade: "Vem har satt dig till ledare och domare över oss? Tänker du döda mig som du dödade egyptiern?" Mose blev förskräckt och tänkte: "Saken har alltså blivit känd!"

¹⁵ Faraos fick också höra om det och ville döda Mose. Men han flydde undan faraos och bosatte sig i Midjans land. Där satte han sig vid en brunn.

¹⁶ Prästen i Midjan hade sju döttrar. De kom och hämtade upp vatten och fyllde hoarna för att vattna sin fars får.

¹⁷ Då kom herdarna och körde bort dem. Men Mose grep in och räddade dem och gav vatten åt deras får.

¹⁸ När de kom hem till sin far Reguel, sade han: "Varför kommer ni hem så tidigt i dag?"

¹⁹ De svarade: "En egyptisk man hjälpte oss mot herdarna. Han hämtade till och med upp vatten åt oss och vattnade fåren."

²⁰ Då sade han till sina döttrar: "Var är han? Varför gick ni ifrån honom? Bjud in honom så att han får äta med oss."

2:14 Vem har satt dig till ledare Citeras av Stefanus i Apg 7:27, 35 som profetisk förebild till hur Kristus, Guds utvalde, blev avvisad av sitt folk. **2:15** Apg 7:29, Hebr 11:27. **2:15** Faraos Kanske Thutmose II (regerade ca 1493-1479 f Kr), sonson till Ahmose (se 1:8).

2:15 Midjans land Midjaniterna var ökenomader som härstammade från Abraham (1 Mos 25:2). De rörde sig i området öster om Akabaviken och upp mot Moab öster om Döda havet (jfr 4 Mos 22, Dom 6-8). **2:17** 1 Mos 29:3, 10. **2:18** 4 Mos 10:29. **2:18** Regue lBetyder "Guds vän". Kallas också Jetro (3:1), som kanske är en titel. **2:20** äta Ordagrant "äta bröd", uttryck för en hel måltid.

²¹ Mose bestämde sig för att stanna hos mannen, som gav honom sin dotter Sippora till hustru.

²² Hon födde en son och Mose gav honom namnet Gershom, "för", sade han, "jag har blivit en främling i ett främmande land."

²³ Det gick en lång tid, och under den tiden dog Egyptens kung. Men Israels barn suckade över sitt slaveri och ropade på hjälp, och deras rop över slaveriet steg upp till Gud.

²⁴ Gud hörde deras klagan och kom ihåg sitt förbund med Abraham, Isak och Jakob.

²⁵ Och Gud såg till Israels barn, och Gud kändes vid dem som sina.

3

Mose vid den brinnande busken

¹ Mose vallade fåren åt sin svärfar Jetro, prästen i Midjan. En gång drev han fåren till andra sidan öknen och kom till Guds berg Horeb.

² Där uppenbarade sig HERRENS ängel för honom i en eldslåga som slog upp ur en buske. Han såg att busken brann av elden utan att busken brann upp.

³ Då tänkte Mose: "Jag måste gå dit och se den underbara synen, varför busken inte brinner upp."

2:21 2 Mos 18:2f, Apg 7:29. **2:22** 2 Mos 18:3. **2:22** Gershom ... främling gHebr. ger betyder "främling". **2:23** 4 Mos 20:16. **2:25** kändes vid dem som sina Annan översättning: "förstod" eller "gav sig till känna" (så Septuaginta). **3:1** svärfar Jetro Jfr 2:18 där namnet Reguel används. Ordet för "svärfar", hebr. chotén, kan också syfta på en annan äldre manlig släkting, t ex Sipporas farfar. **3:1** Guds berg Horeb Berget Sinai där lagen senare gavs (33:6, 34:2). **3:2** 5 Mos 33:16, Mark 12:26, Luk 20:37, Apg 7:30f.

⁴ När HERREN såg att han kom för att se efter, ropade Gud till honom ur busken: "Mose! Mose!" Han svarade: "Här är jag."

⁵ Då sade Gud: "Kom inte närmare! Ta av dig skorna, för platsen där du står är helig mark."

⁶ Och han sade: "Jag är din fars Gud – Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud." Då dolde Mose ansiktet, för han bävade för att se på Gud.

⁷ HERREN sade: "Jag har sett hur mitt folk förtrycks i Egypten, och jag har hört hur de ropar över sina plågåre. Jag känner deras lidande.

⁸ Därför har jag kommit ner för att rädda dem från egyptierna och föra dem ut ur det landet upp till ett gott och rymligt land, ett land som flödar av mjölk och honung, en plats där det bor kananeer, hetiter, amoreer, perisseer, hiveer och jebusiter.

⁹ Nu har ropet från Israels barn kommit upp till mig, och jag har sett hur egyptierna förtrycker dem.

¹⁰ Så gå nu! Jag ska sända dig till farao, och du ska föra mitt folk, Israels barn, ut ur Egypten."

¹¹ Men Mose sade till Gud: "Vem är jag, att jag skulle gå till farao och föra Israels barn ut ur Egypten?"

3:5 Jos 5:15, Apg 7:33. **3:5** Ta av dig skorna Ett tecken på respekt som var vanligt i tempel under antiken. Jfr Jos 5:15. **3:6** 1 Kung 19:13, Matt 22:32, Mark 12:26, Luk 20:37, Apg 7:32. **3:6** Citeras av Jesus i Matt 22:32, Mark 12:26, Luk 20:37 och av Stefanus i Apg 7:32. **3:7** 2 Mos 2:25, Neh 9:9, Apg 7:34. **3:8** 1 Mos 15:18f, 50:24f. **3:8** flödar av mjölk och honung Goda förhållanden för ett herdefolks djurhållning. Ordet för honung skulle också kunna syfta på fruktsirap av t ex dadlar. **3:10** 2 Mos 12:40f, Ps 105:26, Apg 7:7.

¹² Han svarade: "Jag ska vara med dig. Och här är ditt tecken på att det är jag som har sänt dig: När du har fört folket ut ur Egypten, ska ni hålla gudstjänst på detta berg."

¹³ Då sade Mose till Gud: "Om jag kommer till Israels barn och säger till dem: Era faders Gud har sänt mig till er, och de frågar mig: Vad är hans namn? – vad ska jag då svara dem?"

¹⁴ Gud sade till Mose: "Jag är den Jag Är." Och han fortsatte: "Så ska du säga till Israels barn: *Jag Är* har sänt mig till er."

¹⁵ Och Gud sade sedan till Mose: "Så ska du säga till Israels barn: HERREN, era faders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud, har sänt mig till er. Det ska vara mitt namn för evigt och så ska man kalla mig från släkte till släkte.

¹⁶ Gå nu och samla de äldste i Israel och säg till dem: HERREN, era faders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud, har uppenbarat sig för mig och sagt: Jag har sett till er och vet vad de har gjort mot er i Egypten.

¹⁷ Därför säger jag: Jag ska föra er ut ur lidandet i Egypten och upp till kananeernas, hetiter-

3:14 2 Mos 6:3, Mark 14:62, Joh 8:24, 28, Upp 1:8, 4:8. **3:14** Jag Är ... Herren Hebr. ehjéh ... Jhvh. Det heliga gudsnamnet, som kan översättas "Han som är", uttalades troligen Jahvé. Någon gång efter exilen på 500-talet f Kr hade man i vördnad slutat uttala namnet och visade med vokaltecken att det skulle ersättas med Adonai, som betyder "Herre". I översättningen markeras Jhvh med HERREN, skrivet med kapitäl. Det tidigaste omnämmandet utanför Bibeln är en inskription i det egyptiska Solebtemplet från tidigt 1300-tal f Kr (strax efter uttåget), där det talas om "Jahvés ökenomadernas land".

3:15 Ps 135:13, Hos 12:5. **3:16** 1 Mos 50:24.

nas, amoreernas, perisseernas, hiveernas och jebusiternas land, ett land som flödar av mjölk och honung.

¹⁸ De kommer att lyssna till dina ord, och du och Israels äldste ska gå till Egyptens kung och säga till honom: HERREN, hebreernas Gud, har visat sig för oss. Låt oss gå tre dagsresor in i öknen och offra åt HERREN vår Gud.

¹⁹ Men jag vet att Egyptens kung inte kommer att låta er gå om inte en stark hand tvingar honom.

²⁰ Därför ska jag räcka ut min hand och slå Egypten med alla slags under som jag ska göra där. Sedan kommer han att släppa er.

²¹ Och jag ska låta detta folk finna nåd för egyptiernas ögon så att ni inte behöver gå tomhänta när ni drar bort.

²² Nej, varje kvinna ska be sin grannfru och kvinnorna som bor i hennes hus om föremål av silver och guld och även kläder, som ni ska sätta på era söner och döttrar. Så ska ni ta byte från egyptierna.”

4

Mose får makt att göra under

¹ Mose svarade: ”Men om de inte tror mig och inte lyssnar på mina ord utan säger: HERREN har inte uppenbarat sig för dig?”

² Då sade HERREN till honom: ”Vad har du i handen?”

³ Han svarade: ”En stav.” Han sade: ”Kasta den på marken!” När han kastade den på marken

förvandlades den till en orm, och Mose flydde för den.

⁴ Men HERREN sade till Mose: ”Räck ut handen och ta den i stjärten.” Då räckte han ut handen och grep ormen, och den blev åter en stav i hans hand.

⁵ HERREN sade: ”Så ska de tro att HERREN, deras fäders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud, har uppenbarat sig för dig.”

⁶ HERREN sade sedan till honom: ”Stick in handen i din famn!” Han gjorde så, och när han drog ut den var handen vit som snö av spetälska.

⁷ Sedan sade Gud: ”Stick tillbaka handen in i din famn!” Mose gjorde så, och när han drog ut den liknade den resten av hans kropp igen.

⁸ Och HERREN sade: ”Om de inte tror dig eller lyssnar till det första tecknet, så måste de tro på det andra tecknet.

⁹ Men om de inte ens tror på dessa två tecken eller lyssnar till dina ord, ta då lite av Nilens vatten och häll ut det på torra marken. Då ska vattnet som du tog ur floden förvandlas till blod på torra marken.”

¹⁰ Då sade Mose till HERREN: ”Men Herre, jag är ingen ordets man, varken förr eller nu när du talat till din tjänare. Jag är trög i talet och har en trög tunga.”

¹¹ HERREN sade till honom: ”Vem har gett människan munnen? Vem gör henne stum eller döv, seende eller blind? Är det inte jag, HERREN?”

4:3 stav ... orm Staven var faraos maktattribut, och hans krona pryddes av en kobra. **4:10** 2 Mos 6:12, 30, Jer 1:6. **4:11** Hes 3:26f.

12 Gå nu, jag ska vara med din mun och lära dig vad du ska säga.”

13 Men Mose sade: ”Herre, jag ber dig: Sänd ditt budskap med vilken annan du vill.”

14 Då upptändes HERRENS vrede mot Mose och han sade: ”Har du inte din bror Aron, leviten? Jag vet att han kan tala. Och se, han är på väg ut för att möta dig, och när han får se dig ska han bli glad i sitt hjärta.

15 Du ska tala till honom och lägga orden i hans mun. Och jag ska vara med din mun och hans mun, och jag ska lära er vad ni ska göra.

16 Han ska tala i ditt ställe till folket. Han ska vara som din mun, och du ska vara som hans Gud.

17 Och du ska ta den här staven i handen. Med den ska du göra dina tecken.”

Mose återvänder till Egypten

18 Mose återvände till sin svärfar Jetro och sade till honom: ”Låt mig vända tillbaka till mina bröder i Egypten för att se om de lever än.” Jetro sade till Mose: ”Gå i frid!”

19 Och när Mose var i Midjan sade HERREN till honom: ”Bege dig tillbaka till Egypten, för alla som ville ta ditt liv är döda.”

20 Då tog Mose sin hustru och sina söner och satte dem på sin åsna och återvände till Egyptens land. Och Mose tog Guds stav i handen.

4:12 Matt 10:19f, Mark 13:11, Luk 12:11f, 21:14f. 4:15 2 Mos 7:1f.

4:16 mun ... Gud Aron skulle tala för Mose liksom profeterna talade för Gud (jfr 7:1). 4:19 Matt 2:20. 4:20 2 Mos 2:21f.

21 HERREN sade till Mose: "När du kommer tillbaka till Egypten, se då till att du gör alla de under som jag gett dig makt att utföra inför farao. Men jag ska göra hans hjärta hårt så att han inte släpper folket.

22 Du ska säga till farao: Så säger HERREN: Israel är min förstfödde son,

23 och jag har sagt till dig: Släpp min son, så att han kan hålla gudstjänst åt mig. Men du vägrade att släppa honom, och därför ska jag döda din förstfödde son."

24 Under resan hände det vid en viloplats att HERREN kom emot Mose och ville döda honom.

25 Då tog Sippora en vass flintsten och skar bort sin sons förhud, och hon rörde vid Moses fötter med den och sade: "Du är en blodsbrudgum för mig."

26 Och HERREN lät honom vara. Det var med tanke på omskärelsen som hon sade "blodsbrudgum".

27 Och HERREN sade till Aron: "Gå och möt Mose ute i öknen!" Han gav sig i väg och mötte Mose vid Guds berg, och han kysste honom.

28 Och Mose berättade för Aron allt som HERREN hade sagt när han sände honom och om alla tecken han befallt honom att göra.

29 Sedan gick Mose och Aron och kallade samman alla de äldste bland Israels barn.

4:21 2 Mos 7:3, 13, 22, 8:15, 19, 32, 9:7, 12, 34, 10:1, 20, 27, 14:4, 17, Rom 9:18. 4:22 Matt 2:15. 4:23 2 Mos 11:4f, 12:29. 4:23 hålla gudstjänst åt mig Annan översättning: "tjäna mig" (i stället för farao, jfr 1:11f). 4:24 5 Mos 32:39. 4:24 ville döda honom Kanske eftersom sonen inte var omskuren (jfr 1 Mos 17:14). 4:25 1 Mos 17:14, Jos 5:2f. 4:27 2 Mos 3:1.

³⁰ Och Aron talade om allt som HERREN hade sagt till Mose, och han gjorde tecknen inför folkets ögon.

³¹ Då trodde folket, och när de hörde att HERREN hade tagit sig an Israels barn och sett deras lidande, böjde de sig ner och tillbad.

5

Mose och Aron inför farao

¹ Därefter gick Mose och Aron till farao och sade: "Så säger HERREN, Israels Gud: Släpp mitt folk, så att de kan hålla högtid åt mig i öknen!"

² Men farao svarade: "Vem är HERREN? Skulle jag lyssna på honom och släppa Israel? Jag känner inte HERREN, och jag tänker inte släppa Israel."

³ Då sade de: "Hebreernas Gud har uppenbarat sig för oss. Låt oss få gå tre dagsresor in i öknen och offra åt HERREN vår Gud, så att han inte kommer över oss med pest eller svärd."

⁴ Men kungen av Egypten sade till dem: "Mose och Aron, varför lockar ni bort folket från deras arbete? Gå till era dagsverken!"

4:31 2 Mos 3:16, 18. **5:1** 2 Mos 3:18, 22f. **5:1** farao Kanske Thutmose III (levde ca 1481-1427 f Kr), en av Egyptens största krigarkungar som härjade Kanaan och Syrien ett flertal gånger. Historikern Josefus kallar uttågets farao "Tethmosis". Innan Thutmose III blev farao var han överbefälhavare under sin styvmor Hatshepsut (regerade ca 1473-1458 f Kr), änka efter hans far Thutmose II (se 2:15 med not). Det har föreslagits att Hatshepsut var "faraos dotter" som adopterade Mose (2:5f), men hon föddes troligen först senare.

5:2 Job 21:15.

5:3 2 Mos 3:18.

⁵ Och farao fortsatte: "Folket är redan nu många i landet. Ändå vill ni att de ska sluta med sina dagsverken!"

⁶ Samma dag befallde farao slavdrivarna och folkets förmän:

⁷ "Ni ska inte ge dem halm till teglet som förut. Låt dem gå och skaffa halm själva.

⁸ Men samma mängd tegel som de gjort förut ska ni kräva av dem, utan något avdrag. De är lata, därför ropar de: Låt oss gå och offra åt vår Gud!

⁹ Man måste lägga hårt arbete på dessa människor, så att de har något att göra och inte lyssnar på lögnen."

¹⁰ Då gick slavdrivarna och förmännen ut och sade till folket: "Så säger farao: Jag ger er inte längre halm.

¹¹ Gå själva och skaffa halm där ni hittar det. Men det blir inget avdrag i ert arbete."

¹² Då spred sig folket över hela Egyptens land och samlade strå för att använda som halm.

¹³ Slavdrivarna drev på dem och sade: "Gör färdigt ert arbete, full kvot för varje dag, precis som när ni fick halm!"

¹⁴ Och israeliternas förmän, de som faraos slavdrivare hade satt över dem, fick hugg och slag och man sade till dem: "Varför har ni inte tillverkat full mängd tegel som förut, varken i går eller i dag?"

¹⁵ Då kom israeliternas förmän och ropade till farao: "Varför gör du så mot dina tjänare?"

5:5 2 Mos 1:7f.

5:7 halm Håller ihop lerteglet medan det

soltorkar.

16 Ingen halm får dina tjänare, och ändå säger de åt oss att skaffa fram tegel. Se, dina tjänare får hugg och slag trots att skulden ligger hos ditt eget folk.”

17 Men han svarade: ”Lata är ni, lata! Det är därför ni säger: Låt oss gå och offra åt HERREN!

18 Nej, gå nu och arbeta! Någon halm ska ni inte få, men full mängd tegel ska ni ändå lämna.”

19 Israeliternas förmän insåg att de var illa ute, eftersom man hade sagt att de inte skulle få något avdrag i den dagliga tegelkvoten.

20 När de kom ut från farao träffade de Mose och Aron som stod där för att möta dem,

21 och de sade till dem: ”Må HERREN se vad ni har gjort och döma er! Ni har fått farao och hans tjänare att avsky oss och satt svärd i deras hand så att de kan döda oss.”

22 Då vände Mose sig på nytt till HERREN och sade: ”Herre, varför har du handlat så illa mot detta folk? Varför sände du mig?

23 Ända sedan jag gick till farao för att tala i ditt namn har han gjort dem illa, och du har inte gjort någonting för att rädda ditt folk.”

6

Guds löfte om befrielse

1 Men HERREN sade till Mose: ”Nu ska du få se vad jag ska göra med farao. Min starka hand ska få honom att släppa dem, och min starka hand ska få honom att driva ut dem ur sitt land.”

5:16 skaffa fram tegel En samtida avbildning av semitiska slavar som slår tegel finns bevarad i graven för Rekhmire, rådgivare till Thutmose III i Thebes. **5:22** 4 Mos 11:11. **6:1** 2 Mos 3:19f, 7:4f, 11:1, 12:33.

2 Och Gud sade till Mose: ”Jag är HERREN.

3 För Abraham, Isak och Jakob visade jag mig som Gud den Allsmäktige, men under mitt namn HERREN gjorde jag mig inte känd för dem.

4 Jag upprättade också mitt förbund med dem och lovade att ge dem Kanaans land, det land där de bodde som främlingar.

5 Och jag har nu hört Israels barn sucka över att egyptierna håller dem som slavar, och jag har kommit ihåg mitt förbund.

6 Säg därför till Israels barn: Jag är HERREN. Jag ska föra er ut från Egyptens tvångsarbete och rädda er från deras slaveri, och jag ska återlösa er med utsträckt arm och stora straffdomar.

7 Och jag ska ta er till mitt folk och vara er Gud. Ni ska inse att jag är HERREN er Gud, som för er ut från slavarbetet hos egyptierna.

8 Och jag ska föra er till det land som jag med upplyft hand lovade ge till Abraham, Isak och Jakob. Jag ska ge er det som arvedel. Jag är HERREN.”

9 Allt detta talade Mose till Israels barn, men de lyssnade inte på honom på grund av sin otålighet och det hårda arbetet.

10 Därefter sade HERREN till Mose:

6:3 1 Mos 17:1, 26:24, 35:11, Jer 16:21. **6:3** Gud den Allsmäktig eHebr. El Shaddaí (se 1 Mos 17:1 med not). **6:3** under mitt namn Herren gjorde jag mig inte känd för de mPatriarkerna tycks ha använt namnet JHVH eller HERREN (se t ex 1 Mos 13:4, 14:22), men utan den djupare insikt i namnets innebörd som uppenbaras i 2 Mos 3:14. **6:4** 1 Mos 12:7, 15:18, 17:8, 26:3, 28:4, **6:5** 2 Mos 2:24f. **6:6** 2 Mos 13:3, 14, 20:2, 5 Mos 26:8. **6:8** Hes 20:5f.

11 ”Gå och säg till farao, kungen av Egypten, att han släpper Israels barn från sitt land.”

12 Men Mose talade inför HERREN och sade: ”Israels barn lyssnar ju inte på mig. Hur skulle då farao vilja lyssna på mig, jag som har oomskurna läppar?”

13 Men HERREN talade till Mose och Aron och befallde dem att säga till Israels barn och till farao, kungen av Egypten, att Israels barn skulle föras ut ur Egyptens land.

Moses och Arons släkttavla

14 Detta var huvudmännen för deras familjer:

Söner till Ruben, Israels förstfödde, var Henok och Pallu, Hesron och Karmi. Dessa var Rubens släkter.

15 Simeons söner var Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sohar och Saul, den kananeiska kvinnans son. Dessa var Simeons släkter.

16 Och detta är namnen på Levis söner enligt deras födelseordning: Gershon, Kehat och Merari. Levi blev 137 år.

17 Gershons söner var Libni och Shimei efter deras släkter.

18 Kehats söner var Amram, Jishar, Hebron och Ussiel. Kehat blev 133 år.

19 Meraris söner var Mahli och Mushi. Dessa var leviternas släkter enligt deras födelseordning.

20 Amram tog sin fars syster Jokebed till hustru, och hon födde Aron och Mose. Amram blev 137 år.

21 Jishars söner var Kora, Nefeg och Sikri.

6:12 2 Mos 4:10. **6:12** har oomskurna läppar Dvs har problem med att tala. Septuaginta: ”är inte värtalig”. **6:14** 1 Mos 46:8f, 4 Mos 26:5f, 1 Krön 5:1f. **6:16** 4 Mos 3:17f, 26:57f, 1 Krön 6:1f, 23:6f.

²² Ussiels söner var Mishael, Elsafan och Sitri.

²³ Aron tog till hustru Amminadabs dotter Elisheba, syster till Nahshon, och hon födde Nadab och Abihu, Eleasar och Itamar.

²⁴ Koras söner var Assir, Elkana och Abiasaf. Dessa var koraiternas släkter.

²⁵ Eleasar, Arons son, tog en av Putiels döttrar till hustru, och hon födde Pinehas.

Dessa var huvudmännen för leviternas familjer efter deras släkter.

²⁶ Det var till denne Aron och denne Mose som HERREN hade sagt: "För ut Israels barn ur Egyptens land efter deras häravdelningar."

²⁷ Och det var de som talade med farao, kungen av Egypten, om att föra Israels barn ut ur Egypten.

Guds befallning till Mose och Aron

²⁸ Och HERREN talade till Mose i Egyptens land.

²⁹ HERREN sade till honom: "Jag är HERREN. Säg till farao, kungen av Egypten, allt som jag säger till dig."

³⁰ Men Mose sade inför HERREN: "Se, jag har oomskurna läppar. Hur skulle farao vilja lyssna på mig?"

7

¹ Men HERREN sade till Mose: "Se, jag sätter dig att vara som Gud för farao, och din bror Aron ska vara din profet.

² Du ska tala allt jag befäller dig. Sedan ska din bror Aron tala med farao om att släppa Israels barn ut ur sitt land.

³ Men jag ska förhärda faraos hjärta och göra många tecken och under i Egyptens land.

⁴ Faraο kommer inte att lyssna på er, men jag ska lägga min hand på Egypten och föra mina härskaror, mitt folk, Israels barn, ut ur Egypten genom stora straffdomar.

⁵ Och egyptierna ska inse att jag är HERREN, när jag räcker ut min hand över Egypten och för Israels barn ut därifrån.”

⁶ Mose och Aron gjorde så, de gjorde som HERREN hade befallt dem.

⁷ Mose var åttio år och Aron åttiotre när de talade med faraο.

Arons stav

⁸ HERREN sade till Mose och Aron:

⁹ ”När faraο säger till er: Låt oss se något under! då ska du säga till Aron: Ta din stav och kasta den framför faraο så ska den bli en stor orm.”

¹⁰ Mose och Aron gick till faraο och gjorde som HERREN hade befallt. Aron kastade sin stav framför faraο och hans tjänare, och den blev en stor orm.

¹¹ Då kallade faraο till sig sina vise män och trolkarlar, och även dessa, de egyptiska spåmännen, gjorde samma tecken genom sina magiska konst.

¹² Var och en kastade sin stav, och stavarna blev stora ormar. Men Arons stav slukade deras stavar.

¹³ Ändå förblev faraos hjärta hårt och han lyssnade inte på dem, precis som HERREN hade sagt.

Den första plågan - vattnet blir blod

¹⁴ Därefter sade HERREN till Mose: ”Faraos hjärta är hårt, han vägrar att släppa folket.

¹⁵ Men gå till honom på morgonen då han går ut till vattnet. Ställ dig i hans väg på stranden av Nilen och ta i din hand staven som förvandlades till en orm.

¹⁶ Säg till honom: HERREN, hebreernas Gud, har sänt mig till dig för att säga: Släpp mitt folk, så att de kan hålla gudstjänst åt mig i öknen. Men se, hittills har du inte velat lyssna.

¹⁷ Därför säger HERREN så: Genom detta ska du förstå att jag är HERREN. Se, med staven som jag håller i handen ska jag slå Nilens vatten så att det förvandlas till blod.

¹⁸ Fiskarna i floden ska dö, och Nilen ska stinka så att egyptierna inte kan dricka vattnet i floden.”

¹⁹ Och HERREN sade till Mose: ”Säg till Aron: Ta din stav och räck ut handen över Egyptens vatten, över dess strömmar, kanaler och sjöar och alla andra vattensamlingar, så ska de bli blod. Över hela Egyptens land ska det vara blod, både i tråkärll och stenkärll.”

²⁰ Mose och Aron gjorde som HERREN hade befallt. Han lyfte upp staven och slog vattnet i Nilen inför faraos och hans tjänares ögon. Då förvandlades allt vatten i floden till blod.

²¹ Fiskarna i Nilen dog och floden stank så att egyptierna inte kunde dricka vattnet från floden.

7:17 förvandlas till blod Uttrycket används en gång långt före Moses tid i den egyptiska Ipuwerpapyrusen, där det klagas över att Nilens vatten har blivit blod och inte går att dricka. Flera förklaringar har föreslagits till ”blodet” hos Ipuwer, t ex en algblomning. **7:20** Ps 78:44, 105:29.

Det var blod i hela Egyptens land.

²² Men de egyptiska spåmännen gjorde samma tecken genom sina magiska konster. Och faraos hjärta förblev hårt så att han inte lyssnade på dem, precis som HERREN hade sagt.

²³ Faraο gick därifrån hem till sitt palats och brydde sig inte om det heller.

²⁴ Och i hela Egypten grävde man efter dricksvatten kring Nilen, eftersom vattnet i floden inte var drickbart.

²⁵ Sedan gick det sju dagar efter att HERREN hade slagit Nilen.

8

Den andra plågan - grodor

¹ Därefter sade HERREN till Mose: "Gå till faraο och säg till honom: Så säger HERREN: Släpp mitt folk, så att de kan hålla gudstjänst åt mig!"

² Men om du vägrar att släppa dem, ska jag plåga hela ditt land med grodor.

³ Nilen ska vimla av grodor. De ska stiga upp och komma in i ditt hus, in i ditt sovrum och upp i din säng, in i dina tjänares hus och bland ditt folk och i dina bakugnar och baktråg.

⁴ Ja, på dig själv och ditt folk och alla dina tjänare ska grodorna hoppa upp."

⁵ HERREN sade också till Mose: "Säg till Aron: Räck ut handen med din stav över strömmarna, kanalerna och sjöarna och låt grodor stiga upp över Egyptens land."

⁶ Då räckte Aron ut handen över Egyptens vatten, och det kom upp grodor som täckte landet.

⁷ Men spåmännen gjorde samma tecken genom sina magiska konster och lät grodor stiga upp över Egyptens land.

⁸ Då kallade farao till sig Mose och Aron och sade: ”Be till HERREN att han tar bort grodorna från mig och mitt folk. Då ska jag släppa folket, så att de kan offra till HERREN.”

⁹ Mose sade till farao: ”Du ska få äran att bestämma när jag ska be för dig och dina tjänare och ditt folk, så att grodorna försvinner från dig och dina hus och bara finns kvar i Nilen.”

¹⁰ Han svarade: ”I morgon.” Då sade Mose: ”Det ska bli som du har sagt, så att du förstår att ingen är som HERREN vår Gud.

¹¹ Grodorna ska försvinna från dig och dina hus, från dina tjänare och ditt folk och bara finnas kvar i Nilen.”

¹² Därefter gick Mose och Aron ut från farao. Och Mose ropade till HERREN om hjälp mot grodorna som han låtit komma över farao.

¹³ HERREN gjorde så som Mose hade begärt. Grodorna dog och försvann från husen, gårdarna och fälten.

¹⁴ Man samlade ihop dem i hög på hög, och landet fylldes av stank.

¹⁵ Men när farao såg att han fått lindring, förhärdade han sitt hjärta och lyssnade inte på dem, precis som HERREN hade sagt.

Den tredje plågan - mygg

16 Sedan sade HERREN till Mose: ”Säg till Aron: Räck ut din stav och slå stoftet på marken. Över hela Egyptens land ska då stoftet förvandlas till mygg.”

17 De gjorde så. Aron räckte ut sin hand med staven och slog i stoftet på marken, och det kom mygg på människor och boskap. Av allt stoft på marken blev det mygg i hela Egypten.

18 Spåmännen tänkte då göra samma tecken genom sina magiska konster. De försökte få fram mygg, men de kunde inte. Och myggen kom på människor och boskap.

19 Då sade spåmännen till faraon: ”Det är Guds finger!” Men faraons hjärta förblev hårt och han lyssnade inte på dem, precis som HERREN hade sagt.

Den fjärde plågan - flugor

20 HERREN sade till Mose: ”Träd fram inför faraon tidigt på morgonen när han går ut till vattnet och säg till honom: Så säger HERREN: Släpp mitt folk, så att de kan hålla gudstjänst åt mig!

21 Om du inte släpper mitt folk ska jag sända flugsvärmar över dig och dina tjänare, ditt folk och dina hus. Egyptiernas hus ska fyllas av flugsvärmar, och även marken som de står på.

22 Men den dagen ska jag göra ett undantag för landet Goshen där mitt folk bor. Det ska inte finnas några flugsvärmar där, för att du ska inse att jag, HERREN, är här i landet.

8:19 Luk 11:20. **8:22** Goshen Det östra Nildeltat där israeliterna hade bosatt sig (jfr 1 Mos 46:34).

²³ Jag ska göra skillnad mellan mitt folk och ditt. I morgon ska detta tecken inträffa.”

²⁴ Och HERREN gjorde så. Stora flugsvärmar kom in i faraos och hans tjänares hus, och överallt i Egypten härjades landet av flugsvärmarna.

²⁵ Då kallade farao till sig Mose och Aron och sade: ”Gå och offra åt er Gud här i landet!”

²⁶ Men Mose svarade: ”Det skulle inte vara rätt att göra så, för vi offrar sådant åt HERREN vår Gud som är avskyvärt för egyptierna. Om vi skulle offra sådant som egyptierna avskyr inför deras ögon skulle de säkert stena oss.

²⁷ Vi vill gå tre dagsresor ut i öknen och offra åt HERREN vår Gud, så som han befäller oss.”

²⁸ Då sade farao: ”Jag släpper er så att ni kan offra åt HERREN er Gud i öknen. Gå bara inte för långt bort. Be för mig!”

²⁹ Mose svarade: ”Ja, när jag kommer ut från dig ska jag be till HERREN, att flugsvärmarna i morgon viker bort från farao, hans tjänare och hans folk. Men farao bör inte bedra oss igen och vägra släppa folket så att de kan offra åt HERREN.”

³⁰ Mose gick ut från farao och bad till HERREN,

³¹ och HERREN gjorde som Mose hade begärt. Han tog bort flugsvärmarna från farao, hans tjänare och hans folk, så att inte en enda fluga fanns kvar.

³² Men farao förhärdade sitt hjärta den gången också och släppte inte folket.

9

Den femte plågan - boskapspest

¹ HERREN sade till Mose: ”Gå till farao och säg till honom: Så säger HERREN, hebreernas Gud: Släpp mitt folk, så att de kan hålla gudstjänst åt mig!

² För om du vägrar släppa dem och fortfarande håller dem kvar,

³ se, då ska HERRENS hand komma med en mycket svår pest över din boskap på marken: hästar, åsnor, kameler, kor och får.

⁴ Men HERREN ska göra skillnad mellan israeliternas boskap och egyptiernas, så att inget djur som tillhör Israels barn ska dö.”

⁵ HERREN bestämde en tid och sade: ”I morgon ska HERREN göra detta i landet.”

⁶ Nästa dag gjorde HERREN så, och all egyptiernas boskap dog. Men av israeliternas boskap dog inte ett enda djur.

⁷ När farao sände bud för att höra efter, se, då hade inte ett enda djur dött av Israels boskap. Men faraos hjärta förblev hårt och han släppte inte folket.

Den sjätte plågan - bölder

⁸ HERREN sade till Mose och Aron: ”Ta händerna fulla med sot ur smältugnen. Mose ska kasta upp det mot himlen inför faraos ögon.

⁹ Det ska bli ett damm över hela Egyptens land, och det ska bli bölder som slår ut med blåsor på människor och boskap i hela Egypten.”

¹⁰ Då tog de sot ur smältugnen och trädde fram inför farao. Mose kastade upp sotet mot himlen, och bölder slog ut med blåsor på människor och boskap.

11 Och spåmännen kunde inte träda fram inför Mose för böldernas skull, för det var bölder på dem och på alla egyptier.

12 Men HERREN gjorde faraos hjärta hårt så att han inte lyssnade på dem, precis som HERREN hade sagt till Mose.

Den sjunde plågan - hagel

13 Därefter sade HERREN till Mose: ”Stig upp tidigt på morgonen, träd fram inför farao och säg till honom: Så säger HERREN, hebreernas Gud: Släpp mitt folk, så att de kan hålla gudstjänst åt mig.

14 Annars ska jag den här gången sända alla mina plågor över dig själv, dina tjänare och ditt folk, så att du förstår att ingen är som jag på hela jorden.

15 För nu var jag nära att räcka ut min hand och slå dig och ditt folk med pest för att utrota dig från jorden.

16 Men just därför lät jag dig uppstå, för att visa dig min makt och för att mitt namn skulle förkunnas över hela jorden.

17 Om du fortsätter att lägga hinder i vägen för mitt folk och inte släpper dem,

18 se, då ska jag i morgon vid den här tiden sända ett hagel så tungt att inget liknande har hänt i Egypten från den dag det grundades ända tills nu.

19 Sänd därför ut folk och hämta in din boskap och allt annat du har ute på marken, för alla människor och all boskap som är ute på marken

9:16 Rom 9:17. **9:16** lät jag dig uppstå Annan översättning: ”skonade jag dig” (men jfr citatet i Rom 9:17).

och inte har kommit under tak kommer att träffas av haglet och dödas.”

²⁰ Den av faraos tjänare som fruktade HERRENS ord lät sina slavar och sin boskap söka skydd i husen,

²¹ men den som inte brydde sig om HERRENS ord lät sina slavar och sin boskap bli kvar ute på marken.

²² HERREN sade till Mose: ”Lyft din hand mot himlen, så ska det falla hagel över hela Egypten, över människor och boskap och markens alla växter i Egyptens land.”

²³ Då räckte Mose upp sin stav mot himlen, och HERREN lät det dundra och hagla och eld slog ner mot jorden.

Så sände HERREN hagel över Egyptens land.

²⁴ Och det haglade och eld gick fram och tillbaka bland hagelskurarna. Haglet var så tungt att inget liknande hade hänt i hela Egyptens land sedan den tid då det blev befolkat.

²⁵ I hela Egypten slog haglet ner allt som fanns på marken, både människor och djur. Det slog också ner markens alla växter och bröt sönder markens alla träd.

²⁶ Endast i landet Goshen, där Israels barn bodde, haglade det inte.

²⁷ Då sände farao bud efter Mose och Aron och sade till dem: ”Den här gången har jag syndat. Det är HERREN som är rättfärdig, och jag och mitt folk har gjort orätt.

²⁸ Be till HERREN, det är nog med Guds dunder

9:23 Ps 78:47f, 105:32f, Jes 30:30, Upp 8:7, 16:21.

blixtar (jfr vers 24).

9:27 2 Mos 10:16, Ps 51:6.

9:23 eld Dvs

9:28 2 Mos 8:8,

10:8, 24.

och hagel. Jag ska släppa er, ni behöver inte bli kvar längre.”

²⁹ Mose svarade honom: ”När jag kommer ut ur staden ska jag sträcka mina händer mot HERREN. Då ska dundret upphöra och haglet sluta, för att du ska inse att landet tillhör HERREN.

³⁰ Men jag vet att du och dina tjänare ännu inte fruktar HERREN Gud.”

³¹ Det var lin och korn som slogs ner, för kornet hade gått i ax och linet stod i knopp.

³² Men vetet och spältvetet slogs inte ner, eftersom de mognar senare.

³³ Sedan lämnade Mose farao och gick ut ur staden, och han räckte ut sina händer mot HERREN. Då upphörde dundret och haglet, och regnet slutade strömma ner över jorden.

³⁴ Men när farao såg att regnet och haglet och dundret hade slutat, fortsatte han i sin synd och förhärdade sitt hjärta, både han och hans tjänare.

³⁵ Faraos hjärta förblev hårt och han släppte inte Israels barn, precis som HERREN hade sagt genom Mose.

10

Den åttonde plågan - gräshoppor

¹ HERREN sade till Mose: ”Gå till farao, för jag har förhärdat hans och hans tjänares hjärtan för att göra dessa tecken mitt ibland dem,

9:29 Ps 24:1. **9:31** kornet hade gått i ax Det inträffar under januari-februari i Egypten. **9:32** spältvete tKallas också dinkel, en äldre vetesort. Kan också syfta på emmervete. **10:1** 2 Mos 4:21, 7:13.

² så att du ska kunna berätta för dina barn och barnbarn vilka stora gärningar jag har utfört bland egyptierna och vilka tecken jag har gjort bland dem. Och ni ska inse att jag är HERREN.”

³ Då gick Mose och Aron till farao och sade till honom: ”Så säger HERREN, hebreernas Gud: Hur länge ska du vägra ödmjuka dig inför mig? Släpp mitt folk så att de kan hålla gudstjänst åt mig!

⁴ För om du vägrar släppa mitt folk, se, då ska jag i morgon sända gräshoppor över ditt land.

⁵ De ska täcka marken så att man inte kan se den. Det sista som är kvar efter haglet ska de äta upp, och de ska gnaga av alla era träd som växer på marken.

⁶ De ska fylla dina hus och dina tjänares och alla egyptiernas hus, så att dina fäder och förfäder inte har sett något liknande från den dag de blev till på jorden ända till denna dag.” Sedan vände han sig om och gick ut från farao.

⁷ Men faraos tjänare sade till honom: ”Hur länge ska den mannen få vara en snara för oss? Släpp männen så att de kan hålla gudstjänst åt HERREN sin Gud. Förstår du fortfarande inte att Egypten går under?”

⁸ Då hämtade man tillbaka Mose och Aron till farao, och han sade till dem: ”Gå och håll gudstjänst åt HERREN er Gud! Men vilka är det som ska gå?”

10:4 gräshoppor Gräshoppsvärmor förökade sig i nuvarande Sudan och bars ibland med vinden i februari-mars upp mot Egypten eller Israel. Stora svärmar (jfr vers 14) omfattade miljoner individer som slukade allt som växte (jfr 5 Mos 28:38, Joel 1:4).

⁹ Mose svarade: ”Vi går både unga och gamla. Vi går med söner och döttrar, med får och kor, eftersom vi ska fira en HERRENS högtid.”

¹⁰ Då sade han till dem: ”HERREN vare med er, lika visst som jag släpper er och era små barn! Se, ni har något ont i sikte.

¹¹ Nej, ni män får ge er i väg och hålla gudstjänst åt HERREN. Det var ju det ni bad om.” Och man drev ut dem från farao.

¹² HERREN sade till Mose: ”Räck ut handen över Egypten, så att det kommer gräshoppor över Egyptens land och äter upp landets alla växter, allt som haglet lämnat kvar.”

¹³ Då räckte Mose ut sin stav över Egyptens land, och HERREN lät en östanvind blåsa över landet hela den dagen och natten. När det blev morgon förde östanvinden med sig gräshopporna.

¹⁴ De kom över hela Egypten och slog ner i stor mängd över hela Egyptens område. Så mycket gräshoppor hade aldrig förekommit och ska aldrig mer förekomma.

¹⁵ De täckte hela marken och landet blev mörkt. Och de åt upp landets alla växter, all frukt på träden och allt som haglet lämnat kvar. Inget grönt blev kvar på träden eller på markens växter i hela Egyptens land.

¹⁶ Då kallade farao snabbt till sig Mose och Aron och sade: ”Jag har syndat mot HERREN er Gud och mot er.

¹⁷ Men förlåt nu min synd den här enda gången och be till HERREN er Gud att han bara tar bort denna dödliga plåga från mig.”

18 Då gick han ut från faraos och bad till HERREN.

19 Och HERREN vände vinden och lät en mycket stark västanvind blåsa. Den tog tag i gräshopporna och kastade dem i Röda havet, så att inte en enda gräshoppa blev kvar inom hela Egyptens område.

20 Men HERREN gjorde faraos hjärta hårt, och han släppte inte Israels barn.

Den nionde plågan - mörker

21 HERREN sade till Mose: "Räck upp handen mot himlen, så ska det komma ett mörker över Egypten, ett mörker som man kan ta på."

22 Då räckte Mose upp handen mot himlen, och ett tjockt mörker kom över hela Egyptens land i tre dagar.

23 Ingen såg den andre och ingen steg upp från sin plats på tre dagar. Men där Israels barn bodde var det ljust överallt.

24 Då kallade faraos till sig Mose och sade: "Gå och håll gudstjänst åt HERREN. Bara era får och kor måste lämnas kvar. Till och med era barn får gå med er."

25 Men Mose sade: "Du måste låta oss få slaktoffer och brännoffer att offra åt HERREN vår Gud.

26 Även vår boskap måste gå med oss, och inte en klöv får bli kvar. Vi tar från vår boskap när vi tjänar HERREN vår Gud. Och innan vi är där vet vi inte själva vad vi ska offra åt HERREN."

10:19 Röda have tHebr. yam suf, som kan översättas "Slutets hav" (jfr 15:4) eller "Sävhavet". Se not till 13:18. **10:21** ett mörker som man kan ta på Möjligen avses en sandstorm, som ibland drabbar Egypten i mars och kan vara i tre dagar (vers 22). **10:22** Ps 105:28.

²⁷ Men HERREN gjorde faraos hjärta hårt så att han inte ville släppa dem.

²⁸ Faraos sade till honom: "Gå bort från mig! Och akta dig för att komma inför mina ögon igen. Den dag du kommer inför mina ögon ska du dö."

²⁹ Mose svarade: "Som du säger: Jag ska aldrig mer komma inför dina ögon."

11

Tionde plågan - de förstföddas död

¹ HERREN sade till Mose: "En plåga till ska jag sända över faraos och Egyptens land, och sedan ska han släppa er. Han ska till och med driva ut er härifrån när han släpper er.

² Säg därför till folket att alla, både män och kvinnor, ska be sina grannar om föremål av silver och guld."

³ Och HERREN gjorde egyptierna vänligt sinnade mot folket. Dessutom hade mannen Mose stort anseende i Egyptens land, både hos faraos tjänare och hos folket.

⁴ Mose sade: "Så säger HERREN: Vid midnatt ska jag gå fram genom Egypten.

⁵ Då ska allt förstfött i Egyptens land dö, från den förstfödde hos faraos som sitter på tronen ända till den förstfödde hos slavinnan vid handkvarnen, och även allt förstfött bland boskapen.

11:1 2 Mos 12:31f, 39, 2 Mos 6:1. **11:2** 1 Mos 15:14, 2 Mos 3:21f, 12:35f. **11:5** 2 Mos 4:23, 12:29, Ps 78:51, 105:36, 135:8, 136:10.

11:5 den förstfödde hos faraos Thutmose III:s förstfödde son Amenemhet sägs ha dött i förtid under oklara omständigheter.

⁶ Ett högt sorgerop ska höras i hela Egypten, ett sådant som aldrig har hörts och aldrig mer kommer att höras.

⁷ Men inte en hund ska gläfsa mot någon av Israels barn, vare sig mot människor eller boskap. Ni ska då inse att HERREN gör skillnad mellan Egypten och Israel.

⁸ Då ska alla dina tjänare komma ner till mig och buga sig för mig och säga: Ge dig av, du själv och allt folket som följer dig! Sedan ska jag dra ut.” Och Mose gick ut från farao, upptänd av vrede.

⁹ Men HERREN sade till Mose: ”Faraο kommer inte att lyssna på er, detta för att jag ska göra många under i Egyptens land.”

¹⁰ Mose och Aron gjorde alla dessa under inför farao, men HERREN gjorde faraos hjärta hårt så att han inte släppte Israels barn från sitt land.

12

Påskan och det osyrade brödets högtid

¹ HERREN sade till Mose och Aron i Egyptens land:

² ”Denna månad ska vara den främsta hos er. Den ska hos er vara den första av årets månader.

³ Säg till hela Israels församling: På tionde dagen i denna månad ska varje familjefar ta sig ett lamm, så att varje hushåll får ett lamm.

⁴ Men om hushållet är för litet för ett lamm, ska familjefadern och hans närmaste granne ta ett lamm tillsammans efter antalet personer. För

varje lamm ska ni beräkna ett visst antal, efter vad var och en äter.

⁵ Ett felfritt, årsgammalt lamm av hankön ska ni välja ut och ta antingen från fåren eller getterna.

⁶ Ni ska förvara det till den fjortonde dagen i denna månad. Då ska hela Israels församlade menighet slakta det i skymningen.

⁷ Och man ska ta av blodet och stryka det på båda dörrposterna och på övre dörrträet i husen där man äter det.

⁸ Köttet ska ätas samma natt. Det ska vara stekt över eld och ätas med osyrat bröd och bittra örter.

⁹ Ni ska inte äta något av det rått eller kokt i vatten, utan det ska vara stekt över eld med huvud, fötter och innanmäte.

¹⁰ Ni ska inte lämna kvar något av köttet till morgonen. Om något av det skulle bli över till morgonen, ska ni bränna upp det i eld.

¹¹ Så ska det ätas: Ni ska ha bältet om livet, skor på fötterna och stav i handen. Och ni ska äta det snabbt. Detta är HERRENS påsk.

¹² Den natten ska jag gå fram genom Egyptens land och slå allt förstfött i Egypten, både människor

12:5 felfritt Förebild till Kristus, "ett lamm utan fel eller brist" (1 Petr 1:19).

12:5 årsgammalt lamm av hankö nDet vanligaste slaktdjuret. Hondjuret behövs för att ge mjölk och lamm, medan de flesta handjur slaktades när de vuxit till sig efter ett år.

12:6 5 Mos 16:6. **12:6** fjortonde dage nVid fullmånen som infaller i mars-april.

12:6 i skymninge nOrdagrant: "mellan de två aftnarna", dvs mellan solnedgång och mörker.

12:8 1 Kor 5:8.

12:10 2 Mos 16:19, 4 Mos 9:12. **12:11** bältet om livet Med den långa tunikan uppfäst för rörelsefrihet och beredskap (jfr Luk 12:35, 1 Petr 1:13).

12:11 pås kHebr. pèsach, som betyder "gå förbi" eller "skona".

12:12 4 Mos 33:4.

och boskap. Och jag ska hålla dom över Egyptens alla gudar. Jag är HERREN.

¹³ Blodet ska vara ett tecken för er på husen där ni är. När jag ser blodet ska jag gå förbi er. Ingen straffdom ska drabba er med fördärv när jag slår Egyptens land.

¹⁴ Denna dag ska ni ha till minnesdag och fira som en HERRENS högtid. Som en evig stadga ska ni fira den från släkte till släkte.

¹⁵ I sju dagar ska ni äta osyrat bröd. Redan den första dagen ska ni skaffa bort all surdeg ur era hus, för var och en som äter något syrat från den första dagen till den sjunde ska utrotas ur Israel.

¹⁶ På första dagen ska ni hålla en helig sammankomst. Och på sjunde dagen ska ni hålla en helig sammankomst. Under de dagarna ska ni inte utföra något arbete utom det som hör till matlagningen för var och en. Det och inget annat får göras.

¹⁷ Ni ska fira det osyrade brödets högtid därför att jag just den dagen förde era härskaror ut ur Egyptens land. Det ska vara en evig stadga för er att fira denna dag från släkte till släkte.

¹⁸ Från kvällen den fjortonde dagen i första månaden ska ni äta osyrat bröd ända till kvällen den tjugoförsta dagen i månaden.

12:12 dom över Egyptens alla guda rDe tio plågorna visade de egyptiska avgudarnas maktlöshet. En senare farao, Akhenaten (ca 1353-1336 f Kr), försökte avskaffa månggudadyrkan. **12:15** 2 Mos 23:15, 34:18, 3 Mos 23:5f, 4 Mos 28:17f, 5 Mos 16:1f, 16. **12:15** surdeg Kom att symbolisera jäsande synd (jfr Luk 12:1, 1 Kor 5:7f).

12:18 3 Mos 23:5f, 4 Mos 28:16, Jos 5:10.

¹⁹ Under sju dagar får ingen surdeg finnas i era hus. Var och en som äter något syrat ska utrotas ur Israels församling, vare sig han är främling eller infödd.

²⁰ Inget syrat ska ni äta. Var ni än bor ska ni äta osyrat bröd.”

²¹ Mose kallade till sig alla de äldste i Israel och sade till dem: ”Gå och hämta ett lamm för varje hushåll och slakta påskalammets!

²² Ta en knippa isop och doppa den i blodet som är i skålen och stryk blodet på det övre dörrträet och de båda dörrposterna. Ingen av er får gå ut genom dörren till sitt hus före morgonen,

²³ för HERREN ska gå fram för att slå Egypten. Men när han ser blodet på det övre dörrträet och de båda dörrposterna ska han gå förbi dörren och inte låta fördärvaren komma in i era hem och slå er.

²⁴ Detta ska ni hålla. Det ska vara en stadga för dig och dina barn för evigt.

²⁵ Och när ni kommer in i det land som HERREN ska ge er, som han har sagt, ska ni fira denna gudstjänst.

²⁶ När era barn frågar er: Vad betyder den här gudstjänsten?

²⁷ ska ni svara: Det är ett påskoffer åt HERREN, för han gick förbi Israels barns hus i Egypten. När han slog egyptierna skonade han våra hus.” Då böjde folket sig ner och tillbad.

12:21 Hebr 11:28. **12:22** isop Ljungliknande växt som kom att användas vid reningsceremonier (jfr 4 Mos 19:18, Ps 51:9) och vid Kristi kors (Joh 19:29). **12:23** 1 Krön 21:15, Jes 54:16, 1 Kor 10:10, Hebr 11:28. **12:23** fördärvaren Ängel som utförde Guds straffdomar (jfr 1 Krön 21:15, Hes 9, 1 Kor 10:10).

28 Och Israels barn gick i väg och gjorde så som HERREN hade befallt Mose och Aron.

29 Vid midnatt slog HERREN allt förstfött i Egyptens land, från den förstfödde hos farao som satt på tronen till den förstfödde hos fången i fängelset. Han slog allt förstfött bland boskapen.

30 Då steg farao upp på natten, liksom alla hans tjänare och alla egyptier. Och det hördes ett högt sorgerop i Egypten, för det fanns inte ett hem där det inte låg någon död.

Uttåget

31 Farao kallade på natten till sig Mose och Aron och sade: ”Bryt upp och dra ut från mitt folk, ni själva och Israels barn! Gå i väg och håll gudstjänst som ni har sagt.

32 Ta med era får och kor också, som ni har sagt, och välsigna även mig när ni drar ut.”

33 Egyptierna skyndade på folket för att få dem ut ur landet fort, för de sade: ”Annars dör vi allihop.”

34 Och folket tog med sig sin deg, innan den ännu hade blivit syrad. De tog sina baktråg, lindade in dem i mantlarna och bar dem på sina axlar.

35 Israels barn hade också gjort som Mose sagt: De hade begärt föremål av silver och guld och även kläder från egyptierna.

36 Och HERREN hade gjort egyptierna vänligt sinnade mot israeliterna så att de gav dem vad de begärde. Så tog de byte från egyptierna.

37 Israels barn bröt upp och drog från Raamses till Suckot, omkring 600 000 man till fots förutom barn.

38 En stor blandad folkhop drog upp med dem, och dessutom en mycket stor hjord av får och kor.

39 Av degen som de fick med sig från Egypten bakade de osyrade brödkakor. Den hade inte hunnit bli syrad, eftersom de hade drivits ut ur Egypten utan att få dröja. De hade inte heller kunnat göra i ordning någon reskost åt sig.

40 Den tid som Israels barn hade bott i Egypten var 430 år.

41 Just den dag då de 430 åren hade gått drog alla HERRENS härskaror ut ur Egyptens land.

42 En vakandets natt var det för HERREN när han förde dem ut ur Egyptens land. Just denna HERRENS natt ska alla Israels barn vaka, släkte efter släkte.

Regler för påsken

12:37 1 Mos 47:11, 4 Mos 1:46, 2:32, 26:51, 33:5. **12:37** 600 000 Hebr. álef som normalt översätts "tusen" kan också översättas "släkt" (jfr Jos 22:21, Dom 6:15). **12:38** 4 Mos 11:4.

12:38 blandad folkho picke-israeliter som passade på att fly och följa med dem från Egypten (4 Mos 11:4), kanske rester av de semitiska hyksosfolken (se not till 1:7). **12:40** 1 Mos 15:13, Apg 7:6, Gal 3:17. **12:40** bott i Egypten ... 430 år Kanske 1876-1446 f Kr. Septuaginta och den samaritanska grundtexten: "bott i Kanaans land och Egypten". Kanaan tillhörde Egyptens kultursfär, och Josefus m fl tolkade startpunkten på de 430 åren som Abrahams första besök i Egypten (1 Mos 12:10). Detta skulle flytta fram samtliga årtal i 1 Mos med 215 år och datera israeliternas nerflyttning (1 Mos 46:6) till 1661 f Kr, under hyksostiden.

⁴³ HERREN sade till Mose och Aron: ”Detta är stadgan om påskalammet: Ingen utlänning får äta av det,

⁴⁴ men en slav som är köpt för pengar får äta av det efter att du omskurit honom.

⁴⁵ Ingen som bor hos er tillfälligt och ingen daglönare får äta av det.

⁴⁶ I ett och samma hus ska det ätas. Du får inte föra ut något av köttet ur huset, och ni får inte krossa något ben på det.

⁴⁷ Hela Israels församling ska hålla detta.

⁴⁸ Om en främling som bor hos dig vill fira HERRENS påskhögtid, ska alla av manligt kön hos honom omskäras. Sedan får han komma och fira den, och han ska då vara som en infödd. Men ingen oomskuren får äta påskalammet.

⁴⁹ En och samma lag ska gälla för den infödde som för främlingen som bor mitt ibland er.”

⁵⁰ Alla Israels barn gjorde så. De gjorde som HERREN hade befallt Mose och Aron.

⁵¹ Just på den dagen förde HERREN Israels barn ut ur Egyptens land efter deras härskaror.

13

Det förstfödda helgas åt Herren

¹ HERREN sade till Mose:

12:46 4 Mos 9:12, Joh 19:36. **12:46** inte krossa något ben Citeras i Joh 19:36 som profetia om Kristus, Guds Lamm.

2 ”Helga allt förstfött åt mig. Allt hos Israels barn som öppnar moderlivet, både av människor och boskap, tillhör mig.”

3 Mose sade till folket: ”Kom ihåg den här dagen då ni drog ut ur Egypten, ur trälldomshuset. Med stark hand förde HERREN ut er därifrån, och därför får inget syrat ätas.

4 Den här dagen i månaden Aviv drar ni ut.

5 Och när HERREN låter dig komma in i kana-neernas, hetiternas, amoreernas, hiveernas och jebusiternas land som han med ed har lovat dina fäder att ge dig, ett land som flödar av mjölk och honung, då ska du fira denna gudstjänst i den här månaden.

6 I sju dagar ska du äta osyrat bröd, och på sjunde dagen ska en HERRENS högtid firas.

7 Under de sju dagarna ska man äta osyrat bröd. Inget syrat ska man då se hos dig, och det får inte finnas surdeg hos dig någonstans i landet.

8 På den dagen ska du förklara för din son: Detta gör jag på grund av det som HERREN gjorde för mig när jag drog ut ur Egypten.

9 Det ska vara som ett tecken för dig på din hand och som en påminnelse på din panna, att HERRENS undervisning ska vara i din mun, för med stark hand har HERREN fört dig ut ur Egypten.

13:2 2 Mos 22:29, 34:19, 4 Mos 3:13, 8:17, Neh 10:36, Luk 2:23. **13:2** Citeras i Luk 2:23 i samband med frambärandet av Jesus i templet.

13:4 Aviv Hebr. för ”vår”, månaden som inföll i mars-april (senare kallad Nisan, jfr Neh 2:1). **13:5** 1 Mos 50:24, 2 Mos 3:8. **13:6** 2 Mos 12:15f, 34:18. **13:8** 2 Mos 12:26f, Ps 78:5f. **13:9** 5 Mos 6:8, 11:18. **13:9** på din pann aOrdagrant: ”mellan dina ögon” (även i v 16).

10 Denna stadga ska du hålla på den bestämda tiden år efter år.

11 När HERREN låter dig komma in och ger dig kananeernas land, som han med ed har lovat dig och dina fäder,

12 då ska du överlämna till HERREN allt som öppnar moderlivet. Allt förstfött av hankön bland din boskap ska tillhöra HERREN.

13 Men allt som öppnar moderlivet bland åsnor ska du lösa ut med ett får, och om du inte vill lösa det ska du krossa nacken på det. Varje förstfödd son ska du lösa ut.

14 När din son i framtiden frågar dig vad det betyder, ska du svara honom: Med stark hand förde HERREN oss ut ur Egypten, ur trädhuset.

15 Eftersom farao envist vägrade släppa oss, dödade HERREN allt förstfött i Egyptens land, från det förstfödda bland människor till det förstfödda bland boskap. Därför offrar jag åt HERREN allt av hankön som öppnar moderlivet, och varje förstfödd son löser jag ut.

16 Detta ska vara som ett tecken på din hand och en påminnelse på din panna, eftersom HERREN med stark hand förde oss ut ur Egypten.”

Molnpelaren och eldpelaren

17 När farao hade släppt folket förde Gud dem inte genom filisteernas land, fast det var den närmaste vägen. Gud tänkte nämligen att folket kunde ångra sig och vända tillbaka till Egypten när de fick se krig hota.

13:12 2 Mos 34:19f, 4 Mos 18:15f.

13:17 filisteernas land Gazaremsan längs Medelhavskusten. Här gick den vanliga karavanvägen mot Israels land.

18 Därför lät han folket ta en omväg genom öknen mot Röda havet. Israels barn drog ut ur Egypten i ordnade grupper.

19 Och Mose tog med sig Josefs ben, för Josef hade tagit en ed av Israels barn och sagt: "När Gud ser till er, ta då med mina ben härifrån."

20 De bröt upp från Suckot och slog läger i Etam vid utkanten av öknen.

21 HERREN gick framför dem, om dagen i en molnpelare för att visa dem vägen och om natten i en eldpelare för att ge dem ljus. På så sätt kunde de vandra både dag och natt.

22 Molnpelaren upphörde inte att gå framför folket på dagen och inte heller eldpelaren på natten.

14

Vandringen genom Röda havet

1 HERREN sade till Mose:

13:18 ta en omväg genom öknen Annan översättning: "vika av och ta ökenvägen". **13:18** Röda have tHebr. yam suf, som kan översättas "Slutets hav" (jfr 15:4) eller "Sävhavet". Identifierades i Septuaginta med Röda havet (Suezviken, jfr 10:19) men syftar annars i Bibeln (t ex 5 Mos 2:1, 1 Kung 9:26) oftast på Akabaviken, en del av samma hav. På senare tid har även en identifikation med sjöarna längs den nuvarande Suezkanalen föreslagits. **13:18** i ordnade grupper Annan översättning: "beväpnade". **13:19** 1 Mos 50:25, Jos 24:32, Hebr 11:22. **13:20** 4 Mos 33:6. **13:20** Suckot Troligen egyptiska Tjeku, dalgången Wadi Tumilat i östra utkanten av Goshen. **13:21** 4 Mos 14:14, Neh 9:12, Ps 78:14, 105:39, 1 Kor 10:1. **13:21** molnpelare ... eldpelare Ett moln av strålande härlighet som omgav Gud när han uppenbarade sig (40:34f, 1 Kung 8:10, Ps 97:2, Matt 17:5, Luk 21:27, Apg 1:9).

² ”Säg till Israels barn att de vänder och slår läger framför Pi-Hahiroth, mellan Migdol och havet. Mitt emot Baal-Sefon ska ni slå läger vid havet.

³ Faraon kommer att säga att Israels barn har gått vilse i landet, instängda av öknen.

⁴ Och jag ska göra faraos hjärta hårt så att han förföljer dem. Jag ska förhållas till mig på faraon och hela hans här, så att egyptierna förstår att jag är HERREN.” Och de gjorde så.

⁵ När man berättade för kungen i Egypten att folket hade flytt, förändrades faraos och hans tjänares inställning till folket och de sade: ”Vad har vi gjort? Vi släppte israeliterna så att de inte tjänar oss mer!”

⁶ Och han lät spänna för sina vagnar och tog med sig sitt folk.

⁷ Han tog sexhundra utvalda vagnar och alla andra vagnar som fanns i Egypten och ledande krigsmän på var och en av dem.

⁸ Och HERREN gjorde faraos, den egyptiske kungens, hjärta hårt så att han förföljde Israel när hela folket drog ut med upplyft hand.

⁹ Egyptierna, alla faraos hästar, vagnar och ryttare och hela hans här, förföljde dem och hann upp dem där de slagit läger vid havet nära Pi-Hahiroth, mitt emot Baal-Sefon.

¹⁰ När faraon närmade sig, lyfte Israels barn

14:2 4 Mos 33:7. **14:2** Pi-Hahiroth Okänd plats. Kan betyda ”kanalernas mynning” eller ”frihetens mynning”. **14:2** Migdol Betyder ”torn” eller ”fästning”. **14:2** Baal-Sefon Betyder ”nordens herre”, kanske en plats för baalsdyrkan importerad från nuvarande Libanon (jfr not till Jes 14:13). **14:8** 4 Mos 33:3.

blicken och fick se egyptierna som kom tågande efter dem. Israels barn blev mycket förskräckta och ropade till HERREN.

¹¹ Och de sade till Mose: ”Fanns det inga gravar i Egypten, eftersom du har fört oss hit för att dö i öknen? Vad har du gjort mot oss? Varför förde du oss ut ur Egypten?”

¹² Var det inte det vi sade till dig i Egypten? Vi sade: Låt oss vara, så att vi får tjäna egyptierna. Det hade varit bättre för oss att tjäna egyptierna än att dö här i öknen.”

¹³ Mose svarade folket: ”Var inte rädda! Stanna upp och bevittna den frälsning som HERREN i dag ska ge er. Så som ni ser egyptierna i dag ska ni aldrig någonsin se dem igen.

¹⁴ HERREN ska strida för er, och ni ska hålla er stilla.

¹⁵ Sedan sade HERREN till Mose: ”Varför ropar du till mig? Säg till Israels barn att de ska dra vidare.

¹⁶ Lyft din stav och räck ut handen över havet och klyv det, så att Israels barn kan gå rakt genom havet på torr mark.

¹⁷ Se, jag ska förhärda egyptiernas hjärtan så att de följer efter dem, och jag ska förhärliga mig på farao och hela hans här, på hans vagnar och ryttare.

¹⁸ Egyptierna ska inse att jag är HERREN när jag förhärligar mig på farao, på hans vagnar och ryttare.”

¹⁹ Guds ängel, som hade gått framför Israels här,

flyttade sig nu och gick bakom dem. Molnpelaren som hade gått framför dem flyttade sig och tog plats bakom dem,

²⁰ så att den kom mellan egyptiernas här och israeliternas. Molnet var där med mörker, samtidigt som det lyste upp natten. Under hela natten kunde den ena hären inte komma nära den andra.

²¹ Och Mose räckte ut handen över havet, och HERREN drev då undan havet genom en stark östanvind som blåste hela natten. Han gjorde havet till torrt land, och vattnet klövs itu.

²² Israels barn gick rakt genom havet på torr mark, medan vattnet stod som en mur till höger och vänster om dem.

²³ Och egyptierna förföljde dem, alla faraos hästar, vagnar och ryttare, och kom efter dem ut till mitten av havet.

²⁴ Men vid morgonväkten såg HERREN ner från pelaren av eld och moln på egyptiernas här och förvirrade den.

²⁵ Han lät hjulen på deras vagnar lossna så att det blev svårt för dem att komma fram. Då sade egyptierna: "Vi måste fly för Israel! HERREN strider för dem mot Egypten."

²⁶ Och HERREN sade till Mose: "Räck ut handen över havet så att vattnet vänder tillbaka över egyptierna, över deras vagnar och ryttare."

²⁷ Då räckte Mose ut handen över havet, och mot morgonen återvände vattnet till sin vanliga plats.

14:21 Jos 4:23, Ps 66:6, 77:16f, 78:13, 106:9, Jes 63:12f. **14:22** 1 Kor 10:1, Hebr 11:29. **14:24** morgonväkten Nattens sista tredjedel mellan kl 2 och 6 (se Mått, mynt och tid i Uppslagsdelen). **14:25** lossna Andra handskrifter (så Septuaginta och Peshitta): "fastna".

Egyptierna flydde men möttes av det, och HERREN strödde ut dem mitt i havet.

²⁸ Vattnet vände tillbaka och täckte vagnarna och ryttarna och hela faraos här som hade kommit efter dem ut i havet. Inte en enda av dem kom undan.

²⁹ Men Israels barn gick rakt genom havet på torr mark, och vattnet stod som en mur till höger och till vänster om dem.

³⁰ Så frälste HERREN den dagen Israel från egyptiernas hand, och Israel såg egyptierna ligga döda på havets strand.

³¹ När Israels barn såg den stora makt som HERREN hade visat mot egyptierna, fruktade folket HERREN. Och de trodde på HERREN och på hans tjänare Mose.

15

Israels lovsång

¹ Då sjöng Mose och Israels barn denna lovsång till HERREN:

”Jag vill lovsjunga HERREN,
högt är han upphöjd.
Häst och ryttare störtade han
i havet.

² HERREN är min styrka
och min lovsång,

14:28 Jos 24:7. **14:28** täckte ... hela faraos här Enligt Josefus och judisk tradition överlevde farao själv. Thutmose III levde till ca 1427 f Kr. Hans mumie finns i dag på Kairomuseet. **14:29** gick rakt genom havet Används i 1 Kor 10:1f som en bild av dopet till Kristus.

15:2 Ps 118:14f, Jes 12:2.

- han blev min frälsning.
Han är min Gud,
jag vill prisa honom,
min fars Gud,
jag vill upphöja honom.
- ³ HERREN är en stridsman,
HERREN är hans namn.
- ⁴ Faraos vagnar och här
kastade han i havet,
hans utvalda krigsmän
dränktes i Röda havet.
- ⁵ Djupen täckte dem,
de sjönk till botten som stenar.
- ⁶ Din högra hand, HERRE,
är härlig i sin kraft,
din högra hand, HERRE,
krossade fienden.
- ⁷ I din stora höghet
slog du ner dina motståndare,
du släppte lös din glödande vrede,
den förtärde dem som strå.
- ⁸ Av din näsas fnysning
dämades vattnen upp,
böljorna reste sig som en mur,
vattenströmmarna stelnade
i havets djup.
- ⁹ Fienden sade: Jag ska förfölja dem,
jag ska hinna upp dem,
jag ska dela upp bytet,
släcka min hämnd på dem.
Jag ska dra mitt svärd,

15:3 Ps 24:8, Hos 12:6. **15:8** din näsas fnysning Annan Översättning (så Septuaginta): "din vredes Ande".

- min hand ska förgöra dem.
- 10 Du andades på dem
och havet täckte dem,
de sjönk som bly
i de väldiga vattnen.
- 11 Vem är som du bland gudarna,
HERRE?
Vem är som du, härlig i helighet,
värdig fruktan och lovsång,
du som gör under?
- 12 Du sträckte ut din högra hand,
och jorden slukade dem.
- 13 Du ledde med din nåd
det folk som du återlöst,
du förde dem med din makt
till din heliga boning.
- 14 Folken hörde det och darrade,
ångest grep Filisteens invånare.
- 15 Då blev Edoms furstar förskräckta,
Moabs hövdingar bävade,
Kanaans alla invånare
smälte av ångest.
- 16 Över dem föll skräck och fruktan.
Inför din mäktiga arm stod de
som förstenade
tills ditt folk drog förbi, HERRE,
tills folket drog förbi
som du hade köpt.
- 17 Du för dem in
och planterar dem
på din arvedels berg,

15:11 2 Mos 18:11, 1 Krön 16:25, Ps 96:4, Jes 40:18. **15:13** Ps 78:54.

15:14 Jos 2:10f. **15:16** 2 Mos 23:27. **15:17** Ps 44:3, 78:54, 80:9.

den plats som du gjort
till din boning, HERRE,
den helgedom, Herre,
som dina händer berett.
18 HERREN ska regera alltid
och för evigt.”

19 När Faraos hästar med vagnar och ryttare hade kommit ner i havet, lät HERREN havets vatten vända tillbaka över dem. Men Israels barn gick rakt genom havet på torr mark.

20 Och profetissan Mirjam, Arons syster, tog en tamburin i handen, och alla kvinnorna följde henne med tamburiner och dansade.

21 Mirjam sjöng för dem:

”Lovsjung HERREN,
högt är han upphöjd!
Häst och ryttare störtade han
i havet.”

Det bittra vattnet i Mara

22 Därefter lät Mose Israels barn bryta upp från Röda havet, och de drog ut i öknen Shur. Under tre dagar vandrade de i öknen utan att finna vatten.

23 Sedan kom de till Mara, men de kunde inte dricka vattnet där, eftersom det var bittert. Därför kallade de platsen Mara.

24 Då klagade folket mot Mose och sade: ”Vad ska vi dricka?”

15:18 Ps 93:1. 15:20 Mirjam Namnet kan tolkas som ”trotsig” (jfr 4 Mos 12) eller på egyptiska ”älskad”. 15:22 4 Mos 33:8, Ps 78:52.

15:22 öknen Shur Ökenområde öster om Egypten (jfr 1 Mos 20:1, 25:18, 1 Sam 15:7, 27:8). 15:23 Mar aBetyder ”bitter”.

²⁵ Men han ropade till HERREN, och HERREN visade honom ett visst slags trä. Han kastade det i vattnet och då blev vattnet sött. Där förelade han folket lag och rätt, och där satte han det på prov.

²⁶ Han sade: ”Om du hör HERREN din Guds röst och noga lyssnar till hans bud och håller alla hans stadgar, ska jag inte lägga på dig någon av de sjukdomar som jag lade på egyptierna, för jag är HERREN din läkare.

²⁷ Sedan kom de till Elim, där det fanns tolv vattenkällor och sjuttio palmer. Och de slog läger där vid vattnet.

16

Manna och vaktlar

¹ Hela Israels församling bröt sedan upp från Elim och kom på femtonde dagen i andra månaden efter sitt uttåg ur Egypten fram till öknen Sin, mellan Elim och Sinai.

² Och hela Israels församling klagade mot Mose och Aron i öknen

³ och sade till dem: ”Om vi ändå hade fått dö för HERRENS hand i Egypten! Där satt vi vid köttgrytorna och åt oss mätta. Men ni har fört oss hit ut i öknen för att låta hela församlingen dö av svält.”

⁴ Då sade HERREN till Mose: ”Se, jag ska låta det regna bröd från himlen åt er. Folket ska gå ut och samla så mycket de behöver för varje dag. Så ska

15:26 2 Mos 19:5, 23:25, 5 Mos 7:15. **15:27** 4 Mos 33:9. **15:27**
Elim Betyder ”terebinter” (ett träd besläktat med eken). **16:1**
4 Mos 33:10f. **16:3** 2 Mos 14:11, 4 Mos 11:4f. **16:4** Neh 9:15,
Ps 78:24f, 105:40, Joh 6:31.

jag pröva dem, om de vill vandra efter min lag eller inte.

⁵ När de på sjätte dagen tillagar vad de har fört hem, ska det vara dubbelt så mycket som de annars samlar varje dag.”

⁶ Och Mose och Aron sade till alla Israels barn: ”I kväll kommer ni att förstå att det är HERREN som har fört er ut ur Egyptens land,

⁷ och i morgon ska ni se HERRENS härlighet. HERREN har hört hur ni klagat mot honom. Vilka är vi, att ni skulle klaga mot oss?”

⁸ Och Mose fortsatte: ”HERREN ger er i kväll kött att äta och i morgon bröd att mätta er med, för HERREN har hört hur ni klagat mot honom. Men vilka är vi? Ni klagat inte mot oss utan mot HERREN.”

⁹ Därefter sade Mose till Aron: ”Säg till hela Israels församling: Träd fram inför HERREN, för han har hört hur ni klagat.”

¹⁰ När sedan Aron hade talat till hela Israels församling, vände de sig mot öknen. Och se, då visade sig HERRENS härlighet i molnskyn.

¹¹ Och HERREN sade till Mose:

¹² ”Jag har hört hur Israels barn klagat. Säg till dem: I skymningen ska ni få kött att äta och i morgon bröd att mätta er med. Då ska ni inse att jag är HERREN er Gud.”

¹³ På kvällen kom vaktlar och täckte lägret, och nästa morgon låg det dagg runt omkring lägret.

16:7 4 Mos 14:27, 16:11. **16:10** 2 Mos 13:21, 4 Mos 12:5, 16:19.

16:13 4 Mos 11:31, Ps 78:26f, 105:40, Joh 6:31, 1 Kor 10:3. **16:13**
vaktla rLiten fasanfågel som varje vår passerar regionen på sin väg från Afrika till Europa. De fångas än i dag i tusental av egyptiska bönder med nät varje år.

14 När daggen hade försvunnit, se, då låg det på marken ute i öknen något fint som fjäll, något fint som liknade rimfrost.

15 Israels barn såg det, och eftersom de inte visste vad det var frågade de varandra: "Vad är det här?" Mose sade till dem: "Detta är brödet som HERREN har gett er att äta.

16 Och detta är vad HERREN har befallt: Var och en ska samla så mycket av det som han behöver till mat. En gomer per person ska ni ta, efter antalet av ert husfolk. Var och en ska ta åt dem som han har i sitt tält."

17 Israels barn gjorde så, den ene samlade mer och den andre mindre.

18 Men när de mätte upp det med gomermåttet hade den som samlat mycket ingenting över, och den som samlat lite saknade ingenting. Var och en hade samlat så mycket som han behövde till mat.

19 Och Mose sade till dem: "Ingen får lämna kvar något av det till i morgon."

20 Men de lydde inte Mose, utan vissa sparade något av det till nästa morgon. Då växte det maskar i det och det luktade illa. Och Mose blev förargad på dem.

21 De samlade sedan in av mannat varje morgon, var och en så mycket han behövde till mat. Men när solhettan kom smälte det bort.

16:14 4 Mos 11:7. **16:15** Joh 6:31, 1 Kor 10:3. **16:16** en gomer Ca 2,2 liter (jfr vers 36), enligt den judiske historikern Josefus. Krukan förvarades länge i arken (Heb 9:4, Upp 2:17). **16:16** per person Ordagrant: "per skalle" (hebr. gulgólet, jfr "Golgota", Joh 19:17).

16:18 2 Kor 8:15. **16:18** Citeras av Paulus i 2 Kor 8:15 i samband med en insamling till de heligas behov.

22 På sjätte dagen hade de samlat in dubbelt så mycket av brödet, två gomer för var och en. Folkets alla furstar kom och berättade det för Mose.

23 Då sade han till dem: ”Detta är vad HERREN sagt. I morgon är det sabbatsvila, en sabbat helgad åt HERREN. Baka nu det ni vill baka och koka det ni vill koka. Men allt som blir över ska ni spara åt er till i morgon.”

24 Och de sparade det till nästa morgon som Mose hade befallt, och nu luktade det inte illa och det kom inga maskar i det.

25 Mose sade: ”Ät det i dag, för i dag är det HERRENS sabbat och då kan ni inte finna något på marken.

26 I sex dagar ska ni samla in av det, men på sjunde dagen är det sabbat. Då kan ni inte hitta något.”

27 Ändå gick några ut på sjunde dagen för att samla in, men de fann ingenting.

28 Då sade HERREN till Mose: ”Hur länge ska ni vägra att hålla mina bud och befallningar?”

29 Se, HERREN har gett er sabbaten. Därför ger han er på sjätte dagen bröd för två dagar. Stanna därför hemma, var och en hos sig. Gå inte hemifrån på sjunde dagen.”

30 Alltså höll folket sabbat på sjunde dagen.

31 Israels barn kallade det manna. Det liknade korianderfrö och var vitt och smakade som tunna

16:29 1 Mos 2:3, 2 Mos 20:8f. **16:31** mann aHebr. man? betyder ”vad?” (jfr 16:15). Detta ”bröd från himlen” (Ps 78:24) användes av Jesus som en förebild till honom (Joh 6:31f).

kakor med honung.

³² Och Mose sade: ”Detta är vad HERREN har befallt: Spara en gomer av det, så att era efterkommande får se det bröd jag gav er att äta i öknen när jag förde er ut ur Egyptens land.”

³³ Till Aron sade Mose: ”Ta ett kärl och lägg en gomer manna i det och ställ det inför HERREN. Det ska bevaras för kommande släkten.”

³⁴ Aron gjorde som HERREN hade befallt Mose. Han ställde det framför vittnesbördet för att förvaras där.

³⁵ Och Israels barn åt manna i fyrtio år, ända tills de kom till bebott land. De åt manna tills de kom till gränsen av Kanaans land.

³⁶ En gomer är en tiondels efa.

17

Vatten ur klippan

¹ På HERRENS befallning bröt hela Israels församling upp från öknen Sin och drog från lägerplats till lägerplats, och de slog läger i Refidim. Där hade folket inget vatten att dricka.

16:31 smakade ... som honung Det har föreslagits en koppling mellan manna och honungsdagg, ett sött sekret från bladlös på öknens tamariskträd. Mängderna som beskrivs förutsätter dock ett under. **16:32** Hebr 9:4. **16:34** vittnesbörde t Dvs lagens tavlor som förvarades i förbundsarken (25:16, Hebr 9:4). **16:35** Jos 5:12, Neh 9:15, 20f. **16:36** efa Det grundläggande rymdmåttet, som genom arkeologiska fynd uppskattas till ca 22 liter. En äldre teori föreslår i stället 36 liter, vilket skulle öka samtliga literangivelser i GT med ca 60-65%. Antika mått varierade över tid och plats och bör betraktas som ungefärliga. **17:1** 4 Mos 33:12f.

² Då grälade folket på Mose och sade: ”Ge oss vatten att dricka!” Mose svarade dem: ”Varför grälar ni med mig? Varför sätter ni HERREN på prov?”

³ Men folket törstade efter vatten, och de klagade på Mose och sade: ”Varför har du fört oss ut ur Egypten, så att vi och våra barn och vår boskap måste dö av törst?”

⁴ Då ropade Mose till HERREN och sade: ”Vad ska jag göra med det här folket? Snart stenar de mig!”

⁵ HERREN svarade Mose: ”Ta med dig några av de äldste i Israel och gå framför folket. Och ta i din hand staven med vilken du slog på Nilfloden och gå.

⁶ Se, jag ska stå där framför dig på Horebs klippa, och du ska slå på klippan. Då ska vatten komma ut ur den så att folket får dricka.”

Mose gjorde så inför de äldste i Israel.

⁷ Och han gav platsen namnet Massa och Meriba, eftersom Israels barn hade klagat och satt HERREN på prov och sagt: ”Är HERREN ibland oss eller inte?”

Amalekiterna besegras

⁸ Sedan kom Amalek och stred mot Israel i Refidim.

17:2 4 Mos 20:2f, 5 Mos 6:16, Matt 4:7. **17:5** 2 Mos 7:20, 14:16.

17:6 4 Mos 20:11, Ps 78:15f, 105:41, Jes 48:21, 1 Kor 10:4. **17:6** klippan Enligt aposteln Paulus står klippan för Kristus (1 Kor 10:4).

17:7 5 Mos 6:16, 9:22, Ps 81:8, 95:8f. **17:7** Massa ... Meriba Betyder ”prövning” och ”tvist/klagomål”. Jfr 4 Mos 20:13, Ps 95:8. **17:8**

5 Mos 25:17f, 1 Sam 15:2. **17:8** Amalek Nomadstam som härstammade från Esau (1 Mos 36:12) och blev en arvfien till Israels folk (vers 16, jfr 5 Mos 25:19, 1 Sam 15:2f, 30:1f, Est 3:1).

⁹ Då sade Mose till Josua: "Välj ut manskap åt oss och dra ut i strid mot Amalek. I morgon ska jag ställa mig överst på höjden med Guds stav i handen."

¹⁰ Josua gjorde som Mose hade sagt till honom och stred mot Amalek, medan Mose, Aron och Hur steg upp överst på höjden.

¹¹ Och så länge Mose höll upp sin hand hade Israel övertaget, men när han lät handen sjunka fick Amalek övertaget.

¹² När Moses händer blev tunga tog de därför en sten och lade under honom, och han satte sig på den. Sedan stödde Aron och Hur hans händer, en på var sida. Så hölls hans händer stadiga tills solen gick ner.

¹³ Och Josua besegrade Amalek och hans folk med svärd.

¹⁴ HERREN sade till Mose: "Skriv upp detta i boken så att ni inte glömmer det och inpränta det hos Josua, för jag ska utplåna minnet av Amalek så grundligt att det inte finns mer under himlen."

¹⁵ Och Mose byggde ett altare och gav det namnet HERREN *mitt baner*.

¹⁶ Han sade: "En hand har lyfts mot HERRENS tron. HERREN ska strida mot Amalek från släkte till

17:14 4 Mos 24:20, 5 Mos 25:19, 1 Sam 15:2f, 20.

17:14

Skriv Skrivkonsten uppfanns redan på 3000-talet f Kr. Den äldsta bevarade skriften med hebreiskans bokstäver (då anpassade från egyptiska hieroglyfer) är protosinaitiska från ca 1700-tal f Kr i grottor på sydvästra Sinaihalvön. Hebreisk skrift var alltså i bruk långt före Moses tid. **17:15** 2 Mos 24:4. **17:16** 5 Mos 32:40.

17:16 En hand ... mot Herrens tron Antingen Moses hand för att försäkra med ed (jfr 1 Mos 14:22, Hes 20:5) eller amalekiternas hand i fientlighet (jfr Job 15:25).

släkte.”

18

Jetro besöker Mose

¹ Moses svärfar Jetro, prästen i Midjan, fick höra om allt som Gud hade gjort med Mose och med sitt folk Israel, hur HERREN hade fört dem ut ur Egypten.

² Då tog Jetro, Moses svärfar, med sig Moses hustru Sippora som Mose tidigare hade sänt hem.

³ Han hade också med sig hennes två söner. En av dem hade fått namnet Gershom, för Mose sade: ”Jag är främling i ett främmande land.”

⁴ Den andre fick namnet Elieser, för Mose sade: ”Min fars Gud kom till min hjälp och räddade mig från faraos svärd.”

⁵ När Jetro, Moses svärfar, kom med Moses söner och hans hustru till Mose i öknen, där han slagit läger vid Guds berg,

⁶ sände han bud till Mose: ”Jag, din svärfar Jetro, kommer till dig med din hustru och hennes båda söner.”

⁷ Då gick Mose ut och mötte sin svärfar, bugade sig för honom och kysste honom. När de hade hälsat varandra gick de in i tältet.

⁸ Och Mose berättade för sin svärfar allt som HERREN hade gjort med farao och egyptierna för Israels skull, och han berättade om all möda de fått utstå på vägen och hur HERREN hade räddat dem.

18:3 1 Krön 23:15, Apg 7:29.

18:4 Gershom ... Eliese rBetyder ”främling” och ”min Gud är hjälparen”.

18:5 2 Mos 3:1, 24:13.

⁹ Jetro gladdde sig över allt det goda som HERREN hade gjort mot Israel, att han hade räddat dem ur egyptiernas hand.

¹⁰ Han sade: "Lovad är HERREN, som har räddat er ur egyptiernas och faraos hand och som har räddat folket från egyptiernas hand!

¹¹ Nu vet jag att HERREN är större än alla gudarna. Det visade han när de handlade övermodigt mot detta folk."

¹² Jetro, Moses svärfar, bar fram ett brännoffer och några slaktoffer åt Gud. Och Aron och alla de äldste i Israel kom och höll måltid inför Gud tillsammans med Moses svärfar.

Mose tillsätter domare

¹³ Nästa dag satte Mose sig för att döma folket, och folket stod omkring honom från morgonen ända till kvällen.

¹⁴ När Moses svärfar såg allt han gjorde för folket, sade han: "Vad är det för bestyr du har med folket? Varför sitter du här ensam, medan allt folket måste stå omkring dig från morgon till kväll?"

¹⁵ Mose svarade sin svärfar: "Folket kommer till mig för att fråga Gud.

¹⁶ De kommer till mig när de har någon rättssak, och då dömer jag mellan dem. Jag låter dem veta Guds stadgar och bud."

¹⁷ Då sade Moses svärfar till honom: "Ditt sätt att arbeta är inte bra.

¹⁸ Både du själv och folket som är hos dig blir ju uttröttade. Den här uppgiften är alldeles för tung för dig, och du kan inte klara av den ensam.

¹⁹ Lyssna nu på mig! Jag vill råda dig, och Gud ska vara med dig. Du ska föra folkets talan inför Gud och lägga fram deras ärenden inför honom.

²⁰ Du ska upplysa dem om stadgar och bud och låta dem veta vilken väg de ska vandra och vad de ska göra.

²¹ Men välj ut åt dig dugliga män från allt folket, män som fruktar Gud, är pålitliga och hatar oärlig vinst, och sätt dem till föreståndare för folket, några över tusen, andra över hundra, andra över femtio och andra över tio.

²² De ska alltid döma folket. Varje viktigt ärende ska överlåtas till dig, men i alla enklare mål ska de döma själva. Så ska du göra din börda lättare, genom att de bär den tillsammans med dig.

²³ Om du gör på det sättet och om Gud befäller dig det, så kan du hålla ut. Och allt folket här kan då också gå hem i frid.”

²⁴ Mose lyssnade till sin svärfars ord och gjorde allt som han sagt.

²⁵ Han valde ut dugliga män ur hela Israel och gjorde dem till huvudmän för folket, till föreståndare över tusen, över hundra, över femtio och över tio.

²⁶ Dessa skulle alltid döma folket. Alla svårare ärenden skulle de överlåta till Mose, men alla enklare mål skulle de själva avgöra.

²⁷ Sedan lät Mose sin svärfar resa hem, och han återvände till sitt land.

19

Vid berget Sinai

¹ På den dag då den tredje månaden började efter Israels barns uttåg ur Egyptens land kom de till Sinai öken.

² De bröt nämligen upp från Refidim och kom till Sinai öken och slog läger i öknen. Israel slog läger där mitt emot berget,

³ och Mose steg upp till Gud.

Då ropade HERREN till honom uppifrån berget: ”Så ska du säga till Jakobs hus, så ska du förkunna för Israels barn:

⁴ Ni har själva sett vad jag har gjort med egyptierna och hur jag har burit er på örningor och fört er till mig.

⁵ Om ni nu hör min röst och håller mitt förbund, ska ni av alla folk vara min dyrbara egendom, för hela jorden är min.

⁶ Ni ska för mig vara ett rike av präster och ett heligt folk. Detta är vad du ska tala till Israels

19:1 tredje månaden Maj-juni, några dagar före pingst, kanske 1446 f Kr. Därför firas pingsten i senare judisk tradition även till minne av laggivningen på berget Sinai (jfr not till Apg 2:1). **19:2**

4 Mos 33:15. **19:2** Sinai ... berget Flera toppar har föreslagits som berget Sinai. De äldsta förslagen är Jebel Musa, med anor från NT:s tid, och närbelägna Jebel Serbal nära Sinaihalvöns sydspets. Andra förslag ligger längre norrut eller öster om Akabaviken (jfr Gal 4:25 med not). **19:3** Apg 7:38. **19:4** 5 Mos 29:2, 32:11f.

19:4 örningor Bibelns ”örn” (hebr. nésher) syftar troligen på den örnlignande gåsgamen, som för egyptierna var en nationell skyddssymbol som fanns avbildad på faraos krona. **19:5**

2 Mos 15:26, Ps 24:1, 50:12, 1 Kor 10:26, Tit 2:14. **19:5** dyrbara egendom Hebr. segulá användes om privat egendom (1 Krön 29:3), men även om en person som stod särskilt nära sin överordnade (kung eller gud). **19:6** 2 Mos 22:31, 5 Mos 7:6, 14:2, 1 Petr 2:9, Upp 1:6, 5:10.

19:6 ett rike av präster och ett heligt folk Citeras i 1 Petr 2:9, Upp 1:6, 5:10.

barn.”

⁷ När Mose återvände kallade han samman de äldste bland folket och lade fram för dem allt som HERREN hade befallt honom.

⁸ Allt folket svarade med en mun: ”Allt som HERREN har sagt vill vi göra.” Mose gick då tillbaka till HERREN med folkets svar.

⁹ Och HERREN sade till Mose: ”Se, jag ska komma till dig i ett tjockt moln, för att folket ska höra när jag talar med dig och sedan för alltid tro på dig.” Mose framförde folkets svar till HERREN.

¹⁰ Då sade HERREN till Mose: ”Gå till folket och helga dem i dag och i morgon och låt dem tvätta sina kläder.

¹¹ De ska hålla sig beredda till i övermorgon, för då ska HERREN stiga ner på Sinai berg inför allt folkets ögon.

¹² Du ska märka ut en gräns för folket runt omkring berget och säga: Akta er för att stiga upp på berget eller komma nära dess fot. Var och en som kommer nära berget ska straffas med döden.

¹³ Men ingen hand får röra vid honom, utan han ska stenas eller skjutas. Det gäller både djur och människor: de får inte leva. När jubelhornet ljuder med utdragen ton, då får de komma upp på berget.”

¹⁴ Mose gick ner från berget till folket. Han helgade dem och de tvättade sina kläder.

¹⁵ Och han sade till folket: ”Håll er beredda till i övermorgon. Ingen får komma nära någon kvinna.”

19:8 2 Mos 24:3, 5 Mos 5:27. **19:10** 4 Mos 11:18, Jos 7:13. **19:13**
2 Mos 24:1, Hebr 12:20. **19:13** jubelhornet Hebr. yovél syftar på
ett horn från en bagge (jfr 3 Mos 25:9f, Jos 6:4f).

16 På tredje dagen, när det hade blivit morgon, började det dundra och blixtra. Ett tjockt moln lade sig över berget och ett mycket starkt basunljud hördes. Allt folket i lägret bävade.

17 Men Mose förde ut folket ur lägret för att möta Gud, och de ställde sig nedanför berget.

18 Hela Sinai berg täcktes av rök, för HERREN hade stigit ner på berget i eld. Rök steg upp därifrån som röken från en smältugn, och hela berget skakade våldsamt.

19 Basunljudet blev starkare och starkare. Mose talade och Gud svarade honom med hög röst.

20 Och HERREN steg ner på Sinai berg, på toppen av berget, och HERREN kallade Mose upp till bergets topp. Då gick Mose dit upp.

21 Och HERREN sade till Mose: "Gå ner och varna folket så att de inte tränger sig fram till HERREN för att se, för då kommer många av dem att falla ner döda."

22 Även prästerna som får komma inför HERREN ska helga sig, så att inte HERRENS vrede bryter ut mot dem."

23 Mose svarade HERREN: "Folket kan inte stiga upp på Sinai berg, för du har själv varnat oss och sagt att jag skulle märka ut en gräns omkring berget och helga det."

24 Då sade HERREN till honom: "Gå ner och kom sedan upp igen, och ha då Aron med dig. Men prästerna och folket får inte tränga sig fram för att stiga upp till HERREN, så att inte HERRENS vrede bryter ut mot dem."

19:16 5 Mos 33:2.

19:17 5 Mos 4:11.

19:18 5 Mos 4:11f,

Hebr 12:18f.

19:21 2 Mos 33:20.

²⁵ Mose gick då ner till folket och sade detta till dem.

20

De tio budorden

¹ Och Gud talade alla dessa ord:

² Jag är HERREN din Gud som har fört dig ut ur Egyptens land, ur träldomshuset.

³ Du ska inte ha andra gudar vid sidan av mig.

⁴ Du ska inte göra dig någon bildstod eller avbild av det som är uppe i himlen eller nere på jorden eller i vattnet under jorden.

⁵ Du ska inte tillbe dem eller tjäna dem, för jag, HERREN din Gud, är en nitisk Gud. Jag låter straffet för fädernas missgärning drabba barnen till tredje och fjärde led när man hatar mig,

⁶ men visar nåd mot tusentals när man älskar mig och håller mina bud.

⁷ Du ska inte missbruka HERREN din Guds namn, för HERREN ska inte låta den bli ostraffad som missbrukar hans namn.

⁸ Tänk på sabbatsdagen så att du helgar den.

20:2 3 Mos 11:45, 5 Mos 5:6f, Ps 81:11, Mika 6:4. **20:3** 2 Mos 20:23, 2 Kung 17:35, Ps 81:10, Jer 1:16, 1 Joh 5:21. **20:3** vid sidan av mig Annan översättning: "inför mig" (gudabilder i Guds tempel, jfr vers 23).

20:4 2 Mos 32:1f, 34:17, 3 Mos 19:4, 26:1, 5 Mos 4:15f, 27:15. **20:5** 2 Mos 34:7, 14, 4 Mos 14:18, 5 Mos 5:9f, 24:16, Jer 31:29f, Hes 18:19f. **20:6** 5 Mos 5:9f, 7:9f, Ps 103:17f, 105:8, Jer 32:18, Dan 9:4.

20:6 nåd mot tusentals Antingen individer eller släktled (jfr 5 Mos 7:9). **20:7** 3 Mos 19:12, 24:16, Matt 5:33f. **20:8** 2 Mos 23:12, 31:13f, 34:21, 35:2f, Jer 17:21f, Hes 20:12. **20:8** sabbatsdagen Hebr. shabbát betyder "vila". Sabbaten varar mellan fredag kväll (Luk 23:54) och lördag kväll, eftersom dygnet räknas från afton till afton (1 Mos 1).

⁹ Sex dagar ska du arbeta och utträta alla dina sysslor.

¹⁰ Men den sjunde dagen är HERREN din Guds sabbat. Då ska du inte utföra något arbete, inte heller din son eller dotter, din tjänare eller tjänarinna eller din boskap, eller främlingen som bor hos dig inom dina portar.

¹¹ För på sex dagar gjorde HERREN himlen och jorden och havet och allt som är i dem, men på sjunde dagen vilade han. Därför har HERREN välsignat sabbatsdagen och helgat den.

¹² Hedra din far och din mor, så att du får leva länge i det land som HERREN din Gud ger dig.

¹³ Du ska inte mörda.

¹⁴ Du ska inte begå äktenskapsbrott.

¹⁵ Du ska inte stjäla.

¹⁶ Du ska inte bära falskt vittnesbörd mot din nästa.

¹⁷ Du ska inte ha begär till din nästas hus. Du ska inte ha begär till din nästas hustru, inte heller

20:11 1 Mos 2:2f, 2 Mos 31:17.

20:12 3 Mos 19:3, 5 Mos 5:16, 33,

Matt 15:4, Mark 7:10f, Ef 6:1f.

20:12 Budorden citeras av Jesus i Matt 19:18f, Mark 10:19, Luk 18:20 och av Paulus i Rom 13:9.

20:12 Hedra din far och din mor Budet citeras av Jesus i Matt 15:4, Mark 7:10 och av Paulus i Ef 6:2.

20:13 2 Mos 21:12, Matt 5:21f, 19:18, Rom 13:9, Jak 2:11, 1 Joh 3:15.

20:13 inte mörda Budet citeras av Jesus i Matt 5:21 och av Jakob i Jak 2:11.

20:14 3 Mos 20:10f, Matt 5:27f, 1 Kor 6:9f, Hebr 13:4.

20:14 inte begå äktenskapsbrott Budet citeras av Jesus i Matt 5:27, av Paulus i Rom 2:22 och av Jakob i Jak 2:11.

20:15 3 Mos 19:11f, 35, 25:36, Ef 4:28.

20:15 inte stjäla Budet citeras av Paulus i Rom 2:21.

20:16 2 Mos 23:1, 7, Ords 19:5, Matt 19:18, Kol 3:9.

20:17 Matt 5:28f, Rom 7:7, 13:9, 1 Joh 2:15f.

20:17 inte ha begär Budet citeras av Paulus i Rom 7:7.

till hans tjänare eller tjänarinna, hans oxar eller hans åsna eller något annat som tillhör din nästa.

Folkets skräck

¹⁸ Allt folket var vittne till dundret och eldslågorna, basunljudet och röken från berget. Och när de såg det, bävade de och höll sig på avstånd.

¹⁹ De sade till Mose: "Tala du till oss, så ska vi höra. Men låt inte Gud tala till oss, för då kommer vi att dö."

²⁰ Men Mose sade till folket: "Var inte rädda! Gud har kommit för att sätta er på prov, och för att ni ska frukta honom så att ni inte syndar."

²¹ Folket stod på avstånd, medan Mose gick närmare töcknet där Gud var.

Avgudar och altaren

²² HERREN sade till Mose: "Så ska du säga till Israels barn: Ni har själva sett att jag har talat till er från himlen.

²³ Ni ska inte göra er gudar att ha vid sidan av mig. Gudar av silver eller guld ska ni inte göra åt er.

²⁴ Ett altare av jord ska du göra åt mig, och på det ska du offra dina brännoffer och dina gemenskapsoffer, din småboskap och nötboskap. På varje plats där jag låter mitt namn bli ihågkommet ska jag komma till dig och välsigna dig.

²⁵ Men om du vill göra ett altare av stenar åt mig, ska du inte bygga det av huggen sten. För om du rör vid den med din mejsel vanhelgar du stenen.

20:18 Hebr 12:18f. **20:19** 5 Mos 18:16. **20:20** Ps 119:11, Upp 15:4.

20:21 1 Kung 8:12, Hebr 12:18. **20:23** 5 Mos 29:17. **20:25**

5 Mos 27:5f, Jos 8:31.

²⁶ Du får inte heller stiga upp till mitt altare på trappor, så att din nakenhet blottas vid mitt altare.

21

Lagar om slavar

¹ Detta är de lagar du ska lägga fram för dem:

² Om du köper en hebreisk slav ska han tjäna dig i sex år, men det sjunde året ska du ge honom fri utan lösen.

³ Om han kom ensam, ska han frigges ensam. Om han var gift, ska hans hustru frigges tillsammans med honom.

⁴ Om hans herre har gett honom en hustru och om hon har fött söner och döttrar åt honom, ska hustrun och hennes barn tillhöra hennes herre. Endast mannen ska ges fri.

⁵ Men om slaven säger: ”Jag älskar min herre, min hustru och mina barn så mycket att jag inte vill bli fri”,

⁶ då ska hans herre föra fram honom inför Gud, ställa honom vid dörren eller dörrposten och genomborra hans öra med en syl. Sedan ska han för alltid vara sin herres slav.

⁷ Om någon säljer sin dotter till slavinna, ska hon inte ges fri som de andra slavarerna.

⁸ Om hennes herre tycker illa om henne sedan han utsett henne åt sig själv, ska han låta henne

20:26 2 Mos 28:42f. **20:26** altare på trappor Sådana altaren finns utgrävda t ex i Megiddo. Nakenhet var inte ovanligt vid fruktbarhetsbetonade avgudakulter. **21:2** 3 Mos 25:39f, 5 Mos 15:12, Jer 34:14. **21:6** 5 Mos 15:17. **21:7** inte ges fri Det handlar här om ett arrangerat äktenskap (jfr vers 9-10) utan hemgift. En enbart arbetande slavinna skulle gå fri efter sex år liksom manliga slavar (jfr 5 Mos 15:12).

bli friköpt. Till ett främmande folk har han inte rätt att sälja henne, eftersom han handlat trolöst mot henne.

⁹ Men om han utser henne åt sin son, ska han ge henne en dotters rätt.

¹⁰ Om han tar sig en hustru till, får han inte inskränka på den förras mat, kläder eller äktenskapliga rätt.

¹¹ Om han inte låter henne få sin rätt i dessa tre avseenden, måste han frige henne utan ersättning och utan pengar.

Lagar om personskador

¹² Den som slår någon så att han dör ska straffas med döden.

¹³ Men om han inte avsåg att döda utan Gud lät det ske genom hans hand, ska jag anvisa dig en ort dit han kan fly.

¹⁴ Men om någon blir så hatisk mot sin nästa att han dödar honom med list, ska du gripa honom även om han är vid mitt altare. Han måste dö.

¹⁵ Den som slår sin far eller sin mor ska straffas med döden.

¹⁶ Den som rövar bort en människa ska straffas med döden, vare sig han sedan säljer den han rövat bort eller denna blir funnen hos honom.

21:12 1 Mos 9:6, 3 Mos 24:17, 4 Mos 35:16f, Matt 26:52. **21:13** 4 Mos 35:6, 5 Mos 4:41f, Jos 20:2f. **21:13** en ort dit han kan fly De levitiska fristäderna (4 Mos 35:11) erbjöd skydd undan blodshämnd från den dödes släktingar. **21:14** 1 Kung 2:29f. **21:16** 5 Mos 24:7.

17 Den som förbannar sin far eller mor ska straffas med döden.

18 Om män grälar med varandra och den ene slår den andre med en sten eller med knuten hand, så att han visserligen inte dör men blir sängliggande,

19 eller om han repar sig och kan gå ute med hjälp av sin stav, då ska den som slog honom vara fri från straff. Men han måste ersätta honom för den tid han varit sängliggande och sörja för att han verkligen blir botad.

20 Om någon slår sin slav eller slavinna med en käpp så att den slagne dör för hans hand, ska han straffas för det.

21 Men han ska inte straffas om den slagne lever en eller två dagar. Det är ju hans egna pengar.

22 Om män kommer i gräl med varandra och någon av dem stöter till en havande kvinna så att hon föder fram sitt foster, men ingen annan olycka sker, då ska han böta vad kvinnans man ålägger honom och betala efter skiljedomares prövning.

23 Men om det sker en olycka ska liv ges för liv,

24 öga för öga, tand för tand, hand för hand, fot för fot,

25 brännskada för brännskada, sår för sår och blåmärke för blåmärke.

21:17 3 Mos 20:9, 5 Mos 21:18f, 27:16, Ords 20:20, 30:17, Matt 15:4, Mark 7:10. **21:17** förbannar sin far eller mor En hädelse mot Gud, "från vilken allt som kallas far i himlen och på jorden har sitt namn" (Ef 3:15). Citeras av Jesus i Matt 15:4, Mark 7:10. Även mesopotamiska lagar utdömde stränga straff för den som föraktade sina föräldrar (jfr Ords 30:17).

21:23 3 Mos 24:20f, 5 Mos 19:21, Matt 5:38f. **21:24** Öga för öga, tand för tand Citeras av Jesus i Matt 5:38.

²⁶ Om någon slår sin slav eller slavinna i ögat och fördärvar det, ska han släppa den skadade fri som ersättning för ögat.

²⁷ Och om någon slår ut en tand på sin slav eller slavinna, ska han släppa den skadade fri som ersättning för tanden.

²⁸ Om en ox stångar någon till döds, man eller kvinna, ska oxen stenas, och köttet får inte ätas. Men oxens ägare ska vara fri från straff.

²⁹ Om oxen tidigare haft vanan att stångas och hans ägare har blivit varnad men ändå inte bevakat honom och oxen då dödar någon, man eller kvinna, ska oxen stenas och även hans ägare dödas.

³⁰ Men om ägaren skulle bli ålagd att betala lösepenning, ska han ge så mycket som han blir ålagd till lösen för sitt liv.

³¹ Samma lag gäller om det är en son eller dotter som blivit stångad av oxen.

³² Men om oxen stångar en slav eller slavinna, ska ägaren betala trettio siklar silver till den stångades herre och oxen ska stenas.

³³ Om någon öppnar en brunn eller gräver en ny brunn och inte täcker över den och sedan en ox eller åsna faller ner i den,

³⁴ ska brunnens ägare ge ersättning i pengar till djurets ägare, men den döda kroppen ska vara hans.

³⁵ Om någon har en ox som stångar en annan ox så att den dör, ska de sälja den levande oxen

21:29 1 Mos 9:5f. **21:32** trettio siklar silver Drygt 300 gram eller tre årslöner (Dom 17:10). Troligen det värde som Jesus såldes för (Matt 26:15, 27:9, Sak 11:13).

och dela betalningen för den. Dessutom ska de dela den döda kroppen.

³⁶ Men om det var känt att oxen redan tidigare brukade stängas och hans ägare ändå inte tog vara på honom, ska han ersätta oxen med oxen, men den döda kroppen ska vara hans.

22

Skydd för äganderätten

¹ Om någon stjälar en ox eller ett får och slaktar eller säljer djuret, ska han ge fem oxar som ersättning för oxen och fyra får som ersättning för fåret.

² Om tjuven ertappas vid inbrottet och blir slagen till döds, vilar ingen blodskuld på den som försvarar sin egendom.

³ Men om solen hade gått upp när det hände, då är det blodskuld. Tjuven ska ge full ersättning. Äger han ingenting ska han säljas, till betalning för vad han stulit.

⁴ Om det stulna djuret påträffas levande hos honom, antingen det är oxen, åsna eller får, ska han ge dubbel ersättning.

⁵ Om någon låter en åker eller en vingård betas av eller släpper lös sin boskap så att den betar av en annans åker, ska han ersätta skadan med det bästa från sin egen åker och det bästa från sin vingård.

⁶ Om elden kommer lös och antänder törnhäckar, och sädeskärvar eller oskuren säd eller något annat

22:1 2 Sam 12:6, Luk 19:8. **22:5** betas ... boskap ... beta rAnnan
översättning: "brännas ... elden ... bränner" (jfr vers 6).

på åkern blir lågornas rov, ska den som vållat branden ge full ersättning.

⁷ Om någon anförtror åt en annan att förvara pengar eller annan egendom och det blir stulet i hans hus, ska tjuven ge dubbel ersättning om han ertappas.

⁸ Skulle tjuven inte bli ertappad, ska husets ägare föras fram inför Gud, för att det ska fastställas om han har förgripit sig på sin nästas egendom.

⁹ Om det blir fråga om olagligt tillgrepp – det kan gälla oxer eller åsna, får eller kläder eller något annat som har gått förlorat – och någon påstår att det är så, ska båda parternas sak komma inför Gud. Den som Gud då dömer skyldig ska ersätta den andre dubbelt.

¹⁰ Om någon lämnar en åsna, en ox eller ett får eller vilket husdjur som helst i förvar hos en annan, och djuret dör eller blir skadat eller bortrövat utan att någon ser det,

¹¹ då ska de båda ingå en ed inför HERREN, för att det ska komma fram om den ene inte har förgripit sig på den andres egendom. Denna ed ska ägaren anta, och den andre behöver inte ge någon ersättning.

¹² Men om djuret har blivit stulet från honom, ska han ersätta ägaren för det.

¹³ Har det blivit ihjälrivet, ska han föra fram djuret som bevis. För det ihjälrivna djuret behöver han inte ge någon ersättning.

¹⁴ Om någon lånar ett djur av en annan och det blir skadat eller dör då ägaren inte är närvarande, ska han ge full ersättning.

15 Är ägaren närvarande, behöver han inte ge någon ersättning. Om djuret var hyrt, utgör hyressumman ersättning.

Socialt ansvar

16 Om någon förför en jungfru som inte är trolovad och ligger med henne, ska han ge en brudgåva för henne och ta henne till hustru.

17 Om hennes far vägrar att ge henne åt honom, ska mannen betala en så stor summa pengar som man brukar ge i brudgåva för en jungfru.

18 En häxa ska du inte låta leva.

19 Var och en som har samlag med ett djur ska straffas med döden.

20 Den som offerar åt andra gudar och inte endast åt HERREN ska vigas åt förintelse.

21 En främling ska du inte förödmjuka eller förtrycka. Ni har ju själva varit främlingar i Egyptens land.

22 Änkor och faderlösa ska ni inte behandla illa.

23 Om ni behandlar dem illa, ska jag sannerligen höra deras rop när de ropar till mig.

24 Min vrede ska upptändas och jag ska döda er med svärd, så att era egna hustrur blir änkor och era barn faderlösa.

25 Om du lånar ut pengar till någon fattig hos dig som tillhör mitt folk, ska du inte handla som

22:16 5 Mos 22:28f. **22:18** 3 Mos 19:31, 20:27. **22:19** 3 Mos 18:23, 20:15, 5 Mos 27:21. **22:20** vigas åt förintelse Hebr. charám innebar att överlåta något åt Herren och avskilja det från människornas värld, ofta genom förintelse.

22:21 2 Mos 23:9, 3 Mos 19:33, 5 Mos 24:17f. **22:22** Jes 1:17, Jer 7:6f, Sak 7:10. **22:23** 5 Mos 10:17f. **22:25** 3 Mos 25:36f, 5 Mos 23:19f, Ps 15:5.

en ockrare mot honom. Kräv inte någon ränta av honom.

²⁶ Om du tar manteln i pant av din nästa, ska du ge den tillbaka åt honom innan solen går ner.

²⁷ Manteln är ju det enda täcke han har, och med den skyler han sin kropp. Vad ska han annars ha när han sover? Om han ropar till mig ska jag höra, för jag är barmhärtig.

²⁸ Gud ska du inte häda, och en ledare för ditt folk ska du inte förbanna.

²⁹ Du ska inte dröja att bära fram som gåva av det som fyller din lada och av det som kommer från din vinpress. Den förstfödde av dina söner ska du ge åt mig.

³⁰ På samma sätt ska du göra med din nötboskap och småboskap. I sju dagar ska de stanna hos sina mödrar, men på åttonde dagen ska du ge dem åt mig.

³¹ Ni ska vara mina heliga. Köttet av ett djur som blivit ihjälrivet på marken ska ni inte äta utan kasta det åt hundarna.

23

Rättfärdighet och barmhärtighet

¹ Du ska inte sprida ett falskt rykte. Du ska inte stödja den ogudaktige genom att bli ett falskt vittne.

22:26 5 Mos 24:12f. **22:26** tar manteln i pant En daglönare kunde tvingas lämna in sin mantel under den heta arbetsdagen som säkerhet, men skulle återfå den på kvällen vid löneutbetalningen (jfr Matt 20:8). **22:28** 3 Mos 24:15f, Pred 10:20, Apg 23:5. **22:29** 2 Mos 13:2, 34:19. **22:30** 3 Mos 22:27. **22:31** 2 Mos 19:6, 3 Mos 22:8, Hes 44:31. **23:1** 2 Mos 20:16, 3 Mos 19:16.

² Du ska inte följa mängden och rätta dig efter den i det onda, så att du vränger rätten när du vittnar i något mål.

³ Du ska inte vara partisk för den fattige i hans rättssak.

⁴ Om du träffar på din fiendes oxe eller åsna, som har kommit vilse, ska du föra djuret tillbaka till honom.

⁵ Och om du ser din oväns åsna ligga nertyngd under sin börda, ska du inte lämna mannen utan hjälp. Du måste på allt sätt hjälpa honom.

⁶ Du ska inte i någon rättssak förvanska rätten för den fattige som du har hos dig.

⁷ Håll dig långt ifrån orätt sak. Du ska inte döda den som är oskyldig och har rätt, för jag frikänner inte någon som är skyldig.

⁸ Du ska inte ta mutor, för mutor förblindar de klarsynta och förvränger de rättfärdigas ord.

⁹ En främling ska du inte förtrycka. Ni vet själva hur främlingen känner det, eftersom ni har varit främlingar i Egyptens land.

Sabbatsåret och sabbatsdagen

¹⁰ I sex år ska du beså din jord och bärga dess gröda.

¹¹ Men det sjunde året ska du låta den vila och ligga i träda, för att de fattiga i ditt folk ska få sin föda från den. Det som de lämnar kvar får markens djur äta. På samma sätt ska du göra med din vingård och din olivplantering.

23:3 3 Mos 19:15, 5 Mos 1:17. **23:4** 5 Mos 22:1f. **23:5** 5 Mos 22:4.

23:8 5 Mos 16:19, 27:25, Ords 17:23. **23:9** 2 Mos 22:21, 3 Mos 19:33, 5 Mos 10:19. **23:10** 3 Mos 25:3f. **23:11** ligga i träda aFör att återvinna näringsämnen och minska mängden inlagrat salt.

12 Under sex dagar ska du utföra ditt arbete, men på sjunde dagen ska du vila, så att din ox och din åsna får vila och din slavinnas son och främlingen kan återhämta sig.

13 Se till att ni i allt håller det jag har sagt er. Andra gudars namn ska ni inte nämna. De får inte höras från din mun.

De tre stora högtiderna

14 Tre gånger om året ska du hålla högtid åt mig.

15 Det osyrade brödets högtid ska du fira. Sju dagar ska du äta osyrat bröd, som jag har befallt dig, på den bestämda tiden i månaden Aviv, eftersom det var då du drog ut ur Egypten. Men ingen ska träda fram inför mitt ansikte med tomma händer.

16 Skördehögtiden ska du fira när du skördar förstlingsfrukten av ditt arbete, det du sått på marken. Bärgningshögtiden ska du fira vid årets slut, när du bärgar in frukten av ditt arbete från marken.

17 Tre gånger om året ska alla av manligt kön träda fram inför Herren Gud.

18 Du ska inte offra blodet av mitt slaktoffer tillsammans med något som är syrat. Fettet av mitt högtidsoffer får inte lämnas kvar över natten till morgonen.

23:12 2 Mos 20:8f, 31:15, 35:2. **23:13** 2 Mos 20:3, Jos 23:7, Ps 16:4.

23:14 3 Mos 23:4f, 5 Mos 16:16. **23:15** 2 Mos 12:15, 13:4, 5 Mos 16:16.

23:15 månaden Aviv Vår månaden i mars-april vid påsk. **23:16** 2 Mos 34:22, 3 Mos 23:15f, 34f. **23:16** Skördehögtiden Pingsten då man firade veteskördens början (se 5 Mos 16:10f, Apg 2:1 med not).

23:16 Bärgningshögtiden Lövhuddohögtiden (se 5 Mos 16:13f). Jordbruksåret räknades från ca september till september. **23:17**

2 Mos 34:23, 5 Mos 16:16. **23:18** 2 Mos 12:15, 34:25.

19 Det bästa av din marks förstlingsfrukter ska du föra till HERREN din Guds hus.

Du ska inte koka en killing i mjölken från dess mor.

Löfte om Kanaans land

20 Se, jag sänder en ängel framför dig, och han ska bevara dig på vägen och föra dig till den plats som jag har förberett.

21 Ta dig till vara för honom och lyssna till hans röst. Var inte upprorisk mot honom. Han kommer inte att förlåta era överträdelser, för mitt namn är i honom.

22 Men om du uppmärksamt lyssnar till hans röst och gör allt som jag säger, ska jag bli en fiende till dina fiender och en ovän till dina ovänner.

23 Min ängel ska gå framför dig och föra dig till amoreernas, hetiternas, perisseernas, kananeernas, hiveernas och jebusiternas land, och jag ska utrota dem.

24 Du ska inte tillbe deras gudar och inte tjäna dem eller göra som man gör där, utan du ska slå ner dem grundligt och krossa deras stoder.

25 Ni ska tjäna HERREN er Gud, och han ska välsigna din mat och din dryck och ta bort sjukdom från dig.

23:19 2 Mos 22:29, 34:26, 5 Mos 14:21, 26:1f. **23:19** koka en killing i mjölken från dess mor En kananeisk besvärjelse för ökade skördar som finns belagd i ugaritiska texter. **23:20** 2 Mos 32:34, 33:2, 5 Mos 31:3f, Jes 63:9. **23:21** Jos 24:19, Jes 63:10. **23:22** Ps 81:14f. **23:24** 2 Mos 20:5, 34:13, 5 Mos 7:5, 12:3, 2 Kung 18:4. **23:25** 2 Mos 15:26, 5 Mos 7:15, Matt 6:33.

26 I ditt land ska det då inte finnas någon kvinna som får missfall eller är ofruktsam. Dina dagars tal ska jag göra fullt.

27 Jag ska sända skräck för mig framför dig och vålla förvirring bland alla de folk som du kommer till, och jag ska driva alla dina fiender på flykten för dig.

28 Och jag ska sända panik framför dig för att jaga undan hiveerna, kananeerna och hetiterna för dig.

29 Men jag ska inte driva undan dem för dig på ett enda år, för att landet inte ska bli en ödemark där vilddjuren förökar sig och blir dig övermäktiga.

30 Steg för steg ska jag driva bort dem för dig, tills du har förökat dig så att du kan ta landet till din arvedel.

31 Jag ska låta ditt lands gränser gå från Röda havet till filisteernas hav och från öknen till floden, för jag ska ge landets invånare i er hand och du ska driva bort dem från dig.

32 Du ska inte sluta förbund med dem eller deras gudar.

33 De ska inte bo kvar i ditt land. Annars kan de få dig att synda mot mig. Om du tjänar deras gudar blir det en snara för dig.

23:26 5 Mos 7:14, 30:20. **23:27** 2 Mos 15:16, 5 Mos 7:23, 11:25.

23:28 2 Mos 33:2, 34:11, 5 Mos 7:20, Jos 24:12. **23:28** panik Annan översättning (så Septuaginta): "getingar". **23:31** 1 Mos 15:18, 5 Mos 11:24, 1 Kung 4:21, Ps 80:12. **23:31** Röda havet ... filisteernas hav ... öknen ... floden Akabaviken, Medelhavet, arabiska öknen och kanske Euftrat. **23:32** 2 Mos 34:12f, 5 Mos 7:2, Dom 2:2. **23:33** 5 Mos 7:1f, 16, Dom 2:3, 8:27, 2 Kor 6:14f.

24

Förbundet vid Sinai

¹ Till Mose sade han: "Kom upp till HERREN, du själv och Aron, Nadab och Abihu samt sjuttio av de äldste i Israel. Fall ner och tillbe på avstånd.

² Endast Mose får komma fram till HERREN. De andra ska inte komma fram, och folket får inte heller gå upp med honom."

³ När Mose kom och förkunnade för folket alla HERRENS ord och föreskrifter, svarade allt folket med en mun: "Allt som HERREN har sagt vill vi göra."

⁴ Och Mose skrev ner alla HERRENS ord.

Nästa morgon steg han upp tidigt och byggde ett altare nedanför berget och reste där tolv stoder för Israels tolv stammar.

⁵ Han sände israeliternas unga män att offra tju-rar som brännoffer och gemenskapsoffer åt HERREN.

⁶ Och Mose tog hälften av blodet och slog det i skålar och den andra hälften av blodet stänkte han på altaret.

⁷ Han tog förbunds-boken och läste upp den för folket, och de sade: "Allt som HERREN har sagt vill vi göra och lyda."

⁸ Då tog Mose blodet och stänkte på folket och sade: "Se, detta är blodet för det förbund som HERREN har slutit med er i enlighet med alla dessa ord."

⁹ Mose och Aron, Nadab och Abihu och sjuttio av de äldste i Israel gick dit upp.

24:3 2 Mos 19:8, 5 Mos 5:27. **24:8** Matt 26:28, 1 Kor 11:25, Hebr 9:19f, 1 Petr 1:2. **24:8** Citeras i Hebr 9:20 och tas upp av Jesus vid nattvarden (Matt 26:28, Luk 22:20).

10 De fick se Israels Gud, och under hans fötter var som ett golv av safir, likt själva himlen i klarhet.

11 Men han lät inte sin hand drabba de främsta av Israels barn. De skådade Gud, och de åt och drack.

Mose på Sinai

12 HERREN sade till Mose: ”Stig upp till mig på berget och bli kvar där, så ska jag ge dig stentavlorna med lagen och budorden som jag har skrivit till undervisning för dem.”

13 Då gav sig Mose av tillsammans med sin tjänare Josua, och Mose steg upp på Guds berg.

14 Men till de äldste sade han: ”Vänta på oss här tills vi kommer tillbaka till er. Aron och Hur är hos er, och den som har en rättslig fråga får vända sig till dem.”

15 Mose steg sedan upp på berget, och molnskyn täckte berget.

16 HERRENS härlighet vilade på Sinai berg och molnskyn täckte berget i sex dagar, men på sjunde dagen kallade han på Mose ur skyn.

17 Och HERRENS härlighet såg för Israels barn ut som en förtärande eld på toppen av berget.

18 Mose gick mitt in i molnskyn och steg upp på berget. Sedan blev han kvar på berget i fyrtio dagar och fyrtio nätter.

24:10 Jes 6:1, Hes 1:26, Upp 4:2f. **24:10** safir Syftar troligen på djupblå lapislazuli. **24:15** 2 Mos 19:9, 40:34, 4 Mos 9:15, 1 Kung 8:10.

24:17 5 Mos 4:24, 9:3, Hes 1:27f, Hebr 12:29. **24:18** 2 Mos 34:28, 5 Mos 9:9, 10:10.

25

TABERNAKLET (Kap 25-31)

Offergåvor till tabernaklet

¹ HERREN sade till Mose:

² "Säg till Israels barn att de samlar in en offergåva åt mig. Den ska samlas in från alla dem som har ett hjärta som är villigt att ge.

³ Detta är den offergåva som ni ska ta av dem: guld, silver och koppar,

⁴ mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn, fint lingarn och gethår,

⁵ rödfärgade fårskinn, tahasskinn, akacieträ,

⁶ olja till ljusstaken, kryddor till smörjelseoljan och till den väldoftande rökelsen

⁷ samt onyxer och infattningsstenar till efoden och bröstskölden.

⁸ De ska göra en helgedom åt mig, så att jag kan bo mitt ibland dem.

⁹ Tabernaklet med alla dess tillbehör ska ni göra helt enligt de mönsterbilder som jag visar dig. Så ska ni göra.

Förbundsarken

¹⁰ De ska göra en ark av akacieträ, två och en halv aln lång, en och en halv aln bred och en och en halv aln hög.

¹¹ Du ska överdra den med rent guld på insidan och utsidan och du ska göra en guldkant runt den.

25:2 2 Mos 35:5. **25:5** tahasskinn En särskilt fin typ av läder. Kanske delfinskinn, kanske färgat läder. **25:7** efoden Färggrann prästräckt (se 28:6f). **25:8** Hebr 9:2. **25:9** 2 Mos 25:40, 26:30, Apg 7:44, Hebr 8:1f. **25:10** 2 Mos 37:1f. **25:10** ark Förbundsarken mätte ca 120 x 70 x 70 cm, upptill helt täckt av nådastolen.

¹² Du ska gjuta fyra ringar av guld till den och sätta dem över de fyra fötterna på arken, två ringar på den ena sidan och två ringar på den andra.

¹³ Och du ska göra stänger av akacieträ och överdra dem med guld.

¹⁴ Stängerna ska du skjuta in i ringarna på sidorna av arken, så att man kan bära arken med dem,

¹⁵ och de ska sitta kvar i ringarna på arken. De får inte tas bort ur dem.

¹⁶ I arken ska du lägga vittnesbördet som jag ska ge dig.

¹⁷ Du ska göra en nådastol av rent guld, två och en halv aln lång och en och en halv aln bred.

¹⁸ Och du ska göra två keruber av guld. I hamrat arbete ska du göra dem och sätta dem vid de båda ändarna av nådastolen.

¹⁹ Sätt en kerub vid ena änden och en vid den andra. I ett stycke med nådastolen ska ni göra keruberna vid dess båda ändar.

²⁰ Keruberna ska breda ut sina vingar uppåt så att de täcker nådastolen med sina vingar. Deras ansikten ska vara vända mot varandra. Mot nådastolen ska kerubernas ansikten vara vända.

²¹ Du ska sätta nådastolen ovanpå arken och i arken ska du lägga vittnesbördet som jag ska ge dig.

25:16 2 Mos 40:20, 1 Kung 8:9. **25:17** nådastol Traditionell översättning av hebr. kappóret, "försoningsplats". Offerblodet (3 Mos 16:14-15) stänktes på arkens gyllene lock, den "fotpall" (1 Krön 28:2) över vilken Gud uppenbarade sig (4 Mos 7:89). Förebild till Kristus som försonare (Rom 3:25). **25:18** keruber Bevingade änglaväsen med egenskaper från människa, lejon, tjur och örn (Hes kap 1, 10). **25:20** 1 Kung 8:7, Hebr 9:5.

22 Där ska jag göra mig känd för dig. Och från nådastolen, från platsen mellan de båda keruberna som står på vittnesbördets ark, ska jag tala med dig om allt som jag genom dig ska befälla Israels barn.

Bordet för skådebröden

23 Du ska också göra ett bord av akacieträ, två alnar långt, en aln brett och en och en halv aln högt.

24 Du ska överdra det med rent guld och du ska göra en guldkant runt omkring det.

25 Runt bordet ska du göra en handsbred list och runt omkring den ska du göra en kant av guld.

26 Till bordet ska du göra fyra ringar av guld och sätta ringarna i de fyra hörnen vid de fyra benen.

27 Ringarna ska sitta vid listen som hållare för stänger så att bordet kan bäras.

28 Du ska göra stängerna av akacieträ och överdra dem med guld, och med dem ska bordet bäras.

29 Till bordet ska du också göra fat, skålar, kannor och bägare som man ska utgjuta dryckesoffren med. Av rent guld ska du göra dem.

30 Du ska alltid ha skådebröd på bordet inför mitt ansikte.

Ljusstaken

25:22 2 Mos 29:42, 4 Mos 7:89. **25:23** 2 Mos 37:10f. **25:23** ett bord skådebrödsbordet mätte ca 100 x 50 x 70 cm. **25:30** 3 Mos 24:5f, 1 Sam 21:6. **25:30** skådebröd Ordagrant: "ansiktets bröd" eller "närvarons bröd". De tolv skådebröden representerade folkets stammar inför Gud (se 3 Mos 24:5f, jfr 1 Kor 10:17). Jesus anknöt till hur kung David en gång åt av skådebröden (1 Sam 21:6, Matt 12:4).

³¹ Du ska göra en ljusstake av rent guld. I hamrat arbete ska den göras med sin fotställning och stam. Dess skålar, knoppar och blommor ska göras i ett stycke med den.

³² Sex armar ska utgå från ljusstakens sidor, tre armar från ena sidan och tre armar från andra sidan.

³³ På den ena armen ska det vara tre skålar, formade som mandelblommor, vardera bestående av en knopp och en blomma, och på den andra armen likaså tre skålar, formade som mandelblommor, vardera bestående av en knopp och en blomma. Så ska det vara på de sex armar som utgår från ljusstaken.

³⁴ Men på själva ljusstaken ska det finnas fyra skålar formade som mandelblommor med sina knoppar och blommor.

³⁵ En knopp ska sättas under det första armparet som utgår från ljusstaken i ett stycke med den, en knopp under det andra armparet i ett stycke med den, och en knopp under det tredje armparet i ett stycke med den, alltså under de sex armar som utgår från ljusstaken.

³⁶ Och deras knoppar och armar ska vara i ett stycke med den, allt ett enda hamrat arbete av rent guld.

³⁷ Du ska göra sju lampor till den. Lamporna ska sättas upp så att de kastar sitt sken över platsen framför den.

25:31 2 Mos 37:17f. **25:31** ljusstake Hebr. menorá. Den sjuarmade ljusstaken lyste av olivolja, vers 6 (vaxljus uppfanns först av romarna). Oljan symboliserar Guds helige Ande (1 Sam 16:13). Se Sak 4:2, Upp 1:12f. **25:37** 4 Mos 8:2.

³⁸ Även lamptänger och brickor till den ska du göra av rent guld.

³⁹ Av en talent rent guld ska man göra ljusstaken med alla dessa tillbehör.

⁴⁰ Se till att du gör detta efter den mönsterbild som har visats för dig på berget.

26

Tabernaklet

¹ Tabernaklet ska du göra av tio tygvåder, vävda av tvinnat fint lingarn och av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn. I konstvävnad med keruber på ska du göra dem.

² Varje våd ska vara tjugoåtta alnar lång och fyra alnar bred, alla våderna med samma mått.

³ Fem av våderna ska fogas samman med varandra och likaså ska de andra fem våderna fogas samman med varandra.

⁴ Du ska sätta öglor av mörkblått garn i kanten på den ena våden ytterst på det hopfogade stycket, och så ska du också göra i kanten på den våd som sitter ytterst i det andra hopfogade stycket.

⁵ Femtio öglor ska du sätta på ena våden och femtio öglor ska du sätta ytterst på motsvarande

25:39 en talent Ca 30 kg. **25:40** Apg 7:44, Hebr 8:5. **25:40** Citeras i Hebr 8:5, som förtydligar att Mose fick blicka in i Guds himmelska helgedom. **26:1** 2 Mos 36:8f. **26:1** Tabernaklet Latinskt ord för "tält" som har kommit att användas om tälhelgedomen (hebr. mishkán, "boning"). Symbolen används i Joh 1:14 om Kristus som Guds boning bland människorna (se även Upp 7:15, 21:3). **26:2** våd ... tjugoåtta alnar ... fyra alnar Ca 14 x 2 meter.

våd i det andra hopfogade stycket, så att öglorna svarar mot varandra.

⁶ Och du ska göra femtio hakar av guld och foga samman våderna med dem, så att tabernaklet bildar en helhet.

⁷ Du ska göra tygvåder av gethår till ett tält över tabernaklet. Elva sådana våder ska du göra.

⁸ Varje våd ska vara trettio alnar lång och fyra alnar bred, de elva våderna ska ha samma mått.

⁹ Fem av våderna ska du foga samman för sig och de sex andra våderna för sig. Den sjätte våden ska du lägga dubbel på framsidan av tältet.

¹⁰ Du ska sätta femtio öglor i kanten på den våd som sitter ytterst i det ena hopfogade stycket och femtio öglor i kanten på den våd som sitter ytterst i det andra hopfogade stycket.

¹¹ Du ska också göra femtio hakar av koppar och föra in dem i öglorna och foga samman tältet så att det bildar en helhet.

¹² Beträffande den överskjutande delen av tältets våder ska halva den våd som blir över hänga ner på baksidan av tabernaklet.

¹³ Den aln på vardera sidan som blir över på längden av tältets våder ska hänga ner på båda sidorna av tabernaklet för att täcka över det.

¹⁴ Dessutom ska du göra ett överdrag av rödfärgade fårskinn till tältet och ett överdrag av tahasskinn att lägga ovanpå.

¹⁵ Brädorna till tabernaklet ska du göra av akaci-eträ, och de ska stå upprätt.

¹⁶ Tio alnar lång och en och en halv aln bred ska varje bräda vara.

¹⁷ Varje bräda ska ha två tappar som är hopfogade med varandra. Så ska du göra med alla brädorna till tabernaklet.

¹⁸ Och av tabernaklets brädor ska du sätta tjugo på södra sidan, åt söder,

¹⁹ och göra fyrtio fotstycken av silver och sätta dem under de tjugo brädorna, två fotstycken under varje bräda för dess två tappar.

²⁰ På tabernaklets andra sida, den norra, ska du också sätta tjugo brädor

²¹ med fyrtio fotstycken av silver, två fotstycken under varje bräda.

²² På tabernaklets baksida, åt väster, ska du sätta sex brädor

²³ och på tabernaklets hörn, på baksidan, två brädor.

²⁴ De ska vara dubbla nertill och även dubbla upptill, till den första ringen. Så ska det vara med dem båda. De ska sättas i de båda hörnen.

²⁵ Det blir alltså åtta brädor med sina fotstycken av silver, sexton fotstycken, två under varje bräda.

²⁶ Och du ska göra tvärstänger av akacieträ: fem till de brädor som är på tabernaklets ena sida,

²⁷ fem tvärstänger till de brädor som är på tabernaklets andra sida och fem tvärstänger till de brädor som är på tabernaklets baksida, åt väster.

²⁸ Den mellersta tvärstången, som sitter mitt på brädorna, ska gå tvärs över från den ena änden till den andra.

29 Brädorna ska du överdra med guld och ringarna på dem där tvärstängerna ska skjutas in, ska du göra av guld. Också tvärstängerna ska du överdra med guld.

30 Sätt sedan upp tabernaklet som det ska vara, så som det har visats för dig på berget.

31 Du ska göra ett förhänge av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn och tvinnat fint lingarn. Det ska göras i konstvävnad med keruber på.

32 Du ska hänga upp det på fyra stolpar av akacieträ. Stolparna ska vara överdragna med guld och ha kroker av guld, och de ska stå på fyra fotstycken av silver.

33 Du ska hänga upp förhänget i hakarna och föra dit vittnesbördets ark och ställa den innanför förhänget. Förhänget ska för er skilja det heliga från det allra heligaste.

34 Och du ska sätta nådastolen på vittnesbördets ark inne i det allra heligaste.

35 Bordet ska du ställa utanför förhänget på tabernaklets norra sida och ljusstaken mitt emot bordet på tabernaklets södra sida.

36 För ingången till tältet ska du göra ett draperi i brodig vävnad av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn och tvinnat fint lingarn.

37 Till draperiet ska du göra fem stolpar av akacieträ och överdra dem med guld. Krokarna på dem

26:30 2 Mos 25:9, 40.

26:31 2 Mos 36:35f.

26:33

förhänget Skärmade av arken, platsen för Guds närvaro (4 Mos 7:89). Keruberna (vers 31) påminde om syndafallet (1 Mos 3:24). Förhänget brast vid Jesu försoningsdöd på korset (Matt 27:51, Hebr 10:20).

ska vara av guld, och till stolparna ska du gjuta fem fotstycken av koppar.

27

Brännofferaltaret

¹ Du ska göra altaret av akacieträ, fem alnar långt och fem alnar brett – altaret ska alltså vara liksidigt och fyrkantigt – och tre alnar högt.

² Och du ska göra horn till det och sätta i de fyra hörnen. Hornen ska vara i ett stycke med altaret, och du ska överdra det med koppar.

³ Du ska göra kärl till det att föra bort askan i, liksom skovlar, skålar, gafflar och fyrfat. Alla dessa tillbehör ska du göra av koppar.

⁴ Du ska göra ett galler till altaret, ett nät av koppar, och på nätet ska du sätta fyra ringar av koppar i de fyra hörnen.

⁵ Du ska sätta det nertill under avsatsen på altaret, så att nätet når upp till mitten av altaret.

⁶ Du ska göra stänger till altaret, stänger av akacieträ, och överdra dem med koppar.

⁷ Stängerna ska skjutas in i ringarna, så att de sitter på båda sidorna av altaret när man bär det.

⁸ Ihåligt och av plankor ska du göra det. Så som det har visats för dig på berget ska det göras.

Tabernaklets förgård

⁹ Du ska också göra en förgård till tabernaklet. För den södra sidan, åt söder, ska omhängen till

27:1 2 Mos 38:1f. **27:1** altaret ... fem alnar ... tre alnar Närmare 2,5 x 2,5 x 1,5 meter. **27:9** 2 Mos 38:9f.

förgården göras av tvinnat fint lingarn, hundra alnar långa, för den ena sidan.

¹⁰ Stolparna till dem ska vara tjugo med sina tjugo fotstycken av koppar, men stolparnas krokare och band ska vara av silver.

¹¹ På samma sätt ska omhängen göras för den norra långsidan, hundra alnar långa. Stolparna till dem ska vara tjugo med tjugo fotstycken av koppar, men stolparnas krokare och band ska vara av silver.

¹² Förgårdens västra kortsida ska ha omhängen som är femtio alnar långa. Stolparna till dem ska vara tio med tio fotstycken.

¹³ Förgårdens bredd på framsidan, åt öster, ska vara femtio alnar.

¹⁴ Omhängena ska vara femton alnar långa på den ena sidan av den med tre stolpar och tre fotstycken.

¹⁵ På den andra sidan ska omhängena också vara femton alnar långa med tre stolpar och tre fotstycken.

¹⁶ Till förgårdens port ska göras ett draperi, tjugo alnar långt, i brokig vävnad av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn och tvinnat fint lingarn, med fyra stolpar och fyra fotstycken.

¹⁷ Alla stolparna runt förgården ska ha band av silver och krokare av silver, men deras fotstycken ska vara av koppar.

¹⁸ Förgården ska vara hundra alnar lång och femtio alnar bred utefter hela längden med fem

27:14 omhängen ... hundra ... femtio ... femton alnar Närmare 50 meter, 25 meter och 7 meter. **27:16** förhänge ... tjugo alnar långt Närmare 10 meter.

alnar höga omhängen av tvinnat fint lingarn, och fotstyckena ska vara av koppar.

¹⁹ Alla tillbehör för tjänsten i tabernaklet och alla tältpluggar till tabernaklet och förgården ska vara av koppar.

Skötseln av ljusstaken

²⁰ Du ska befalla Israels barn att bära fram till dig ren olja av stötta oliver till ljusstaken, så att lamporna kan sättas upp dagligen.

²¹ I uppenbarelsetältet, utanför förhänget framför vittnesbördet, ska Aron och hans söner sköta den från kväll till morgon inför HERRENS ansikte. Det ska vara en evig stadga från släkte till släkte bland Israels barn.

28

Prästernas kläder

¹ Du ska låta din bror Aron och hans söner med honom träda fram till dig ur kretsen av Israels barn för att tjäna som präster åt mig, Aron själv och hans söner Nadab och Abihu, Eleasar och Itamar.

² Och du ska göra heliga kläder åt din bror Aron till ära och prydnad.

³ Säg till alla era konstbegåvade män, som jag har fyllt med vishetens ande, att de ska göra kläder åt Aron för hans vigning till präst åt mig.

⁴ Detta är de kläder de ska göra: bröstsköld, efod, kåpa, rutmönstrad tunika, turban och bälte. De ska

27:18 Förgården ... hundra ... femtio ... fem alnar Närmare 50 x 25 x 2,2 meter. **27:20** 3 Mos 24:2. **27:20** olja av stötta oliver Stötta i mortel, den första pressningen som gav den bästa oljan. **28:1** 3 Mos 8:2, Hebr 5:1. **28:2** 2 Mos 39:1f. **28:3** 2 Mos 31:2f.

göra dessa heliga kläder åt din bror Aron och hans söner för att Aron ska tjäna som präst åt mig.

⁵ Och de ska ta av guldets och det mörkblå, purpurröda och karmosinröda garnet och det fina lingarnet.

Efoden

⁶ Efoden ska göras i konstvävnad av guld och av mörkblått, purpurroött och karmosinroött garn och tvinnat fint lingarn.

⁷ Den ska ha två axelstycken som ska fästas ihop med varandra. Vid sina båda ändar ska den fästas ihop.

⁸ Skärpet som ska sitta på efoden ska göras i samma vävnad och i ett stycke med den: av guld och av mörkblått, purpurroött och karmosinroött garn och tvinnat fint lingarn.

⁹ Du ska sedan ta två onyxstenar och på dem gravera in namnen på Israels söner,

¹⁰ sex av namnen på den ena stenen och de sex andra namnen på den andra, i födelseordning.

¹¹ Som när en juvelerare graverar sigill ska du rista in namnen på Israels söner på de båda stenarna och infatta dem i ett flätverk av guld.

¹² Du ska sätta de båda stenarna på efodens axelstycken, stenar till påminnelse för Israels barn. Aron ska bära deras namn på sina axlar inför HERRENS ansikte till en påminnelse.

¹³ Och du ska göra flätverk av guld

¹⁴ och två kedjor av rent guld. Du ska tvinna dem som snoddar, och fästa de snodda kedjorna vid flätverken.

Bröstsölden

15 Du ska göra en bröstsköld för domsutslag i konstvävnad på samma sätt som efoden. Av guld och av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn och tvinnat fint lingarn ska du göra den.

16 Den ska vara fyrkantig och dubbelvikt, en halv aln lång och en halv aln bred.

17 Du ska förse den med infattade stenar i fyra rader: i första raden karneol, topas och smaragd,

18 i andra raden granat, safir och kalcedon,

19 i tredje raden hyacint, agat och ametist

20 och i fjärde raden krysolit, onyx och jaspis. De ska vara infattade i flätverk av guld.

21 Stenarna ska vara tolv efter namnen på Israels söner, en för varje namn. Varje sten ska bära namnet på en av de tolv stammarna, ingraverat som på ett sigill.

22 Till bröstskölden ska du göra flätade kedjor så som man gör snoddar, och av rent guld.

23 Du ska göra två ringar av guld till bröstskölden och sätta dem i två av bröstsköldens hörn.

24 Du ska fästa de två guldsnoddarna vid de båda ringarna i bröstsköldens hörn.

25 De båda snoddarnas andra ändar ska du fästa vid de två flätverken och sedan fästa dem på framkanten av efodens axelstycken.

26 Du ska göra två ringar av guld och sätta dem i de båda andra hörnen på bröstskölden, vid den kant

28:15 2 Mos 39:8f. **28:16** en halv aln Nästan 25 x 25 cm. **28:17** stenar Alla stenarna kan inte identifieras med säkerhet. Deras färger kan ha varit, rad för rad från höger till vänster: röd, gul, grön, röd/turkos, mörkblå, röd, röd/blå, brun, vinröd, gul, svart och grön. Jfr Upp 21:19.

som är vänd in mot efoden.

²⁷ Och du ska göra två ringar av guld och fästa dem nertill på framsidan av efodens båda axelstycken där efoden fästes ihop ovanför skärpet.

²⁸ Bröstsölden ska knytas fast med en mörkblå snodd, som går från dess ringar in i efodens ringar så att den sitter ovanför efodens skärp för att inte lossna från efoden.

²⁹ Aron ska bära namnen på Israels söner i domssölden på sitt hjärta när han går in i helgedomen, till en ständig påminnelse inför HERRENS ansikte.

³⁰ I domssölden ska du lägga urim och tummim, så att de ligger på Arons hjärta när han går inför HERREN. Aron ska så alltid bära Israels barns dom på sitt hjärta inför HERRENS ansikte.

De övriga prästkläderna

³¹ Efodkåpan ska du göra helt och hållet i mörkblått.

³² Mitt på den ska vara en öppning för huvudet, och öppningen ska omges med en vävd kant som på en pansarskjorta för att kåpan inte ska slitas sönder.

³³ Runt kåpans nedre fäll ska du sätta granatäpplen av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn, och bjällror av guld mellan dem runt om,

³⁴ en bjällra av guld och ett granatäpple och åter en bjällra av guld och ett granatäpple runt hela fällen av kåpan.

28:30 3 Mos 8:8, 4 Mos 27:21, 5 Mos 33:8, 1 Sam 28:6, Esra 2:63, Neh 7:65.

28:30 urim och tummim Två stenar, kanske ljus och mörk, som användes för att söka Guds vilja genom lottkastning (4 Mos 27:21, 1 Sam 28:6, Ords 16:33). **28:31** 2 Mos 39:22f.

35 Aron ska bära denna kåpa när han gör tjänst, så att det hörs när han går in i helgedomen inför HERRENS ansikte och när han går ut. Då ska han inte dö.

36 Du ska också göra en skinande platta av rent guld, och på den ska du ingravera som på ett sigill: Helgad åt HERREN.

37 Du ska fästa den med ett mörkblått snöre och den ska sitta på turbanen, på framsidan av turbanen.

38 Den ska sitta på Arons panna och Aron ska bära den skuld som häftar vid de heliga offer som Israels barn bär fram, alla deras heliga gåvor. Den ska ständigt sitta på hans panna så att HERREN kan ta emot dem med glädje.

39 Du ska också väva tunikan i rutmönster av fint lingarn, och du ska göra en turban av fint lingarn och ett bälte i brokig väv.

40 Också åt Arons söner ska du göra tunikor. Och du ska göra bälten åt dem och huvor till ära och prydnad. Detta ska du klä på din bror Aron och hans söner,

41 och du ska smörja dem och viga dem till präster och helga dem, så att de kan tjäna som präster åt mig.

28:36 2 Mos 39:30f, Sak 14:20. **28:39** 2 Mos 39:27f. **28:41** 3 Mos 8:12. **28:41** smörja Symbol för den helige Ande (1 Sam 16:13, Apg 10:38), beskydd (Ps 105:15) och invigning till tjänst. Den smorde prästen (3 Mos 4:14, hebr. mashíach) var en förebild till Messias, den kommande översteprästen (Ps 110:4, Hebr 5:5f). Se även Ps 133:2. **28:41** viga dem till präster Ordagrant: "fylla deras händer" (med offer vid prästvigningen, 29:24).

⁴² Du ska göra byxor av linne åt dem för att skyla deras kön. De ska räcka från höfterna ner på låren.

⁴³ Aron och hans söner ska ha dem på sig när de går in i uppenbarelsetältet eller träder fram till altaret för att göra tjänst i helgedomen, så att de inte drar på sig skuld och drabbas av döden. Detta ska vara en evig stadga för honom och hans avkomlingar efter honom.

29

Föreskrifter om prästvigningen

¹ Detta är vad du ska göra med dem för att helga dem till att bli mina präster: Ta en ungtjur och två baggar, felfria djur,

² osyrat bröd och osyrade kakor bakade med olja och osyrade tunnkakor smorda med olja. Av fint vetemjöl ska du baka dem.

³ Du ska lägga dem i samma korg och bära fram dem i korgen som en offergåva när du för fram tjuren och de båda baggarna.

⁴ Sedan ska du föra fram Aron och hans söner till uppenbarelsetältets ingång och tvätta dem med vatten.

⁵ Du ska ta kläderna och sätta på Aron tunikan, efodkåpan, själva efoden och bröstskölden och fästa ihop efoden på honom med efodens skärp.

⁶ Du ska sätta turbanen på hans huvud och fästa det heliga diademet på turbanen.

⁷ Och du ska ta smörjelseoljan och hälla på hans huvud och smörja honom.

8 Hans söner ska du föra fram och sätta på dem tunikor.

9 Du ska spänna fast bälten på Aron och hans söner och sätta på dem huvor. Och de ska ha rätten till prästämbetet för evigt. Så ska du viga Aron och hans söner till präster.

10 Du ska föra fram tjuren till uppenbarelsetältet, och Aron och hans söner ska lägga händerna på tjurens huvud.

11 Sedan ska du slakta tjuren inför HERRENS ansikte vid ingången till uppenbarelsetältet.

12 Du ska ta av tjurens blod och stryka det med fingret på altarets horn. Men resten av blodet ska du hålla ut vid altarets fot.

13 Du ska ta allt det fett som omsluter inälvorna, leverfettet och de båda njurarna med det fett som är på dem, och bränna det på altaret.

14 Men tjurens kött och hud och hans tarminnehåll ska du bränna upp i eld utanför lägret. Det är ett syndoffer.

15 Du ska ta den ena baggen, och Aron och hans söner ska lägga händerna på baggens huvud.

16 Sedan ska du slakta den och ta av dess blod och stänka det runt omkring på altaret.

17 Men själva baggen ska du stycka och tvätta inälvorna och fötterna och lägga dem på styckena och huvudet.

18 Och du ska bränna hela baggen på altaret. Det är ett brännoffer åt HERREN, en ljuvlig doft, ett eldsoffer åt HERREN.

19 Därefter ska du ta den andra baggen, och Aron

29:10 3 Mos 8:14f.

29:13 3 Mos 3:3f.

29:14 3 Mos 4:11f,

Hebr 13:11.

29:15 3 Mos 8:18f.

29:19 3 Mos 8:22f.

och hans söner ska lägga händerna på hans huvud.

²⁰ Och du ska slakta baggen och ta lite av blodet och stryka på Arons högra örsnibb, på hans söners högra örsnibb, på tummen på deras högra hand och på stortån på deras högra fot. Men resten av blodet ska du stänka runt omkring på altaret.

²¹ Och du ska ta något av blodet på altaret och av smörjelseoljan och stänka på Aron och hans kläder och på hans söner och deras kläder. Då blir Aron själv och hans kläder heliga, och även hans söner och deras kläder blir heliga.

²² Och du ska ta fett på baggen, svansfettet och det fett som omsluter inälvorna, leverfettet och de båda njurarna med det fett som finns på dem och dessutom det högra lårstycket. Detta är prästvigningssbaggen.

²³ Du ska ta en rund brödkaka, en oljebroödkaka och en tunnkaka ur korgen med de osyrade bröden som står inför HERRENS ansikte.

²⁴ Och du ska lägga allt detta i händerna på Aron och hans söner och lyfta det som ett lyftoffer inför HERREN.

²⁵ Sedan ska du ta det ur deras händer och bränna det på altaret, ovanpå brännoffret, till en ljuvlig doft inför HERRENS ansikte. Det är ett eldsoffer åt HERREN.

²⁶ Du ska ta bringan av Arons prästvigningssbagge och lyfta den som ett lyftoffer inför HERRENS ansikte, och detta ska vara din del.

²⁷ Du ska helga lyftofferbringan och offergårdslåret, det som har lyfts och offrats som

29:24 lyftoffer Troligare översättning än det traditionella "viftoffer".

offergåva, de delar av prästvigningssbaggen som ska tillhöra Aron och hans söner.

²⁸ Aron och hans söner ska få detta av Israels barn som en rättighet för all framtid, för det är en offergåva. Det ska vara en gåva från Israels barn av deras gemenskapsoffer, deras gåva till HERREN.

²⁹ Arons heliga kläder ska hans söner ha efter honom. Klädda i dem ska de bli smorda och vigda till sin tjänst.

³⁰ I sju dagar ska den av Arons söner som blir präst i hans ställe sätta på sig dessa kläder, när han går in i uppenbarelsetältet för att göra tjänst i helgedomen.

³¹ Du ska ta prästvigningssbaggen och koka köttet på en helig plats.

³² Baggens kött och brödet som är i korgen ska Aron och hans söner äta vid ingången till uppenbarelsetältet.

³³ De ska äta det som användes till att bringa försoning när de vigdes till präster och helgades, men ingen främmande får äta av det eftersom det är heligt.

³⁴ Om något av prästvigningssköttet eller brödet blir över till nästa morgon ska du bränna upp det i eld. Det får inte ätas, för det är heligt.

³⁵ I allt ska du göra med Aron och hans söner så som jag har befallt dig. I sju dagar ska deras prästvigning vara.

29:28 3 Mos 7:31f, 10:14. **29:28** gemenskapsoffer Delades mellan Gud, prästen och offerföljet (se 3 Mos 7:11f). Det var ett festligt tillfälle att äta kött i gemenskap med Gud och varandra (se t ex 5 Mos 27:7, 1 Kung 3:15). **29:32** 3 Mos 8:31f, 24:9.

³⁶ Varje dag ska du offra en tjur som syndoffer till försoning och rena altaret genom att du bringar försoning för det. Och du ska smörja det för att helga det.

³⁷ I sju dagar ska du bringa försoning för altaret och helga det. Altaret blir då högheligt, och var och en som rör vid det blir helig.

Det dagliga offret

³⁸ Detta är vad du ska offra på altaret varje dag för all framtid: två årsgamla lamm.

³⁹ Det ena lammet ska du offra på morgonen och det andra i skymningen.

⁴⁰ Till det första lammet ska du offra en tiondels efa fint mjöl, begjutet med en fjärdedels hin olja av stötta oliver och som dryckesoffer en fjärdedels hin vin.

⁴¹ Det andra lammet ska du offra i skymningen. Med likadant matoffer och dryckesoffer som på morgonen ska du offra det till en ljuvlig doft, ett eldoffer åt HERREN.

⁴² Från släkte till släkte ska detta vara ert dagliga brännoffer inför HERRENS ansikte vid ingången till uppenbarelsetältet. Där ska jag uppenbara mig för er och tala med dig.

⁴³ Där ska jag uppenbara mig för Israels barn och den platsen ska bli helgad genom min härlighet.

⁴⁴ Jag ska helga uppenbarelsetältet och altaret, och Aron och hans söner ska jag helga till präster åt mig.

29:38 4 Mos 28:3f. **29:40** en tiondels efa ... fjärdedels hin Ca 2,2 liter mjöl och 1 liter olja och vin. **29:42** 2 Mos 25:22. **29:43** 2 Mos 40:34f.

⁴⁵ Jag ska bo mitt ibland Israels barn och vara deras Gud.

⁴⁶ Och de ska inse att jag är HERREN deras Gud, som förde dem ut ur Egyptens land för att bo mitt ibland dem. Jag är HERREN deras Gud.

30

Rökelsealtaret

¹ Du ska göra ett altare att tända rökelse på. Av akacieträ ska du göra det.

² Det ska vara fyrkantigt, en aln långt och en aln brett, och två alnar högt. Hornen ska göras i ett stycke med altaret.

³ Du ska överdra det med rent guld, både ovasidan och väggarna runt omkring, likaså hornen. Du ska också göra en kant av guld runt altaret.

⁴ Två ringar av guld ska du göra till det och sätta dem under kanten på två sidor. På två motsatta sidostycken ska du sätta dem som hållare för stänger, så att man kan bära altaret med dem.

⁵ Stängerna ska du göra av akacieträ och överdra dem med guld.

⁶ Du ska ställa altaret framför förhänget framför vittnesbördets ark. Det ska stå framför nådastolen som är ovanpå vittnesbördet, där jag ska uppenbara mig för dig.

29:45 3 Mos 26:11f, 2 Kor 6:16. **29:46** 3 Mos 11:45, 22:33. **30:1**
2 Mos 37:25f. **30:2** en aln ... två alnar Närmare 50 x 50 x 100 cm.
30:6 2 Mos 25:22.

⁷ Aron ska tända väldoftande rökelse på altaret. Varje morgon när han gör i ordning lamporna ska han tända rökelse.

⁸ Aron ska också tända rökelse när han sätter upp lamporna i skymningen. Detta ska vara det dagliga rökelseoffret inför HERRENS ansikte från släkte till släkte.

⁹ Ni ska inte låta någon främmande rökelse komma på det och inte heller brännoffer eller matoffer och ni ska inte utgjuta något dryckesoffer på det.

¹⁰ En gång om året ska Aron bringa försoning för altarets horn. Med blod från försoningssyndoffret ska han en gång om året bringa försoning för det, släkte efter släkte. Det är högheligt för HERREN.

Lösepenningen

¹¹ HERREN sade till Mose:

¹² När du räknar antalet av Israels barn som ska mönstras, ska var och en vid mönstringen ge åt HERREN en lösepenning för sitt liv så att ingen straffdom drabbar dem vid mönstringen.

¹³ Var och en som tas upp bland de mönstrade ska

30:7 rökelse på altaret Symbol för bön (Ps 141:2, Upp 5:8, 8:3), en prästerlig uppgift (4 Mos 16:7, 2 Krön 26:16). Här uppenbarade sig ängeln Gabriel för prästen Sakarias (Luk 1:11). **30:9** 3 Mos 10:1.

30:10 3 Mos 16:18f, Hebr 9:7, 10:14. **30:10** En gång om året ska Aron bringa försonin gPå försoningsdagen (se 3 Mos 16). **30:12** 4 Mos 1:2f, 26:2, 2 Sam 24:1f, 1 Krön 21:1f.

ge en halv sikel efter helgedomssikelns vikt, sikeln räknad till tjugo gera, en halv sikel som offergåva åt HERREN.

¹⁴ Var och en som tas upp bland de mönstrade, den som är tjugo år gammal eller mer, ska ge detta som en offergåva åt HERREN.

¹⁵ Den rike ska inte ge mer och den fattige inte mindre än en halv sikel när ni ger offergåvan åt HERREN som lösen för ert liv.

¹⁶ Du ska ta emot lösensumman från Israels barn och ge den till arbetet vid uppenbarelsetältet. Detta ska vara en påminnelse för Israels barn inför HERRENS ansikte, att lösen betalas för era själar.

Kopparkaret

¹⁷ HERREN sade till Mose:

¹⁸ Du ska göra ett kar av koppar med en fotställning av koppar att användas till tvättning, och du ska ställa det mellan uppenbarelsetältet och altaret och hälla vatten i det.

¹⁹ Aron och hans söner ska tvätta sina händer och fötter med vatten från det.

²⁰ När de går in i uppenbarelsetältet ska de tvätta sig med vatten för att de inte ska dö, så även när de träder fram till altaret för att göra tjänst genom att tända eldsoffer åt HERREN.

30:13 halv sikel Drygt 5 gram. Efter exilen på 500-talet f Kr blev detta en årlig tempelskatt (Neh 10:32), ett uttryck för solidaritet som även betalades av Jesus och apostlarna (Matt 17:24f). **30:13** helgedomssikeln Troligen en gällande auktoritativ vikt i templet (jfr 3 Mos 19:36). Dess exakta vikt är inte känd men uppskattas till mellan 10-11,5 gram. **30:13** gera Hebr. för "korn", den minsta vikten som motsvarade drygt 0,5 gram. **30:18** 2 Mos 38:8, 40:30f.

21 De ska tvätta sina händer och fötter för att inte dö. Detta ska vara en evig stadga för dem, för Aron själv och hans efterkommande från släkte till släkte.

Smörjelseoljan

22 HERREN sade vidare till Mose:

23 Ta kryddor av finaste slag: femhundra siklar flytande myrra, hälften så mycket doftande kanel, alltså tvåhundrafemtio siklar, tvåhundrafemtio siklar doftande kalmus,

24 femhundra siklar kassia efter helgedomssikelns vikt och en hin olivolja.

25 Av detta ska du göra en helig smörjelseolja, en doftande blandning, en konstmässigt beredd salva. Det ska vara en helig smörjelseolja.

26 Med denna olja ska du smörja uppenbarelsetältet, vittnesbördets ark,

27 bordet med alla dess tillbehör, ljusstaken med dess tillbehör, rökelsealtaret,

28 brännofferaltaret med alla dess tillbehör och slutligen karet med dess fotställning.

29 Du ska helga dessa föremål så att de blir högheliga. Och var och en som rör vid dem blir helig.

30 Aron och hans söner ska du smörja och helga till präster åt mig.

31 Du ska säga till Israels barn: Detta ska vara min heliga smörjelseolja från släkte till släkte.

32 Smörj inte någon annan människas kropp med den och gör inte heller någon annan smörjelseolja

30:24 femhundra ... tvåhundrafemtio siklar ... en hin Drygt 5 kg, 2,5 kg och 3,5 liter. **30:25** 2 Mos 37:29, 3 Mos 8:10. **30:26** 2 Mos 40:9f.

med denna sammansättning. Helig är den, och helig ska den vara för er.

³³ Den som gör en sådan blandning och använder något av den på en obehörig ska utrotas ur sitt folk.

Rökelsen

³⁴ HERREN sade till Mose: Ta väldoftande kryddor, stakte, sjönagel och galbanum och dessutom rent rökelseharts, lika mycket av varje slag,

³⁵ och gör rökelse av dem, en konstmässigt beredd blandning, saltad, ren och helig.

³⁶ En del av den ska du stöta till pulver och lägga framför vittnesbördet i uppenbarelsetältet, där jag ska uppenbara mig för dig. Höghelig ska den vara för er.

³⁷ Den rökelse ni gör med denna sammansättning får ni inte göra åt er själva. Den ska vara helig för dig inför HERREN.

³⁸ Den som gör en sådan för att njuta av doften ska utrotas ur sitt folk.

31

Konsthantverkaren Besalel

¹ HERREN sade till Mose:

² Se, jag har kallat Besalel, son till Uri, son till Hur av Juda stam.

30:34 2 Mos 37:29. **30:34** stakte, sjönagel och galbanum Väldoftande kådor. Sjönagel (shchélet) har traditionellt tolkats som en havssnäcka. Sådana klassades dock som orena (3 Mos 11:10-11). **30:35** saltad Salt motverkar förruttelse och symboliserade därför renhet och förbundstrohet (jfr 4 Mos 18:19, Matt 5:13), även bland omkringliggande folk. **30:36** 2 Mos 25:22.

31:2 2 Mos 35:30f, 38:22f, 1 Krön 2:20.

³ Jag har fyllt honom med Guds Ande, med vishet och förstånd, med kunskap och med skicklighet i allt slags hantverk,

⁴ så att han kan tänka ut konstfulla arbeten och utföra dem i guld, silver och koppar,

⁵ slipa stenar för infattning och snida i trä och utföra alla slags arbeten.

⁶ Och se, jag har gett honom Oholiab, Ahisamaks son av Dans stam, till medhjälpare. Åt alla era konstnärligt begåvade män har jag gett vishet i hjärtat att utföra allt som jag har gett dig befallning om:

⁷ uppenbarelsetältet, vittnesbördets ark, nådastolen på den, alla tillbehör för uppenbarelsetältet,

⁸ bordet med dess tillbehör, ljusstaken av rent guld med alla dess tillbehör, rökelsealtaret,

⁹ brännofferaltaret med alla dess tillbehör, karet med dess fotställning,

¹⁰ de vävda kläderna och prästen Arons heliga kläder, hans söners prästkläder,

¹¹ smörjelseoljan och den väldoftande rökelsen till helgedomen. I allt ska de utföra sitt arbete så som jag har befallt dig.

Sabbaten

¹² HERREN sade till Mose:

¹³ Säg till Israels barn: Mina sabbater ska ni hålla, för de är ett tecken mellan mig och er från släkte till släkte, för att ni ska veta att jag är HERREN som helgar er.

31:6 Besalel ... Oholiab Betyder "i Guds skugga" och "Fadern är mitt tält (skydd)". **31:7** 2 Mos 35:11f, 39:33f. **31:13** 1 Mos 2:2, 2 Mos 20:8f, Hes 20:12.

14 Ni ska hålla sabbaten, för den är helig för er. Den som vanhelgar den ska straffas med döden, för var och en som på den dagen gör något arbete ska utrotas ur sitt folk.

15 Sex dagar ska man arbeta, men den sjunde dagen är en sabbat för vila, helgad åt HERREN. Var och en som utför något arbete på sabbatsdagen ska straffas med döden.

16 Israels barn ska hålla sabbaten och fira den släkte efter släkte som ett evigt förbund.

17 Den är ett evigt tecken mellan mig och Israels barn. För på sex dagar gjorde HERREN himmel och jord, men på sjunde dagen upphörde han med sitt verk och vilade.

18 När Gud hade talat färdigt med Mose på Sinai berg, gav han honom vittnesbördets två tavlor, tavlor av sten, skrivna med Guds finger.

32

Guldkalven

1 När folket såg att det dröjde innan Mose kom ner från berget, samlades de kring Aron och sade till honom: "Kom och gör oss en gud, som ska gå framför oss. För vad som har hänt den där Mose som förde oss upp ur Egyptens land, det vet vi inte."

2 Då sade Aron till dem: "Ta guldringarna som era hustrur, era söner och era döttrar har i öronen och ge dem till mig."

31:14 4 Mos 15:32f, Matt 12:1f.

31:15 2 Mos 23:12.

31:18

2 Mos 32:16, 5 Mos 4:13, 9:10.

32:1 Apg 7:40.

32:1 Citeras av

Stefanus i Apg 7:40.

³ Då tog allt folket av sig guldringarna som de hade i öronen och bar dem till Aron.

⁴ Han tog emot guldets och formade det med en mejsel och gjorde av det en gjuten kalv. Och de sade: "Här är din gud, Israel, som har fört dig upp ur Egyptens land."

⁵ När Aron såg det, byggde han ett altare framför den och utropade: "I morgon är det en HERRENS högtid."

⁶ Nästa dag steg de upp tidigt och offrade brännoffer och bar fram gemenskapsoffer. Folket satte sig för att äta och dricka och reste sig för att roa sig.

⁷ Då sade HERREN till Mose: "Gå dit ner, för ditt folk som du har fört upp ur Egyptens land drar fördärv över sig.

⁸ De har redan vikit av från den väg som jag befallde dem att gå. De har gjort sig en gjuten kalv som de har tillbett och offrat åt och sagt: "Här är din gud, Israel, som har fört dig upp ur Egyptens land."

⁹ HERREN sade ytterligare till Mose: "Jag har sett detta folk, och se, det är ett hårdnackat folk.

¹⁰ Låt mig nu vara, så att min vrede kan brinna mot dem och förtära dem. Dig ska jag göra till ett stort folk."

32:4 Ps 106:19f. **32:4** formade det med en mejsel Annan översättning: "knöt in det i en säck". **32:4** gjuten Troligen guldpåtering över trästomme eftersom guldkalven senare brändes (vers 20). **32:4** kalv En ungtjur, symbol för styrka och virilitet, som dyrkades i Egypten. Se även 1 Kung 12:28f. **32:6** 1 Kor 10:7. **32:6** Citeras av Paulus i 1 Kor 10:7. **32:7** 5 Mos 9:12f.

¹¹ Men Mose bönföll inför HERREN sin Gud och sade: ”HERRE, varför skulle din vrede brinna mot ditt folk, som du har fört ut ur Egyptens land med stor kraft och stark hand?

¹² Varför skulle egyptierna få säga: Till deras olycka har han fört ut dem för att döda dem bland bergen och utrota dem från jordens yta? Vänd dig från din glödande vrede och ångra det onda du har i sinnet mot ditt folk.

¹³ Kom ihåg Abraham, Isak och Israel, dina tjänare, som du med ed vid dig själv har lovat: Jag ska göra era efterkommande lika talrika som stjärnorna på himlen, och hela det land som jag har talat om ska jag ge åt era efterkommande. De ska få det till arvedel för evigt.”

¹⁴ Då ångrade HERREN det onda som han hade hotat att göra mot sitt folk.

¹⁵ Mose vände om och gick ner från berget med vittnesbördets två tavlor i händerna. Det var skrivet på tavlornas båda sidor, både på framsidan och på baksidan.

¹⁶ Tavlorna var Guds verk och skriften var Guds skrift, inristad på tavlorna.

¹⁷ Josua hörde oväsendet när folket skrek, och han sade till Mose: ”Det hörs krigsrop i lägret.”

¹⁸ Men han svarade:

”Det är inte ljudet av segerrop,
och inte ljudet av nederlag.
Ljudet av sång är vad jag hör.”

32:11 5 Mos 9:26f, Ps 106:23. **32:12** 4 Mos 14:15f, Ps 85:4. **32:13**
1 Mos 12:7, 15:5, 22:16f, 26:4, 28:13f, Hebr 6:13f. **32:14** Ps 106:23,
Jer 18:7f, Amos 7:1f. **32:15** 2 Mos 34:29. **32:16** 2 Mos 31:18.

19 När sedan Mose kom närmare lägret och fick se kalven och dansen, upptändes hans vrede. Han kastade ifrån sig tavlorna och slog sönder dem nedanför berget.

20 Och han tog kalven som de hade gjort, brände den i eld, krossade den till stoft, strödde det i vattnet och lät Israels barn dricka det.

21 Och Mose sade till Aron: "Vad har folket gjort med dig, eftersom du har förlätt dem att begå en så stor synd?"

22 Aron svarade: "Var inte vred, herre! Du vet själv att folket är ont.

23 De sade till mig: Gör oss en gud som kan gå framför oss, för vi vet inte vad som hänt med den där Mose som förde oss upp ur Egyptens land.

24 Då sade jag till dem: Den som har guld ska ta av sig det. Och de gav det åt mig. Jag kastade det i elden, och ut kom denna kalv."

25 Mose såg att folket var lössläppt eftersom Aron hade släppt greppet om dem, till skadeglädje för deras fiender.

26 Mose ställde sig i porten till lägret och ropade: "Alla som tillhör HERREN ska komma hit till mig!" Då samlades alla leviterna kring honom,

27 och han sade till dem: "Så säger HERREN, Israels Gud: Alla ska spänna på sig svärdet och gå fram och tillbaka genom lägret från port till port och döda var och en sin bror, sin vän eller släkting."

32:19 5 Mos 9:17. **32:20** 5 Mos 9:21. **32:20** brände ... krossade ... strödde ... drick aEn total utplåning av guldkalven. Ett liknande sätt att totalt förinta en gudabild beskrivs i en ugaritisk text. **32:27** 5 Mos 33:9.

²⁸ Leviterna gjorde som Mose hade sagt, och på den dagen föll omkring tretusen män av folket.

²⁹ Och Mose sade: ”Invig er i dag till HERRENS tjänst, eftersom ni har stått emot era egna söner och bröder. Så ska han i dag ge er sin välsignelse.”

³⁰ Nästa dag sade Mose till folket: ”Ni har begått en stor synd. Jag ska nu stiga upp till HERREN. Kanske jag kan bringa försoning för er synd.”

³¹ Mose gick tillbaka till HERREN och sade: ”O, detta folk har begått en stor synd. De har gjort sig en gud av guld.

³² Men förlåt dem nu deras synd. Om inte, så utplåna mig ur boken som du skriver i.”

³³ Men HERREN svarade Mose: ”Den som har syndat mot mig, honom ska jag utplåna ur min bok.

³⁴ Gå nu och för folket dit jag har sagt dig. Se, min ängel ska gå framför dig. Men när dagen för min straffdom kommer ska jag straffa dem för deras synd.”

³⁵ Och HERREN slog folket för att de hade gjort kalven, den som Aron gjorde.

33

Uppbrott från Horebs berg

¹ HERREN sade till Mose: ”Bryt upp och dra härifrån, du själv och folket som du har fört upp ur Egypten, till det land som jag med ed lovade

32:29 Invig er i dag Andra handskrifter: ”Ni har i dag invigt er”.
Se 5 Mos 33:9. **32:32** Ps 69:29, Dan 12:1, Rom 9:3. **32:33** Ps 69:29,
Upp 3:5, 13:8, 20:12. **33:1** 1 Mos 12:7.

åt Abraham, Isak och Jakob, då jag sade: Åt din avkomma ska jag ge det.

² Jag ska sända en ängel framför dig och driva bort kananeerna, amoreerna, hetiterna, perisseerna, hiveerna och jebusiterna

³ och föra dig till ett land som flödar av mjölk och honung. Jag ska inte själv gå upp med dig. Eftersom du är ett hårdnackat folk kunde jag då förgöra dig under vägen.”

⁴ När folket hörde det stränga talet blev de sorgsna, och ingen tog på sig sina smycken.

⁵ Och HERREN sade till Mose: ”Säg till Israels folk: Ni är ett hårdnackat folk. Om jag bara för ett ögonblick gick med dig skulle jag förgöra dig. Men lägg nu av dig dina smycken så ska jag besluta vad jag ska göra med dig.”

⁶ Folket tog då av sig smyckena och var utan dem alltifrån vistelsen vid berget Horeb.

Uppenbarelsetältet

⁷ Mose tog tältet och slog upp det utanför lägret, långt ifrån lägret. Han kallade det uppenbarelsetältet. Var och en som ville rådfråga HERREN måste gå ut till uppenbarelsetältet utanför lägret.

⁸ Så ofta Mose gick ut till tältet stod allt folket upp. Var och en ställde sig vid ingången till sitt tält och såg efter Mose tills han hade kommit in i tältet.

⁹ Varje gång Mose kom in i tältet sänkte molnstoden sig och blev stående vid ingången till tältet, och HERREN talade med Mose.

10 När allt folket såg molnstoden stå vid ingången till tältet reste sig alla och bugade sig till marken, var och en vid ingången till sitt tält.

11 Och HERREN talade med Mose ansikte mot ansikte, som när en man talar med en annan. Sedan vände Mose tillbaka till lägret. Men hans tjänare Josua, Nuns son, som var en ung man, lämnade inte tältet.

Mose får se Herrens härlighet

12 Mose sade till HERREN: "Se, du säger till mig: Led detta folk dit upp! Men du har inte låtit mig veta vem du vill sända med mig, fastän du har sagt: Jag känner dig vid namn och du har funnit nåd för mina ögon.

13 Om jag nu har funnit nåd för dina ögon, så låt mig förstå dina vägar och lära känna dig, så att jag finner nåd för dina ögon. Och tänk på att detta folk är ditt folk."

14 HERREN sade: "Min närvaro ska gå med dig och låta dig få ro."

15 Han svarade: "Om din närvaro inte går med ska du inte alls låta oss dra upp härifrån.

16 För hur skulle man kunna veta att jag och ditt folk har funnit nåd för dina ögon, om inte genom att du går med oss så att jag och ditt folk utmärks bland alla andra folk på jorden?"

17 HERREN svarade Mose: "Det du har begärt ska jag också göra, för du har funnit nåd för mina ögon och jag känner dig vid namn."

18 Mose sade: "Låt mig få se din härlighet."

19 Han svarade: ”Jag ska låta all min godhet gå förbi framför dig och jag ska ropa ut namnet ’HERREN’ inför dig. Jag ska vara nådig mot den jag vill vara nådig mot och förbarma mig över den jag vill förbarma mig över.

20 Men mitt ansikte kan du inte få se, för ingen människa kan se mig och leva.”

21 Sedan sade HERREN: ”Se, här är en plats nära intill mig. Ställ dig där på klippan.

22 När min härlighet går förbi ska jag ställa dig i en klyfta i klippan, och jag ska låta min hand vara över dig tills jag har gått förbi.

23 Sedan ska jag ta bort min hand, och då ska du få se mig på ryggen. Men mitt ansikte kan ingen se.”

34

De nya stentavlorna

1 HERREN sade till Mose: ”Hugg ut två stentavlor åt dig, likadana som de förra. På dem ska jag skriva samma ord som stod på de förra tavlorna, som du slog sönder.

2 Var redo tidigt i morgon. Du ska då på morgonen stiga upp på Sinai berg och ställa dig på bergets topp för att möta mig där.

3 Ingen får komma upp tillsammans med dig, och ingen får visa sig på hela berget. Får och kor får inte heller beta framför berget.”

33:19 2 Mos 34:6, Rom 9:15.

33:19 Citeras av Paulus i Rom 9:15.

33:20 Dom 6:22, 13:22, Jes 6:5.

34:1 2 Mos 31:18, 5 Mos 10:1f.

⁴ Mose högg ut två stentavlor, likadana som de förra, och tidigt nästa morgon gick han upp på Sinai berg som HERREN hade befallt honom. Han tog med sig de båda stentavlorna.

⁵ Då steg HERREN ner i molnskyn och ställde sig där nära intill honom och ropade ut HERRENS namn.

⁶ Och HERREN gick förbi honom där han stod och ropade: "HERREN! HERREN! - en barmhärtig och nådig Gud, sen till vrede och stor i nåd och sanning.

⁷ Han bevarar nåd mot tusenden och förlåter brott, synd och skuld, men låter ingen bli ostraffad utan låter straffet för fädernas missgärning drabba barn och barnbarn till tredje och fjärde led."

⁸ Då böjde sig Mose hastigt ner mot jorden och tillbad.

⁹ Han sade: "Herre, om jag har funnit nåd för dina ögon, så må Herren gå mitt ibland oss, fastän det är ett hårdnackat folk. Och förlåt oss vår synd och skuld och gör oss till din arvedel."

Förbundet förnyas

¹⁰ HERREN svarade: "Se, jag sluter ett förbund: Inför hela ditt folk ska jag göra sådana under som inte har gjorts på hela jorden eller hos något folk. Och hela det folk som du är mitt ibland ska se HERRENS gärning, för det som jag gör med dig är förunderligt stort.

34:5 och ställde sig Annan tolkning: "och Mose ställde sig" (och ropade). **34:6** 2 Mos 33:19, 4 Mos 14:18, Neh 9:17, Ps 86:15, 103:8, 145:8, Joel 2:13, Jona 4:2. **34:7** 2 Mos 20:5f, 5 Mos 5:9f, 7:9f, 24:16, Job 9:2, Jer 32:18f, Nah 1:3. **34:10** 5 Mos 5:2.

11 Rätta dig efter det jag i dag befaller dig. Se, jag ska driva bort amoreerna, kananeerna, hetiterna, perisseerna, hiveerna och jebusiterna för dig.

12 Ta dig till vara för att sluta förbund med invånarna i det land dit du kommer, så att de inte blir till en snara för dig.

13 I stället ska ni bryta ner deras altaren, krossa deras stoder och hugga ner deras asherapålar.

14 Du ska inte tillbe någon annan gud, för HERREN heter Nitisk, en nitisk Gud är han.

15 Du ska inte sluta något förbund med invånarna i landet, eftersom de trolöst håller sig till sina gudar och offerar åt dem. När de då inbjuder dig kommer du att äta av deras offer.

16 Du kommer också att ta deras döttrar till hustrur åt dina söner, och när då deras döttrar trolöst håller sig till sina gudar kommer de också att förleda dina söner att trolöst hålla sig till dem.

17 Du ska inte göra några gjutna gudar åt dig.

18 Du ska fira det osyrade brödets högtid. I sju dagar ska du äta osyrat bröd, så som jag har befallt dig, på den bestämda tiden i månaden Aviv. Det var i månaden Aviv som du drog ut ur Egypten.

19 Allt som först kommer ut ur moderlivet är mitt, liksom allt förstfött av hankön bland din boskap, det må vara oxen eller fåren.

34:12 2 Mos 23:32f, 5 Mos 7:2f.

34:13 2 Mos 23:24, Dom 6:25.

34:13 asherapålar Symboler för fruktbarhetsgudinnan Ashera (se t ex Dom 6:25, Jer 17:2).

34:14 2 Mos 20:5, 5 Mos 4:24, 5:9, 6:15,

Jos 24:19, Nah 1:2. **34:15** 4 Mos 25:1f, Jos 23:12f, 2 Kor 6:14f. **34:16**

5 Mos 7:3, Dom 3:6, 1 Kung 11:2. **34:17** 2 Mos 20:4, 23, 3 Mos 19:4.

34:18 2 Mos 12:15, 23:15, 5 Mos 16:1f. **34:19** 2 Mos 13:2, 12f, 22:29f, 4 Mos 18:15f, Luk 2:23.

²⁰ Men ett förstfött åsneföl ska du lösa ut med ett lamm, och om du inte vill lösa ut det ska du krossa nacken på det. Varje förstfödd bland dina söner ska du lösa ut. Ingen ska träda fram inför mitt ansikte med tomma händer.

²¹ Sex dagar ska du arbeta, men på sjunde dagen ska du vila. Också under plöjningstiden och skördetiden ska du ha vilodag.

²² Du ska fira veckohögtiden när du skördar det första vetet och bärgningshögtiden vid årets slut.

²³ Tre gånger om året ska alla dina män träda fram inför Herren Gud, Israels Gud,

²⁴ för jag ska driva undan folk för dig och utvidga ditt område. Ingen ska stå efter ditt land, när du tre gånger om året drar upp för att träda fram inför HERREN din Guds ansikte.

²⁵ Du ska inte offra blodet av mitt slaktoffer tillsammans med något som är syrat.

Påskhögtidens slaktoffer ska inte lämnas kvar över natten till morgonen.

²⁶ Det bästa av din marks förstlingsfrukter ska du föra till HERREN din Guds hus.

Du ska inte koka en killing i mjölken från dess mor.”

²⁷ HERREN sade till Mose: ”Skriv upp dessa ord åt dig, för i enlighet med dessa ord har jag slutit ett förbund med dig och med Israel.”

34:20 5 Mos 16:16. **34:21** 2 Mos 23:12, 31:15, 35:2, 5 Mos 5:12f, Luk 13:14f. **34:22** 2 Mos 23:16f, 5 Mos 16:9f. **34:22**

veckohögtiden Hebr. shavuót, pingst (se 3 Mos 23:16f, 5 Mos 16:10f).

34:22 bärgningshögtiden Hösthögtiden efter fruktskörden (se 3 Mos 23:24f, 5 Mos 16:13f). **34:23** 5 Mos 16:16. **34:25** 2 Mos 12:10, 23:18. **34:26** 2 Mos 23:19, 5 Mos 14:21, 26:1f. **34:27** 2 Mos 24:4.

28 Och han blev kvar där hos HERREN i fyrtio dagar och fyrtio nätter utan att äta och dricka. Och han skrev på tavlorna förbundets ord, de tio budorden.

Strålglansen från Moses ansikte

29 När Mose sedan kom ner från Sinai berg och hade med sig vittnesbördets båda tavlor på vägen ner, visste han inte att hans ansiktes hy strålade efter att han hade talat med HERREN.

30 Aron och alla Israels barn såg Mose, och se, hans ansiktes hy strålade. Och de var rädda för att komma nära honom.

31 Men Mose ropade till dem. Då vände Aron och församlingens alla hövdingar tillbaka till honom, och Mose talade till dem.

32 Sedan kom alla Israels barn fram till honom, och han gav dem alla de bud som HERREN hade sagt honom på Sinai berg.

33 När Mose hade talat färdigt till dem hängde han en slöja för ansiktet.

34 Varje gång som Mose trädde fram inför HERRENS ansikte för att tala med honom tog han av sig slöjan tills han gick ut igen. När han kom ut, talade han till Israels barn det som han fått befallning om.

34:28 2 Mos 24:18, 5 Mos 4:13, 9:9, 18. **34:28** de tio budorden Ordagrant: "de tio orden". Se kap 20 och 5 Mos 5:6f. **34:29** 2 Kor 3:7. **34:29** strålade Hebr. kéren kan också översättas "horn" (så i Vulgata), en missuppfattning som gjort att Mose ibland avbildats med horn på huvudet. **34:33** 2 Kor 3:7, 13. **34:33** en slöja för ansiktet Används av Paulus i 2 Kor 3:13f som en bild för andlig blindhet.

³⁵ Och Israels barn såg att Moses ansikte strålade, och Mose hängde slöjan över ansiktet igen tills han gick in för att tala med HERREN.

35

Regler för sabbaten

¹ Mose samlade hela Israels församling och sade till dem: ”Detta är vad HERREN har befallt er att göra.

² Under sex dagar ska ni utföra ert arbete, men den sjunde dagen ska vara helig för er, en HERRENS sabbat för vila. Var och en som utför något arbete på den dagen ska dödas.

³ Ni ska inte göra upp eld på sabbaten, var ni än bor.”

Material till tabernaklet

⁴ Mose sade till hela Israels församling: ”Detta är vad HERREN har befallt:

⁵ Ta upp bland er en offergåva åt HERREN. Var och en som har ett hjärta som är villigt till det ska bära fram denna offergåva åt HERREN: guld, silver och koppar,

⁶ mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn, fint lingarn och gethår,

⁷ rödfärgade fårskinn, tahasskinn, akacieträ,

⁸ olja till ljusstaken, kryddor till smörjelseoljan och till den väldoftande rökelsen

⁹ samt onyxstenar och infattningsstenar till efo-den och bröstskölden.

10 Alla konstnärligt begåvade män bland er ska komma och tillverka allt det som HERREN har befallt:

11 tabernaklet, dess tält och överdraget till det, dess hakar, bräddor, tvärstänger, stolpar och fotstycken,

12 arken med dess stänger, nådastolen och det täckande förhänget,

13 bordet med dess stänger och alla tillbehör och skådebröden,

14 ljusstaken med dess tillbehör och lampor, oljan till ljusstaken,

15 rökelsealtaret med dess stänger, smörjelseoljan och den väldoftande rökelsen, draperiet för ingången till tabernaklet,

16 brännofferaltaret med det koppargaller som hör till det, stängerna och alla dess tillbehör, karet med dess fotställning,

17 omhängena till förgården, dess stolpar och fotstycken, draperiet för porten till förgården,

18 tabernaklets och förgårdens tältpluggar med deras tältlinor

19 samt kläderna till tjänsten i helgedomen, prästen Arons heliga kläder och hans söners prästkläder.”

Folkets offergåvor

20 Israels hela församling gick då bort ifrån Mose.

21 Sedan kom de tillbaka, var och en som manades till det i sitt hjärta, och var och en som hade en villig ande bar fram en gåva åt HERREN till arbetet

35:11 2 Mos 26:1f, 31:7f, 39:33f.

35:12 2 Mos 25:10f, 26:31f.

35:13 2 Mos 25:23f.

35:14 2 Mos 25:31f.

23f.

35:15 2 Mos 26:36, 30:1f,

på uppenbarelsetältet, till tjänsten där och till de heliga kläderna.

²² De kom, både män och kvinnor, och var och en bar med villigt hjärta fram spännen, örhängen, fingerringar och halssmycken, alla slags värdesaker av guld, var och en som kunde offra en gåva av guld åt HERREN.

²³ Var och en som ägde mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn, fint lingarn och gethår, rödfärgade fårskinn och tahasskinn bar fram det.

²⁴ Alla som kunde ge en gåva av silver eller koppar bar fram sin gåva åt HERREN, och var och en som ägde akacieträ för arbetets utförande bar fram det.

²⁵ Alla konstnärligt begåvade kvinnor spann med sina händer mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn samt fint lingarn och bar fram vad de spunnit,

²⁶ och alla kvinnor, som manades till det i sitt hjärta och kunde konsten, spann gethår.

²⁷ Hövdingarna bar fram onyxstenar och infattningsstenar för efoden och bröstskölden,

²⁸ kryddor och olja till ljusstaken, till smörjelseoljan och till den väldoftande rökelsen.

²⁹ Och varje man och kvinna av Israels barn som hade ett villigt hjärta att bära fram något till allt det arbete som HERREN hade befallt genom Mose att man skulle göra, bar fram sin frivilliga gåva åt HERREN.

Besalel och Oholiab

³⁰ Mose sade till Israels barn: ”Se, HERREN har kallat Besalel, son till Uri, son till Hur av Juda

stam,

³¹ och han har fyllt honom med Guds Ande, med vishet, förstånd och kunskap och med skicklighet i allt slags hantverk,

³² så att han kan tänka ut konstfulla arbeten och utföra dem i guld, silver och koppar,

³³ slipa stenar för infattning och snida i trä och utföra alla slags konstfulla arbeten.

³⁴ Åt honom och åt Oholiab, Ahisamaks son av Dans stam, har han också gett förmågan att undervisa andra.

³⁵ Han har fyllt deras hjärtan med vishet att utföra alla slags snideriarbeten och konstvävnader och brokiga vävnader av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn samt fint lingarn och andra vävnader, att utföra alla slags arbeten och tänka ut konstfulla verk.

36

¹ Besalel och Oholiab och alla andra konstnärligt begåvade män har HERREN utrustat med vishet och förstånd till att veta hur de ska utföra allt arbetet med att uppföra och färdigställa helgedomen. De ska i allt göra det så som HERREN har befallt.”

Folkets rikliga gåvor

² Sedan kallade Mose till sig Besalel och Oholiab och alla de andra konstnärligt begåvade män som HERREN hade utrustat med vishet i hjärtat, alla som manades i sitt hjärta att träda fram för att utföra arbetet.

³ Och de tog emot av Mose alla de gåvor som Israels barn hade burit fram till arbetet med att

bygga helgedomen. Folket fortsatte att bära fram frivilliga gåvor till honom morgon efter morgon.

⁴ Då kom alla de konstnärligt begåvade män som utförde allt arbete vid helgedomen, var och en från det arbete de höll på med,

⁵ och sade till Mose: "Folket bär fram mer än vad som behövs för att göra det arbete som HERREN har befallt oss att utföra."

⁶ Då befallde Mose att man skulle kungöra i lägret: "Ingen, vare sig man eller kvinna, ska göra något mer för att ge till helgedomen." Så hindrades folket från att bära fram fler gåvor.

⁷ Det man hade samlat var tillräckligt för allt det arbete som skulle utföras, och mer än nog.

Tabernaklet färdigställs

⁸ Alla de konstnärligt begåvade hantverkarna gjorde nu tabernaklet av tio tygvåder. Av tvinnat fint lingarn och av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn gjorde de dem i konstvävnad med keruber på.

⁹ Varje våd gjordes tjugoåtta alnar lång och fyra alnar bred, alla våderna med samma mått.

¹⁰ Man fogade samman fem av våderna med varandra, och likaså fogade man samman de andra fem våderna med varandra.

¹¹ I kanten på ena våden, ytterst på det hopfogade stycket, satte man öglor av mörkblått garn. Så gjorde man också i kanten på den våd som satt ytterst i det andra hopfogade stycket.

36:8 2 Mos 26:1f. **36:9** våd ... tjugoåtta alnar ... fyra alnar Ca 14 x 2 meter.

¹² Femtio öglor satte man på den ena våden och femtio öglor satte man ytterst på motsvarande våd i det andra hopfogade stycket, så att öglorna svarade mot varandra.

¹³ Och man gjorde femtio hakar av guld och fogade samman våderna med varandra med hjälp av hakarna, så att tabernaklet bildade en helhet.

¹⁴ Man gjorde också tygvåder av gethår till ett tält över tabernaklet. Elva sådana våder gjordes.

¹⁵ Varje våd gjordes trettio alnar lång och fyra alnar bred, de elva våderna hade samma mått.

¹⁶ Fem av våderna fogades samman för sig och de andra sex våderna för sig.

¹⁷ Man satte femtio öglor i kanten på den våd som satt ytterst i det ena hopfogade stycket och femtio öglor i kanten på den våd som satt ytterst i det andra hopfogade stycket.

¹⁸ Man gjorde också femtio hakar av koppar för att foga samman tältet till en helhet.

¹⁹ Dessutom gjordes ett överdrag av rödfärgade fårskinn till tältet och ett överdrag av tahasskinn att lägga ovanpå.

²⁰ Brädorna till tabernaklet gjorde man av akacieträ och ställde dem upprätt.

²¹ Varje bräda gjordes tio alnar lång och en och en halv aln bred.

²² På varje bräda sattes två tappar hopfogade med varandra. Så gjorde man på alla brädorna till tabernaklet.

36:14 2 Mos 26:7f. **36:15** våd ... trettio alnar ... fyra alnar Ca 15 x 2 meter. **36:20** 2 Mos 26:15f. **36:21** tio alnar ... en och en halv aln Ca 5 x 0,7 meter.

²³ Och av tabernaklets brädor satte man tjugo på södra sidan, åt söder,

²⁴ och man gjorde fyrtio fotstycken av silver att sätta under de tjugo brädorna, två fotstycken under varje bräda för dess två tappar.

²⁵ På samma sätt satte man på tabernaklets andra sida, den norra, tjugo brädor

²⁶ med deras fyrtio fotstycken av silver, två fotstycken under varje bräda.

²⁷ På tabernaklets baksida, åt väster, satte man sex brädor

²⁸ och på tabernaklets hörn på baksidan två brädor.

²⁹ De var dubbla nertill och även dubbla upptill, till den första ringen. Så gjorde man med dem båda, i de två hörnen.

³⁰ Det blev alltså åtta brädor med sina fotstycken av silver, sammanlagt sexton fotstycken, två under varje bräda.

³¹ Man gjorde tvärstänger av akacieträ, fem till de brädor som var på tabernaklets ena sida,

³² fem till de brädor som var på tabernaklets andra sida och fem till de brädor som var på tabernaklets baksida, åt väster.

³³ Man satte den mellersta tvärstängens så att den gick tvärs över, mitt på brädorna, från den ena änden till den andra.

³⁴ Brädorna överdrog man med guld, och ringarna på dem där tvärstängerna skulle skjutas in, gjordes av guld. Och tvärstängerna överdrogs med guld.

³⁵ Man gjorde förhänget av mörkblått, pur-

purrött och karmosinrött garn samt tvinnat fint lingarn. Det gjordes i konstvävnad med keruber på.

³⁶ Och till det gjorde man fyra stolpar av akacieträ och överdrog dem med guld, krokarna till dem gjordes av guld och man göt fyra fotstycken till dem av silver.

³⁷ För ingången till tältet gjorde man ett draperi i brokig vävnad av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn samt tvinnat fint lingarn

³⁸ och till detta fem stolpar med deras krokar. Deras knoppar och band överdrogs med guld och deras fem fotstycken gjordes av koppar.

37

Förbundsarken

¹ Besalel gjorde arken av akacieträ, två och en halv aln lång, en och en halv aln bred och en och en halv aln hög.

² Han överdrog den med rent guld på insidan och utsidan och gjorde en guldkant runt den.

³ Han göt fyra ringar av guld till den och satte dem över de fyra fötterna på arken, två ringar på ena sidan och två ringar på den andra.

⁴ Och han gjorde stänger av akacieträ och överdrog dem med guld.

⁵ Stängerna sköt han in i ringarna på sidorna av arken, så att man kunde bära den.

⁶ Och han gjorde en nådastol av rent guld, två och en halv aln lång och en och en halv aln bred.

37:1 2 Mos 25:10f.
70 cm. Se 25:10.

37:1 arken Förbundsarken mätte ca 120 x 70 x

⁷ Han gjorde två keruber av guld. I hamrat arbete gjorde han dem och satte dem vid de båda ändarna av nådastolen,

⁸ en kerub vid ena änden och en vid den andra. I ett stycke med nådastolen gjorde han keruberna vid dess båda ändar.

⁹ Keruberna bredde ut sina vingar uppåt, så att de täckte nådastolen med sina vingar. Deras ansikten var vända mot varandra. Mot nådastolen var kerubernas ansikten vända.

Bordet för skådebröden

¹⁰ Han gjorde bordet av akacieträ, två alnar långt, en aln brett och en och en halv aln högt.

¹¹ Han överdrog det med rent guld och gjorde en guldkant runt omkring det.

¹² Runt bordet gjorde han en handsbred list, och runt omkring den gjorde han en kant av guld.

¹³ Till bordet göt han fyra ringar av guld och satte ringarna i de fyra hörnen vid de fyra benen.

¹⁴ Ringarna sattes vid listen som hållare för stängerna, så att man kunde bära bordet.

¹⁵ Han gjorde stängerna av akacieträ och överdrog dem med guld. Så kunde bordet bäras.

¹⁶ Och han gjorde kärLEN till bordet: faten, skålarna, bågarna och kannorna som användes till att utgjuta dryckesoffren med, allt av rent guld.

Ljusstaken

¹⁷ Han gjorde ljusstaken av rent guld. I hamrat arbete gjorde han den med fotställning och stam.

37:10 2 Mos 25:23f. **37:10** bordet Skådebrödsbordet mätte ca 100 x 50 x 70 cm. Se 25:23. **37:17** 2 Mos 25:31f.

Dess skålar, knoppar och blommor gjordes i ett stycke med den.

¹⁸ Sex armar utgick från ljusstakens sidor, tre armar från ena sidan och tre armar från andra sidan.

¹⁹ På den ena armen sattes tre skålar, formade som mandelblommor, vardera bestående av en knopp och en blomma, och på den andra armen likaså tre skålar, formade som mandelblommor, vardera bestående av en knopp och en blomma. Så gjordes på de sex armar som utgick från ljusstaken.

²⁰ Men på själva ljusstaken sattes fyra skålar, formade som mandelblommor med sina knoppar och blommor.

²¹ En knopp sattes under det första armparet som utgick från ljusstaken i ett stycke med den, en knopp under det andra armparet i ett stycke med den och en knopp under det tredje armparet i ett stycke med den, alltså under de sex armar som utgick från ljusstaken.

²² Och deras knoppar och armar var i ett stycke med den, allt ett enda hamrat arbete av rent guld.

²³ Han gjorde sju lampor till den, likaså lamptänger och brickor till den av rent guld.

²⁴ Av en talent rent guld gjorde han ljusstaken med alla dess tillbehör.

Rökelsealtaret

²⁵ Han gjorde rökelsealtaret av akacieträ. Det var fyrkantigt, en aln långt och en aln brett, och två alnar högt. Hornen gjordes i ett stycke med altaret.

37:25 2 Mos 30:1f. **37:25** en aln ... två alnar Närmare 50 x 50 x 100 cm.

²⁶ Han överdrog det med rent guld, både ovansidan och väggarna runt omkring, likaså hornen. Han gjorde också en kant av guld runt altaret.

²⁷ Två ringar av guld gjorde han till det och satte dem under kanten på två sidor. På två motsatta sidostycken satte han dem som hållare för stänger, så att man kunde bära altaret med dem.

²⁸ Stängerna gjorde han av akacieträ och överdrog dem med guld.

Smörjelseoljan och rökelsen

²⁹ Han gjorde den heliga smörjelseoljan och den rena, väldoftande rökelsen, konstmässigt tillredda.

38

Brännofferaltaret

¹ Han gjorde brännofferaltaret av akacieträ. Det var liksidigt, fem alnar långt och fem alnar brett, och fyrkantigt och tre alnar högt.

² Han gjorde horn till det och satte dem i de fyra hörnen.

Hornen gjordes i ett stycke med altaret, och han överdrog det med koppar.

³ Altarets alla tillbehör gjorde han av koppar: askkärnen, skovlarna, skålarna, gafflarna och fyrfaten.

⁴ Och han gjorde ett galler till altaret, ett nät av koppar, och satte det nertill under avsatsen på altaret, så att det nådde upp till mitten.

37:29 2 Mos 30:23f, 34f. **38:1** 2 Mos 27:1f. **38:1** brännoffersaltaret ... fem alnar ... tre alnar Närmare 2,5 x 2,5 x 1,5 meter.

⁵ Han göt också fyra ringar och satte dem i de fyra hörnen på koppargallret som hållare för stängerna.

⁶ Och han gjorde stängerna av akacieträ och överdrog dem med koppar.

⁷ Han sköt in stängerna i ringarna på sidorna av altaret, så att man kunde bära det med dem. Ihåligt och av plankor gjordes det.

Karet av koppar

⁸ Han gjorde karet av koppar med en fotställning av koppar. Till det använde han speglar som hade tillhört de kvinnor som gjorde tjänst vid ingången till uppenbarelsetältet.

Förgården

⁹ Han gjorde också förgården. För den södra sidan, åt söder, gjordes omhängena till förgården av tvinnat fint lingarn, hundra alnar långa.

¹⁰ Till dem gjordes tjugo stolpar med tjugo fotstycken av koppar, men stolparnas krokare och band gjordes av silver.

¹¹ Även för norra sidan gjordes omhängena hundra alnar långa, och till dem gjordes tjugo stolpar med tjugo fotstycken av koppar, men stolparnas krokare och band gjordes av silver.

38:8 2 Mos 30:17f. **38:8** koppar ... speglar Under antiken tillverkades speglar av metall (jfr 1 Kor 13:12). **38:8** kvinnor som gjorde tjänst Även efter tillverkningen av tabernaklet (35:25) tjänstgjorde kvinnor där (1 Sam 2:22, se även 4 Mos 6:2). Deras uppgifter specificeras inte närmare. **38:9** 2 Mos 27:9f.

¹² För västra sidan gjordes omhängena femtio alnar långa. Till dem gjordes tio stolpar och tio fotstycken, men stolparnas krokare och band gjordes av silver.

¹³ Också för framsidan, åt öster, gjordes de femtio alnar långa.

¹⁴ På ena sidan om porten till förgården gjordes omhängena femton alnar långa med tre stolpar och tre fotstycken, och likaså gjordes omhängena på andra sidan femton alnar långa, med tre stolpar och tre fotstycken, alltså lika på båda sidor om porten till förgården.

¹⁵ Alla omhängena runt förgården gjordes av tvinnat fint lingarn.

¹⁶ Fotstyckena till stolparna gjordes av koppar, men stolparnas krokare och band var av silver, och deras knoppar överdrogs med silver.

¹⁷ Alla förgårdens stolpar försågs med band av silver.

¹⁸ Draperiet för porten till förgården gjordes i brokig vävnad av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn och tvinnat fint lingarn, tjugo alnar långt och fem alnar högt, efter tygets bredd, i likhet med förgårdens omhängen.

¹⁹ Till förhänget gjordes fyra stolpar med fyra fotstycken av koppar, men deras krokare och band var av silver, och deras knoppar överdrogs med silver.

²⁰ Alla tältpluggarna till tabernaklet och till förgården runt omkring gjordes av koppar.

38:12 omhängena ... hundra ... femtio ... femton alnar Närmare 50 meter, 25 meter och 7 meter. **38:18** Förhänget ... tjugo ... fem alnar Närmare 10 x 2,5 meter.

Mängden av material

²¹ Detta är vad som beräknas ha gått åt till tabernaklet, vittnesbördets tabernakel, enligt den beräkning som Mose gav befallning om och som utfördes genom leviterna under ledning av Itamar, prästen Arons son.

²² Besalel, son till Uri, son till Hur av Juda stam, utförde allt som HERREN hade gett Mose befallning om.

²³ Till medhjälpare hade han Oholiab, Ahisamaks son av Dans stam, en konsthantverkare som tänkte ut mönster och kunde göra brokiga vävnader i mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn samt fint lingarn.

²⁴ Det guld som använts till arbetet med att färdigställa hela helgedomen, det guld som hade getts som offer, utgjorde sammanlagt 29 talenter och 730 siklar efter helgedomssikelns vikt.

²⁵ Det silver som gavs av de mönstrade av folkförsamlingen utgjorde 100 talenter och 1 775 siklar efter helgedomssikelns vikt.

²⁶ En beka per person, det vill säga en halv sikel efter helgedomssikelns vikt, togs upp bland de inmönstrade, var och en som var tjugo år gammal eller mer, 603 550 personer.

²⁷ De hundra talenterna silver användes till att gjuta fotstyckena till helgedomen och till förhänget, 100 talenter till 100 fotstycken, en talent till varje fotstycke.

38:24 29 talenter och 730 siklar Ca 1 ton guld. **38:25** 100 talenter och 1775 siklar Nästan 3,5 ton silver. **38:26** 2 Mos 30:13f, 4 Mos 1:46. **38:26** en beka ... en halv sikel Drygt 5 gram silver.

²⁸ De 1 775 siklarna silver användes till att göra krokarna till stolparna och till att överdra deras knoppar och göra band till dem.

²⁹ Den koppar som hade getts som offer utgjorde 70 talenter och 2 400 siklar.

³⁰ Av den gjorde man fotstyckena till uppenbarelsetältets ingång och kopparaltaret med dess koppargaller och altarets alla tillbehör,

³¹ vidare fotstyckena till förgården, runt omkring, och fotstyckena till förgårdens port samt tabernaklets och förgårdens alla tältpluggar, runt omkring.

39

Prästernas kläder

¹ Av det mörkblå, det purpurröda och det karmosinröda garnet gjorde man vävda kläder för tjänsten i helgedomen. Man gjorde de heliga kläder som Aron skulle ha, så som HERREN hade befallt Mose.

² Efoden gjorde man av guld och av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn och tvinnat fint lingarn.

³ Man hamrade ut guldet till tunna plåtar och skar dem i trådar, så att de kunde vävas in med det mörkblå, det purpurröda och det karmosinröda garnet och med det fina lingarnet i konstvävnad.

⁴ Till efoden gjordes axelstycken som fästes ihop med varandra. Vid sina båda ändar fästes den ihop.

⁵ Skärpet som skulle sitta på efoden och hålla ihop den gjordes i samma vävnad och i ett stycke

med den: av guld och av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn och tvinnat fint lingarn, så som HERREN hade befallt Mose.

⁶ Onyxstenarna infattades i flätverk av guld. På dem var namnen på Israels söner ingraverade som på ett sigill.

⁷ Man satte dem på efodens axelstycken som påminnelsestenar för Israels barn, så som HERREN hade befallt Mose.

Bröstsölden

⁸ Bröstsölden gjordes i konstvävnad av samma slag som efoden, av guld och av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn och tvinnat fint lingarn.

⁹ Den gjordes fyrkantig och dubbelvikt, en halv aln lång och en halv aln bred.

¹⁰ På den satte man fyra rader stenar: i första raden karneol, topas och smaragd,

¹¹ i andra raden granat, safir och kalcedon,

¹² i tredje raden hyacint, agat och ametist

¹³ och i fjärde raden krysolit, onyx och jaspis. Med flätverk av guld omgavs de i sina infattningar.

¹⁴ Stenarna var tolv efter namnen på Israels söner, en för varje namn. Varje sten bar namnet på en av de tolv stammarna, ingraverat på samma sätt som man graverar sigill.

¹⁵ Till bröstsölden gjorde man flätade kedjor så som man gör snoddar, och av rent guld.

39:8 2 Mos 28:15f. **39:9** en halv aln Nästan 25 x 25 cm. **39:10** stenar Alla stenarna kan inte identifieras med säkerhet. Deras färger kan ha varit, rad för rad från höger till vänster: röd, gul, grön, röd/turkos, mörkblå, röd, röd/blå, brun, vinröd, gul, svart och grön.

16 Vidare gjorde man två flätverk av guld och två ringar av guld och satte de båda ringarna i två av bröstsköldens hörn.

17 Man fäste de två guldsnoddarna vid de båda ringarna i bröstsköldens hörn.

18 De båda snoddarnas andra ändar fäste man vid de två flätverken och satte fast dem vid framkanten på efodens axelstycken.

19 Man gjorde två ringar av guld och satte dem i de båda andra hörnen av bröstskölden, vid den kant som var vänd in mot efoden.

20 Sedan gjorde man två ringar av guld och satte dem nertill på framsidan av efodens båda axelstycken där efoden fästes ihop ovanför skärpet.

21 Man knöt fast bröstskölden med en mörkblå snodd som gick från dess ringar in i efodens ringar, för att den skulle sitta fast ovanför efodens skärp, så att bröstskölden inte skulle lossna från efoden, precis som HERREN hade befallt Mose.

De övriga prästkläderna

22 Efodkåpan gjordes i vävt tyg, helt och hållet i mörkblått.

23 Mitt på kåpan gjordes en öppning, som liknade öppningen på en pansarskjorta. Öppningen hade en kant runt om för att den inte skulle slitas sönder.

24 På kåpans nedre fäll satte man granatäpplen av mörkblått, purpurrött och karmosinrött tvinnat garn.

25 Man gjorde bjällror av rent guld och satte dem mellan granatäpplena runt hela fällen på kåpan mellan granatäpplena:

²⁶ en bjällra och ett granatäpple, sedan en bjällra och ett granatäpple, runt fällen på den kåpa som skulle bäras vid tjänstgöringen, så som HERREN hade befallt Mose.

²⁷ Och man gjorde tunikorna åt Aron och hans söner av en vävnad i fint lingarn,

²⁸ turbanen och högtidshuvorna av fint lingarn, byxorna av tvinnat fint lingarn

²⁹ och bältet av tvinnat fint lingarn och av mörkblått, purpurrött och karmosinrött garn i brokig vävnad, allt så som HERREN hade befallt Mose.

³⁰ Den skinande plattan till det heliga diademet gjordes av rent guld, och på den skrev man på samma sätt som man graverar sigill: Helgad åt HERREN.

³¹ Man satte fast den upptill på turbanen med en mörkblå snodd, så som HERREN hade befallt Mose.

Mose inspekterar tabernaklet

³² Så blev allt arbetet på uppenbarelsetältets tabernakel fullbordat. Israels barn utförde det, och de gjorde i allt så som HERREN hade befallt Mose.

³³ Och de förde fram tabernaklet till Mose, tältet med alla dess tillbehör, hakarna, brädorna, tvärstängerna, stolparna och fotstyckena,

³⁴ överdraget av rödfärgade fårskinn, överdraget av tahasskinn, det täckande förhänget,

³⁵ vittnesbördets ark med dess stänger och nådastolen,

³⁶ bordet med alla dess tillbehör och skådebröden,

³⁷ ljustaken av rent guld, lamporna som skulle sättas på den och alla andra tillbehör till den, oljan till ljustaken,

³⁸ altaret av guld, smörjelseoljan och den väldoftande rökelsen, draperiet för ingången till tältet,

³⁹ kopparaltaret med tillhörande koppargaller, stänger och alla tillbehör, karet med dess fotställning,

⁴⁰ omhängena till förgården, dess stolpar och fotstycken, draperiet för porten till förgården, dess linor och tältpluggar, alla redskap för arbetet vid uppenbarelsetältets tabernakel

⁴¹ samt de vävda kläderna till tjänsten i helgedomen, prästen Arons heliga kläder och hans söners prästkläder.

⁴² Så som HERREN hade befallt Mose hade Israels barn i allt utfört hela arbetet.

⁴³ Mose inspekterade hela arbetet, och se, de hade utfört det så som HERREN hade befallt. Så hade de gjort. Och Mose välsignade dem.

40

Tabernaklet blir uppsatt och invigt

¹ HERREN sade till Mose:

² "På första dagen i den första månaden ska du resa uppenbarelsetältets tabernakel.

³ Där ska du ställa vittnesbördets ark och avskärma den med förhänget.

40:2 första dagen i den första månaden 1 mars, kanske 1445 f Kr, nästan ett år efter uttåget ur Egypten (12:2) och nio månader efter ankomsten till berget Sinai (19:1). **40:3** 2 Mos 26:33.

⁴ Du ska bära in bordet och lägga upp det som ska vara på det. Och du ska bära in ljusstaken och sätta upp lamporna på den.

⁵ Du ska ställa det gyllene rökelsealtaret framför vittnesbördets ark och sätta upp draperiet för ingången till tabernaklet.

⁶ Brännofferaltaret ska du ställa framför ingången till uppenbarelsetältets tabernakel.

⁷ Du ska ställa karet mellan uppenbarelsetältet och altaret och hålla vatten i det.

⁸ Du ska sätta upp förgårdens omhängen runt omkring och hänga upp draperiet för porten till förgården.

⁹ Och du ska ta smörjelseoljan och smörja tabernaklet och allt som finns i det och helga det tillsammans med alla dess tillbehör, så att det blir heligt.

¹⁰ Du ska smörja brännofferaltaret och alla dess tillbehör och helga altaret. Det blir då högheligt.

¹¹ Du ska också smörja karet och dess fotställning och helga det.

¹² Sedan ska du föra fram Aron och hans söner till uppenbarelsetältets ingång och tvätta dem med vatten.

¹³ Och du ska sätta på Aron de heliga kläderna och smörja honom och helga honom till präst åt mig.

¹⁴ Hans söner ska du föra fram och sätta på dem tunikor,

¹⁵ och du ska smörja dem så som du smorde deras far till att vara präster åt mig. Denna smörjelse

ska för dem innebära ett evigt prästadöme, släkte efter släkte.”

¹⁶ Och Mose gjorde så. Han gjorde i allt som HERREN hade befallt honom.

¹⁷ I första månaden av andra året, på första dagen i månaden blev tabernaklet uppsatt.

¹⁸ Då satte Mose upp tabernaklet. Han lade ut dess fotstycken, ställde upp brädorna, sköt in tvärstängerna och satte upp stolparna.

¹⁹ Han bredde ut tältet över tabernaklet och tältöverdragen ovanpå det, så som HERREN hade befallt Mose.

²⁰ Han tog vittnesbördet och lade in det i arken och satte stängerna på arken. Och han lade nådastolen ovanpå arken.

²¹ Sedan förde han in arken i tabernaklet och satte upp det täckande förhänget och skärmade av vittnesbördets ark, så som HERREN hade befallt honom.

²² Han ställde också bordet i uppenbarelsetältet, vid tabernaklets norra sida, utanför förhänget,

²³ och lade upp bröd på det inför HERRENS ansikte, så som HERREN hade befallt Mose.

²⁴ Och han ställde in ljusstaken i uppenbarelsetältet mitt emot bordet på tabernaklets södra sida

²⁵ och satte upp lamporna inför HERRENS ansikte, så som HERREN hade befallt Mose.

²⁶ Han ställde in det förgyllda altaret i uppenbarelsetältet framför förhänget

²⁷ och tände väldoftande rökelse på det, så som HERREN hade befallt Mose.

²⁸ Han satte upp draperiet framför ingången till tabernaklet.

²⁹ Brännofferaltaret ställde han vid ingången till uppenbarelsetältets tabernakel och offrade på det brännoffer och matoffer, så som HERREN hade befallt Mose.

³⁰ Han ställde karet mellan uppenbarelsetältet och altaret och fyllde det med vatten att tvätta sig i.

³¹ Mose och Aron och hans söner tvättade sina händer och fötter med vatten ur det.

³² När de skulle gå in i uppenbarelsetältet eller träda fram till altaret tvättade de sig, så som HERREN hade befallt Mose.

³³ Och han satte upp förgårdens omhängen runt omkring tabernaklet och altaret och hängde upp draperiet framför porten till förgården. Så fullbordade Mose arbetet.

Herrens härlighet över tabernaklet

³⁴ Då täckte molnskyn uppenbarelsetältet, och HERRENS härlighet uppfyllde tabernaklet.

³⁵ Mose kunde inte gå in i uppenbarelsetältet, eftersom molnskyn vilade över det och HERRENS härlighet uppfyllde tabernaklet.

³⁶ Så ofta molnskyn höjde sig från tabernaklet bröt Israels barn upp. Så gjorde de under hela sin vandring.

³⁷ Men så länge molnskyn inte höjde sig bröt de inte upp, förrän den dag då den höjde sig igen.

38 HERRENS molnsky vilade över tabernaklet om dagen, och eld var i den om natten. Så var det inför ögonen på hela Israels folk under hela deras vandring.

40:38 2 Mos 13:21f, 4 Mos 14:14, 5 Mos 1:33, Neh 9:19, Ps 78:14, 105:39, 1 Kor 10:1.

Svenska Folkbibeln
The Holy Bible in Swedish, Svenska Folkbibeln
translation

copyright © 1996,1998,2015 Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm, och
Stiftelsen Biblicum, Ljungby

Language: Svenska (Swedish)

Reviderad från Svenska Folkbibeln 98 och grundtexten. Gamla testamentet
© 1998, 2015, Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm Nya testamentet ©
1996, 1998, 2015, Stiftelsen Svenska Folkbibeln, Stockholm, och Stiftelsen
Biblicum, Ljungby

2024-12-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Dec 2024 from source files
dated 18 Dec 2024

1f751582-bd9a-5655-ac63-85d69149ba09